

KOL ŠELTON

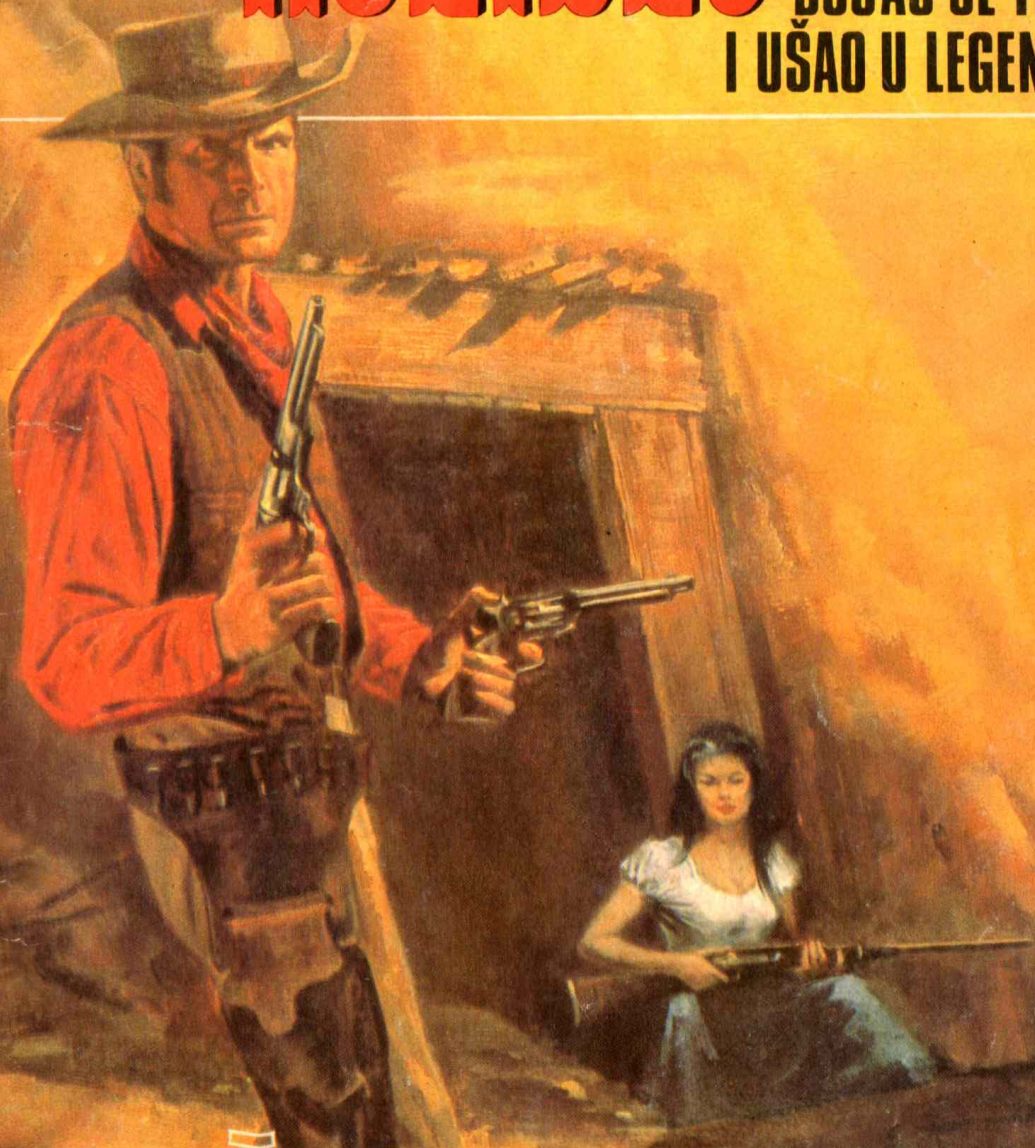
DOK

CENA 10 DINARA

HOLIDEJ

BROJ 91

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

DILIŽANSA ZA SONORU

Kol Šelton

Diližansa za Sonoru

Kočija iz Boulder Blafa je uz otegnuto cviljenje opruga i drmusanje naglo stala. Prednji konji u zaprezi su se divlje propeli kad je pred njima odjednom iskrsnula prepreka od masivnih kamenih gromada koje su bile postavljene posred puta. Oblak prašine se podigao i zaklonio vidik, a na svom vozačkom sedištu, stari Luk Stirnes je osetio kako se drmusanje kočija smiruje dok konačno nije sasvim stala. Iz unutrašnjosti su se začule psovke jednog od putnika kome je naglo zaustavljanje prekinulo dremež, a jedna žena medju putnicima je panično vrisnula. A u tom času, lagano i jedan pored drugog, kao pet prstiju jedne ruke, pet maskiranih jahača je počelo da se približava.

Luk Stirnes se nije ni pomerio.

Sasvim dobro je znao da mu je potreban samo jedan mali neprimećan pokret da bi dohvatio pušku koja se nalazila prislonjena pored

njegove čizme, ali, stari kočijaš je znao da njegov pokret ne bi ostao neprimećen, a što je najvažnije, uopšte nije imao nameru da izigraiva heroja. Umesto toga, nepomično

je posmatrao kako se jahači približavaju dok mu je sa lica nestalo i poslednje kapi krvi.

Jedan od njih je zaustavio svog konja pored kamenja koje je nateralo njegovu zapregu da se onako divlje propne. Druga dvojica su sedeli u sedlima, držeći revolvare na gotovs, a ostali jahači su prišli vratima kočija. Kada je najviši među jahačima podigao pogled prema Stirnesu, stari kočijaš je ugledao par ledenih, sivih očiju koje su ga netremice posmatrale iznad maske. Taj pogled uverio ga je da je dobro postupio što nije uleteo u neku suludu akciju koja bi ga koštala života.

— U redu — dopro je do kočijaša prigušeni glas. — Otvarajte ta vrata i izlazite napolje sa šapama visoko podignutim!

— Kočijašu! — u glasu se osećao opasan prizvuk, a jahač koji je ostao pored kamene prepreke uperio je svoj revolver u Stirnesa. — Mislim da imaš jednu pušku pored sebe. Baci je dole!

Stirnes se sagnuo. Lagano je prsti ma prihvatio „vinčesterku“ za cev i podigao je visoko. Banditi su ga posmatrali dok je bicio pušku u prašinu, a zatim i sam počeo da silazi sa kočijaškog sedišta. Pod njegovim čizmama se podigao oblačak prašine kad je skočio dole, a upravo u tom času su vrata kočije, uz otegnuto cviljenje počela da se otvaraju. Kroz njih se, najpre promolila ruka, a za njom i ceo čovek u plavoj uniformi.

— Vidi, vidi! — podrugnuo se visoki bandit. — Vojnik! Izadji samo, vojniče!

Kaplar Martin je izašao iz kočije i stao pored Luka Stirnesa. Visoki bandit se zacerekao pod svojom maskom kada je Martin počeo polako da diže ruke uvis, prateći taj svoj pokret sočnom kletvom.

U sledećem času se još jedna priлика pojavila na vratima kočije, a visoki bandit se ponovo zacerekao. Vojnik de Dino je stupio napolje, zateturavši se nesigurno na nogama. Lice mu je bilo crveno, oči natečene, a dopola ispražnjena boca viskija, od koje se sve vreme puta nije odvajao, zakotrljala se po podu kočije.

— Izadjite, gospodjo! — rekao je bandit sagnuvši se u sedlu. — Ili je potrebno da udjem i lično vas izvučem napolje?

Rebeka Donel je drhtala celim telom, a lice joj je od straha bilo blede kao kreda. Provirivši iz kočije zastrašeno je posmatrala jahače i tamne gole cevi njihovih „koltova“. Lagano i nesigurno, stupila je na tle pored kočije. Stirnes je bacio jedan kratak pogled u njenom pravcu, a zatim je pogledao u visokog bandita koji je odmeravao Rebeku od glave do pete.

Prošlo je nekoliko napetih trenutaka. Bandit je nastavio da požudno odmerava mladu ženu. Njegov pogled je ličio na pogled kupca koji odmerava grlo koje ima nameru da kupi.

— Presreo sam već dosta kočija u svojoj karijeri, gospodjo — rekao je bandit značajnim tonom. — Upoznao sam i dosta žena, takodje. Ali, siguran sam da ste vi najzgodnije parče koje sam video do danas.

— Džebe! — oštar glas, koji je prosto sekao svojom hladnoćom od-

jeknuo je u tišini. Glas je pripadao čoveku koji je sedeo u sedlu pored visokog bandita. — Prestani s tim! Dobro znaš zbog čega se ovde nalazimo.

— Svakako — odvratio je visoki bandit po imenu Džeb. Istog časa se okrenuo prema Stirnesu. — Gde su plate, kočijašu? — rekao je strogo i okrenuo pištolj ka njemu.

Stirnes je s mukom progutao „knedlu” kada se cev Džebovog revolvera uperila u njegov stomak. Crni otvor je preteći zjapio i stari kočijaš je i nehotice uplašeno zatvorio oči. Mnogo puta u svojoj karijeri vozara diližanse bio je u opasnosti, ali mu se činilo da mu nikada dosada smrt nije bila tako blizu.

— Kakve plate? — konačno je Stirnes povratio moć govora.

Nekoliko dugih trenutaka Džeb je preteći odmeravao starog vozača kočije. Zatim je sjahao i zaustavio se ispred Stirnesa. Bio je visok i njegova silueta se preteći ocrtavala pod sjajnim svetlom meseca. Maska na njegovom licu je delovala zlokobno. U polutami, sa crnom obrazinom na licu i crnim ogrtačem pod secao je na odbeglog zatočenika pakla.

Stirnesu se zaustavio dah, a trenutak kasnije, drška banditovog revolvera ga je tresnula posred lica. Kočijaš je jeknuo od bola koji mu je kao vatreni talas prohujao telom, a zatim se zateturio i naslonio na bok kočija. Uhvatio se rukama za točak da ne bi pao a u glavi mu se počela vrteti. Topla, gusta krv mu se shivala iz duboke rane iznad levog oka. Konačno se skljkao na zemlju, ali su ga snažne ruke kap-

lara Martina s lakoćom ponovo postavile na noge. Teško dišući, Stirnes je s mukom stojao na nogama, dok se visoki bandit cerio i igrao revolverom koji je držao u ruci.

— Gde su plate, kočijašu? — ponovio je bandit, lagano i odlučno.

— Misliš li na vojničke plate za tvrdjavu Sanderson? — rekao je u tom trenutku kaplar Martin, privlačeći na sebe pažnju bandita. Odmakao se nekoliko koraka od kočijaša.

Ispod maske na licu visokog bandita, sasvim jasno se video osmehi zadovoljstva.

— Lepo je videti da je vojnič spreman da saradjuje — podrugnuo se bandit. — Mislim da ću na kraju promeniti svoje loše mišljenje o vojsci.

— To je državni novac — rekao je kaplar Martin. Lice mu je pocrvenelo od gneva, a očima je brzo treptao. — Ako se usudite da ga uznemete, armija se neće smiriti dok vas ne uhvati.

— Gle, gle, mladi vojnič zna i da govori, a ne samo da sluša naredjenja! Jeste li čuli to, momci? — podrugnuo se Džeb. — Imaćemo velikih neprilika ako uzmemo novac koji pripada vojsci. Ha, ha, ha! Već godinama nisam čuo bolju šalu.

Banditi su se zacerekali, ali je jahač ostrim glasom priterao svog konja uz kočiju. Kopita njegovog konja su dizala prašinu a oči jahača su ličile na dva gejzira iz kojih je sukljao gnev. Očigledno je on bio vodja grupe.

— Do sto djavola s vama! — zarežao je besno. — Prekinite s tom komedijom i pokupite taj novac!

— Svakako, šefe — slegnuo je Džeb ramenima. Zatim se okrenuo

prema kaplaru Martinu. — Ti znaš gde se nalaze plate, vojniče. Hajde, predaj ih u naše ruke gde će biti na najboljem mogućem mestu.

Bandit je zapeo obarač svog „kolta“ i metalni zvuk je preteći odjeknuo u savršenoj tišini. Kaplar je netremice zurio u tamni otvor revolverске cevi, a zatim se okrenuo. Prošao je pored vojnika de Dina i ušao u mračnu unutrašnjost kočije. Pogledao je na drvena sedišta i dugačke drvene klupe na kojima su se putnici tresli dok je kočija jurila i truckala se lošim putevima.

Zatim mu je pogled pao na mračni prostor pod sedištima. Tu su se uglavnom nalazile torba i kutija koje su pripadale Rebeki Donel. Žena koja je na putu da se uda, nosi mnogo više prtljaga nego obično. Martinov pogled se zaustavio na kutiji za koju su on i de Dino bili odgovorni. U sivoj kutiji su se nalazile plate za Fort Sanderson.

Znoj mu je oblio čelo. Teško da bi ga vojska mnogo krivila u ovom slučaju, ali kaplar Martin je dobro znao da bi gubitak plata imao odlučujući uticaj na njegovo dalje napredovanje u službi. Znao je da vojska nerado oprašta greške. Pogled mu je odjednom pao na vojni „karabin“, koji mu se nalazio na dohvatu ruke.

— Požuri, proklet bio! — Bandit s oštrim glasom je uperio svoj revolver u Martinova ledja. — Iznosi novac!

Kaplar Martin se više nije dvoumio. Zgrabio je tešku kutiju i izvukao je na pod kočije. Uzevši je u obe ruke iskočio je napolje. Sa kletvom je bacio napolje u prašinu, a

banditi su se kao lešinari ustremili prema njoj.

Vrišteći, kutiju su dodavali iz ruke u ruku. Konačno je bandit po imenu Džeb tresnuo o zemlju, a zatim uperio revolver u težak katanac. Pucanj je polomio tišinu i katanac se raspao. Grabljive ruke su pohitale da otvore poklopac. U tom času je Martin munjevito reagovao. Skočio je prema vratima kočije i pružio ruku unutra. Njegovi prsti su panično ispitivali mračnu unutrašnjost, tražeći „karabin“. Konačno su se sklopili oko hladnog metala cevi. Kaplar je u trenutku izvukao pušku napolje.

Divlji krik upozorenja izvio se s usana jednog od bandita. Kaplar Martin je smesta uperio cev svoje puške prema najbližem banditu, ali ga je vođa bande već imao na nišanu revolvera. Hitac je prasnuo kao pucanj biča, i rupa se pojavila na kaplarevim grudima. Udar taneća odbacio je Martina na kočiju, i dok je nemoćno klizio na zemlju, očajnički je pokušavao da podigne cev svog „karabina“. U tom času ga je pogodio drugi metak iz Džebvog revolvera i kaplar Martin je tresnuo na zemlju kao oboreno stablo.

Medjutim, u času dok je padao, njegov „karabin“ je grmnuo, i plameni jezik iz puščane cevi sevnuo je zlokobno. Metak je zazviždao vazduhom i zakačio konja kojeg je jahao vođa bande.

Veliki pastuv je bolno zanjištao i besno zamlatarao kopitama visoko u vazduh. Vođa bande je munjevito odskočio od pobesnele životinje, ali se sapleo i pao. Teška kopita su kao gvozdeni maljevi zagrmela po zem-

lji, samo nekoliko inča od njega. U sledećem času ostali članovi bande su priskočili da smire pomahnitalu životinju. Medjutim, za vodju bande je već bio kasno.

U trenutku kad je pao, marama koja mu je pokrivala lice smakla se i pala mu oko vrata. Na njegovom otkrivenom licu se videla zbunjenost i zaprepašćenje.

— Do djavola! — rekao je Luk Stirnes i zapanjeno se zagledao u dobro poznato lice, koje je stotinama puta video u Boulder Blafu. — Ti! Ti si vodja ove bande kopilana!

Vodja bande je podigao revolver i ne trošeći nijedne reči opalio. Metak je prošišao kroz srce starog vozača kočije. Bez i jedne reči Luk Stirnes se sklonio na zemlju, a Rebeka je panično vrisnula kad se njegovo telo dokotrljalo do njenih nogu i ostalo da leži nepomično.

Vodja bande je hitrim pokretom namakao maramu na lice, ali je dobro znao da je nepopravljiva šteta već učinjena. Rebeka Donel je sa nevericom zurila u njegovo maskirano lice, a njene usne su bezglasno izgovarale ime čoveka koji je bio poznat u Boulder Blafu.

Čak ga je i de Dino poznavao, i sada je s mukom uzdržavao dah. Taj osećaj neverice prigušio je za trenutak jedan drugi osećaj, mnogo važniji i sudbonosniji. Prigušio je strah koji bi inače morali osetiti svi koji su videli lice maskiranog razbojnika. No, zbunjeni putnici nisu imali vremena da o tome razmišljaju, jer ih je presekao njegov grub glas.

— Džebe! — rekao je vodja ban-

dit. — Oduzmi novac u logor. Ja ću doći malo kasnije.

Prošao je pored ranjene životinje i odabrao sebi drugog konja.

— A šta ćemo s ovima, šefe? — želeo je da zna visoki Džeb, pokazujući na vojnika i preplašenu devojku.

Razbojnik je zastao i pogledao Džeba smrknutim skoro neprijateljskim pogledom kao da ga ljuti izlišno pitanje.

— Mislim da odgovor na to pitanje već znaš, Džebe — progundjao je vodja bande. — Oboje su me prepoznali, a to znači da ni u kom slučaju ne mogu da dozvolim da odu u grad. U stvari, oni nikuda ne smeju da odu. Likvidiraj ih Džebe! Ne želim da bude preživeli. Ne želim nikoga ko bi mogao da govori o ovome. Jednostavno, neću da dozvolim da me neki svedok otera na vešala, je li ti to jasno?

— Svakako — nasmejao se Džeb.

— U stvari — nastavio je dalje vodja bande — ne želim da ostane bilo kakav trag. Ni kočija, ni preživeli... ništa. Je li ti jasno šta mislim? Mislim da u ovoj pustinji postoji neko mesto gde sve ovo može biti skriveno zauvek. A ako takvo mesto postoji onda si ti u stanju da ga nađeš.

— Ostavi to meni, šefe — rekao je Džeb i smakao masku sa lica. Lice mu je bilo bronzane boje, kao u Indijanca, a dugačak i ružan ožiljak mu se protezao od ugla levog oka pa sve do korena nosa. Obaviću posao na najbolji mogući način, budući uveren. — Videćemo se za nekoliko dana.

Vodja bande je bez ijedne reči

uzjahao konja i poterao ga prema Istoku. Banditi su posmatrali kako se za njim lagano sleže oblačić prašine.

— Odlazi tamo gde je cenjen i poštovan — rekao je Džeb podrugljivo preplašenoj devojci. — Kladim se da nikad ne bi ni pomislila da je on vođa ove bande, a? Rekli su mi da je ugledan gradjanin Boulder Blafa! Pa da — dodao je onda više za sebe — ugledni gradjani žive kao poštteni ljudi, a prljave poslove prepuštaju drugima.

Svi banditi su smakli maske sa lica. Mračna lica su izgledala još mračnija u noći. Tamna, nemilosrdna lica bande „Dugog noža“. Rebeka je osećala da svakog časa može briznuti u plač. Medjutim, ledena ruka straha joj je okovala srce i zaledila suze u očima. Jecaji su joj zastali u grlu.

Pored nje se vojnik de Dino tresao kao pokušao pas. Znao je šta ga čeka. U sledećem času se oglasio revolver. Vojnik je posrnuo napred, a zatim je licem tresnuo u prašinu. Krv je prsnula unaokolo, a Rebeka je užasnuta skrenula pogled u stranu. Rukama je čvrsto zgrabila bok kocije. Svakog časa je očekivala da je pogodi metak koji će joj prekratiti život. Metak koji će kao vrela oštrica noža uroniti u njeno telo. Nesvesno je počela da šapuće ime čoveka za kojeg je nameravala da se uda. Zatim je čula metalno kliketanje kad se okidač revolvera povlačio unazad. U sledećem času joj je hladna cev dotakla vrat.

— Kako vam se ovo čini, madam?

To je bio Džebov glas. Zvučao je nekako čudno u ovom trenutku.

Rebeka se stresla. Ledena, samrtnička jeza stegla joj je grlo. I da je htela, nije bila u stanju da odgovori. Smrt joj se činila nestvarna, pa ipak strašna. Jasno je videla senke koje su prilazile sve bliže, opkoljavajući je. Čula je teško dah-tanje bandita, a zatim se teška Džebova ruka spustila na njeno rame.

— Znae li šta, madam — rekao je bandit glasom hrapavim od uzbuđenja. — Čini mi se da bi zaista bilo šteta ubiti lepu ženu kao što ste vi. To bi bila djavolska šteta, ja tako mislim. A čini mi se da se i ovi moji prijatelji u potpunosti slažu sa mnom. Je li tako, momci! — Ne čekajući da čuje njihov odgovor, Džeb je okrenuo prema sebi.

Rebeka se tresla od straha. A zatim vrlo polako, bandit je vratio revolver u futrolu. — Iskreno rečeno, gospodjo — rekao je bandit ozbiljno — ne mogu reći da krivim šefa. On nikako ne želi da se neko pojavi u gradu i počne o svemu da priča. To je sasvim razumljivo.

Sačekao je malo da bi video kakav je utisak ostavio na devojkicu i dodao. — Naravno, mogao bih da vas ostavim u životu, ali bih pre toga morao da se osiguram da nikada nećete doći u situaciju da nekom ispričate ovo što ste videli danas. No, čak i to bi bio vraški veliki rizik kad pomislim šta bi gazda mogao da učini ako to dozna.

Tračak nade blesnuo je u devojčinim očima. Iskra života se grčevito borila u njoj. — Molim vas! — bilo je sve što je uspela da kaže.

— A kad biste bili u našem logoru, sigurno nikom ne biste mogli ništa da pričate. Osim nama, narav-

no. A nama ne bi bilo neprijatno da slušamo vaš glasić, ma šta govorili. Eh — dodao je s uzdahom. — Što više razmišljam, ta mi se ideja sve više dopada.

Rebeka Donel je sklopila oči. Kao da se sudbina zaverila protiv nje i znala je da u ovom času ne može ništa da učini. Mogla je da plače, proklinje, ali dobro je znala da od toga ne bi imala nikakve koristi. Bila je u njihovim rukama, ostavljena njima na milost i nemilost. Kad bi im to palo na pamet lako bi mogli da je ubiju kao što su to učinili sa vozačem kočije i vojnicima. Medjutim, u ovom času im na umu nije bilo ubijanje. Razmišljali su o nečem drugom. To se moglo naslutiti iz rumenila njihovih lica, iz užarenih očiju, iz potmulog, ubrzanog disanja, iz svakog njihovog pokreta.

Džebova ruka se podigla sa njenog ramena i pomilovala njenu dugu, meku kosu.

Rebeka je zaustavila dah. Zatim je njegova ruka pala na njene grudi, a trenutak kasnije, prsti su počeli da se poigravaju gornjim dugmetom na njenoj haljini. — Pa lepo, momci — rekao je Džeb, odmeravajući požudnim pogledom svoju zarobljenicu. — Mislim da sami sebi dugujemo da malo više pažnje posvetimo ovom što nam je palo u ruke.

Preplašena, skamenjena od straha koji samo žena može da poznaje, Rebeka je stajala nepomična kao kip dok su Džebove ruke počele hitro da barataju oko dugmadi na njenoj haljini. Sklopila je oči i sa grčom beznadežnog očajanja i gorčine na licu prepustila se sudbini jedva nešto boljoj od smrti.

II

Divljina koja je preko dana bila nesnosno vrela, sada je predstavljala hladno more prašine, beživotnog drveća i ogromnih kamenih gromada. Hiljade muva i obada koji su još od rane zore mučili članove potere i njihove konje, sada su zamenile čitave horde krvožednih moskita.

Sunce je bilo na zalasku i teško, purpurno rumenilo obasjavalo je čitav nebeski svod koji se nadvijao nad celim krajem. Hladan vetar se podigao sa severa, i sada je šaputao ljudima pored ušiju dok su zaustavljali konje u podnožju jedne masivne granitne stene.

Niko od njih nije predložio da se ovde zaustave, ali svaki čovek je znao da će upravo na ovom mestu provesti noć. Konji su im bili iznemogli, a veliki Keningov pastuv je bio na granici svoje snage. I sami ljudi su bili premoreni i željni odmora.

Jedino je stari Radž Donel ostao u sedlu dok su svi ostali, jedan po jedan sjahali na zemljište prekriveno peskom. Nije bila njihova krivica što ova potraga nije dala željene rezultate. Već tri dana su se ti ljudi nalazili daleko od udobnosti svojih domova da bi tragali za jednom izgubijenom kočijom, kočijom koja nikada nije stigla u Sonoru. I još uvek nisu uspeli da pronadju nikakav trag. Svratili su do jedne usputne stanice, a zatim nastavili tragovima koje je kočija ostavljala. Medjutim, na jednom mestu su se tragovi prekidali i dalje ih nije bilo.

To je za njih bilo nešto neshvat-

ljivo. Diližansa je bila teška i glomazna, i nije mogla odleteti kroz vazduh, a još se manje moglo zamisliti da je neko mogao odneti. Zagonetka je bila suviše velika čak i za ljude kao što su bili članovi potere, među kojima je bilo iskusnih lovaca koji su ne jednom učestvovali u sličnim poduhvatima. U svakom slučaju, zdrav razum nije mogao da shvati šta se desilo sa diližansom i taj osećaj neshvatanja i nemoći povlačivao je fizički umor od trodnevnog potucanja kroz besputnu divljinu.

— Ljudi su na izmaku snage, Radže — rekao je tiho Pit Kening. Vlasnik ranča koji se graničio sa Donelovim stajao je pored njega u sumraku koji se naglo spuštao. — Na ovom mestu ćemo stati.

Otac Rebeke Donel je još uvek sedeo u sedlu. Kao tamna senka isticao se na pozadini neba, na kojem se gasio dan. Ostali članovi potere su se brinuli o svojim konjima, a šerif Behan je sakupljao drva za logorsku vatru.

— Aha — klimnuo je Donel glavom. Grubim rukama je izvadio čuvankesu. Mahinalno je počeo da zavija cigaretu.

— Učinili smo sve što smo mogli, Radže — u glasu Pita Keninga ogleдалa se zabrinutost. — Mislim da čovek više i ne bi mogao da traži. Jednostavno, ne vidim šta bismo mogli da učinimo.

— Da, Pite — promrmljao je Radž Donel. — I budi siguran da sam vam ja zbog toga zahvalan.

Donel je pogledom prešao preko ljudi iz potere. Ta potera, u kojoj je svaki član bio zaklet kao šerifov pomoćnik, dala je sve od sebe i

ljudi nijednom jedinom rečju nisu pomenuli bilo kakvu nagradu. R. takvo vreme, čovek može da vidi ko mu je zaista prijatelj i ko je spreman da mu pomogne.

Tu se nalazio Pit Kening, ozbiljan i staložen čovek koji je rado pritekao u pomoć i ostavio sve poslove oko vođenja ranča. Pored gomile suvog granja za vatru stajao je Ed Behan, gradski šerif. Pored njega se nalazio Al Viting, suvlasnik srebrnog rudnika Lodstoun. Viting je bio visok čovek, mlad, ambiciozan i Donel je bio više nego iznenadjen kad je on odlučio da se pridruži poteri. Jedan od kauboja koji su radili na Keningovom ranču, takodje se nalazio tu. To je bio Bern O'Nil, ranije skaut u armiji. I mada su njegove sposobnosti u izviđanju tragova bile zaista velike, u ovom slučaju nije mogao ništa da učini. Vrlo malo reči je bilo izgovoreno među ljudima. Svi su bili premoreni i saznanje da u svojim namerama nisu uspeli, još više ih je dotuklo.

— Već tri dana vodimo tu prokletu potragu — rekao je Donel.

— I tri noći — podsetio ga je Kening. — Do đavola, Ridže! Sasvim sam sludjen! Kako je ta prokleta kočija mogla jednostavno da nestane? Stari Stirnes je odavno kočijaš, i on pustinjske puteve poznaje kao dlan svoje ruke. Stotinama puta je prešao put do Sonore. Ni najmanja mogućnost ne postoji da je zalutao. U to ne mogu da poverujem. Kočija nije mogla jednostavno da nestane.

Ridž Donel se sa gorčinom setio činjenice da je i njegova kćerka, koja je bila na putu da se uda, takodje nestala sa kočijom. Zapalio je

cigaretu i crvena svetlost palidrvca osvetlila je njegovo lice na kojem su se ogledali odlučnost i nepomirljivost, ali i očajanje.

Vrlo polako, Donel je sišao sa sedla. Pit Kening je prihvatio njegovog konja, a zatim mu položio ruku na rame. Na ovaj izraz prijateljskog saučesća Donel se osmehnuo odsutno, skoro tužno.

— Putovala je da sredi sve oko svoje venčane haljine — rekao je sa tugom u glasu stari Donel. — Trebalo je da moja žena i ja podjemo za njom za nedelju dana. Kamo sreće da nije pošla na taj put... ili bar da smo i mi pošli s njom.

— Pokušaj da na stvari gledaš vedrije, Ridže — tešio ga je Kening trudeći se da mu glas zvuči optimistički. — Možda se stari Stirnes razboleo i skrenuo sa puta. Možda sve i nije tako crno kao što se nama čini.

Donel je odmahnuo glavom.

— Pite, ti dobro znaš šta sve ima u ovoj pustinji. Banditi, odmetnici i slične bande. Obojica znamo šta je moglo da se dogodi. A što se tiče skretanja, i sam znaš da od toga nema ništa.

— Ridže — rekao je Kening tiho. — Hodi, treba da se pridružimo ljudima pored vatre.

Večera je bila jednostavna. Ljudi nateklih, crvenih očiju čuteći su, pili toplu kafu i u tišini jeli usoljeno meso. U pozadini iza masivnih kamenih gromada šunjali su se kojoti i zavijali svoju jezivu pesmu.

Zatim su zapaljene cigarete. O'Nil je izvadio i bocu viskija. Članovi potere su pokušali da nagovore Donela da uzme bar jedan gutljaj, ali je on odbio. Obuzele su ga tuga

i usamljenost. Ovi ljudi su bili njegovi prijatelji, ali odjednom, osećajući se potpuno bespomoćnim, obuzelo ga je očajanje. Ustao je i odšetao u noć.

Kada se odmakao od kampa, noć se sklopila oko njega kao ogromna, crna ruka. Pronašao je jedan ravan kamen i seg. Razmišljao je o svojoj kćeri i o njihovom poslednjem viđenju. To je bilo na stanici u Boulder Blafu. Ona je otputovala, srećna i uzbudjena, kao što bi i trebalo da bude devojka koja je pred udajom. A sada, ko zna gde se nalazi i da li je uopšte živa.

— Ridže! — To je bio Ed Behan, šerif iz Boulder Blafa, onizak i podebeo čovek kojem je stomak padao preko opasača na kojem je nosio revolver. Njegovo teme je dopiralo samo do Donelovog ramena, ali mali šerif nikada nije pokazivao da mu je to smetalo u njegovom poslu. Nedostatak visine nadoknađivao je umešnošću, i zaista zadržavajućom hrabrošću. Radio je sam, ali je od Boulder Blafa napravio grad koji je bio siguran za svoje stanovnike, kako po danu tako i po noći. Međutim, ovog puta je čak i šerif Behan morao da prizna da je pobeđen.

— Možda, možda, da smo za sve saznali malo ranije — rekao je šerif Ed Behan. Možda bismo nešto i mogli da učinimo.

Donel je odmahnuo glavom.

— Stanični ured u Sonori ti je telegrafisao pošto se kočija i posle deset časova nije pojavila. Mislim da je to relativno kratko vreme, Ede. Po onome što su oni u Sonori mogli da zaključe, točak na kolima je mogao da se slome, moglo se dogoditi stotinu drugih stvari koje bi

prouzrokovale zakašnjenje. U svakom slučaju nije ti trebalo mnogo vremena da sakupiš poteru kad si dobio telegram. Ja mislim da smo učinili sve što smo mogli, Ede. Zaišta smo učinili sve.

Ed Behan mu je prišao bliže.

— Dodji i pridruži nam se pored vatre, Ridže.

— Ne sada, Ede. Došao sam ova-
mo da bih bio sam sa svojim mi-
slima.

— To ti neće činiti dobro — re-
kao je šerif. — Do djavola, Ridže,
meni i momcima je savršeno jasno
šta sve ovo za tebe znači... Ali,
moraš biti jak.

— Razmišljam o tome kako da
nazišem neka pisma, Ede — objas-
nio je rančer. — To me muči u
ovom trenutku.

— Pisma? Šta ti je to sada palo
na pamet? Ne misliš, valjda...

— Ne, ne msilim ništa, ali, ima
nečega što može da se uradi. — Pro-
čistio je grlo. — Jedno je za Sto-
bija.

— Rebekinog verenika? — namr-
štio se Ed Behan i pažljivo počeo
da bira reči. — Nadam se da nećeš
imati ništa protiv, Ridže, ali mogu
da ti kažem da nikad nisam bio na-
ročito impresioniran njime. Ako bih
mogao da upotrebim taj izraz, rekao
bih da u njemu ima nečeg ljiga-
vog...

Nastala je duga tišina.

Behan je povukao nekoliko dimo-
va iz svoje cigarete i žeravica je
zasvetlela u tami noći. Zatim je na-
stavio da govori.

— Sećam se dobro vremena kad
ga je Rebeka dovela da provede ne-
delju dana u Boulder Blafu. On...
hm... ličio mi je nekako na den-

dija. — Predstavnik zakona se za-
kašljao. — Mislim da to nikada ni-
kome ne bih rekao, ali nas dvojica
se dugo poznajemo i smatram da s
tobom mogu da govorim otvoreno.
Taj utisak je svakog dana bivao
sve čvršći.

Ridž Donel nije rekao ništa. Nije
uopšte imao nameru da brani Oli-
vera Stobija. U stvari, on se dubo-
ko u sebi slagao sa šerifovim miš-
ljenjem, ali za njega je presudna či-
njenica bio izbor njegove kćerke i
on u to nije želeo da se meša i na-
meće joj svoje mišljenje.

— Naravno — rekao je Donel —
dosada je Stobi svakako shvatio da
nešto nije u redu. Zato mislim da
ću mu javiti kako smo tri dana be-
zuspješno tragali za kočijom.

— Znaš li šta, Ridže — šerif nije
nameravao da se tako lako okane
Olivera Stobija. — Da sam ja čovek
kojeg je Rebeka izabrala, poslao bih
telegram u Boulder Blaf ako bi za-
kasnila i samo dva sata. A telegram
je poslao stanični ured. Čovek za
kojeg je trebalo da se uda nije se
javio ni jednom jedinom reči. Mo-
žeš mi reći šta hoćeš, ali me nećeš
uveriti da je to u redu.

— Možda je imao razlog — re-
kao je Donel skoro ravnodušno. —
Možda je izjahao da bi sam potra-
žio kočiju. Ne treba nekoga osudji-
vati pre nego što se znaju činjenice.

— Možda — rekao je Behan malo
cinično. Zatim je dodao. — Pome-
nuo si više pisama, Ridže.

— Da — promrmeljao je Donel.
Treba da se javim još jednoj osobi.

Predstavnik zakona ga je pogle-
dao začudjeno. Mogao je da razume
Donelovu želju da se javi svom
budućem, možda nesudjenom zetu.

Ali, da neko u ovako teškim trenucima može da misli na prepisku sa ko zna kojim osobama, činilo mu se zaista čudno. Izraz njegovog lica bio je toliko rečit da je Donel smatrao za obavezu da mu odgovori.

— Pismo je lične prirode, Ede — rekao je.

Behan je slegao ramenima. Shvatio je šta je Donel želeo da kaže, i nije dalje insistirao na tome. Dva čoveka su nastavila da puše u tišini, svaki od njih zanet svojim mislima. Ed Behan je razmišljao o svojoj udobnoj kući i ženi koja je sada svakako postala prilično zabrinuta. S druge strane, Ridž Donel se sećao razgovora koji je jednom vodio sa Džošom Konorom, rančerom iz Kanasa.

Taj razgovor mu se vrteo u glavi kao melodija sa pokvarene ploče, mada nije mogao da zna kako je došao do toga da se tog razgovora seti. Možda u očajanju, a možda zbog opšte nemoći da se nazre makar početak klupčeta tajne.

Bilo kako bilo, Donel je mislio na Konorovu priču o rešenju njegovih muka i problema. Ukratko rečeno, Konorov ranč je često pljačkala Ringova banda, grupa bezobzirnih razbojnika koji su ga doveli takoreći do prosjačkog štapa. Gradski i oblasni šerif nisu uspeli ništa da učine, a brojne potere nikako nisu mogle da im udju u trag.

No, jednog dana, neko mu je rekao da bi mogao da se za pomoć obrati šerifu Vajatu Erpu koji se nekoliko godina pre toga proslavio u obračunu kod O. K. Korala. Posle tog obračuna ceo Zapad je znao za njega i njegovog velikog prijatelja Doka Holideja za koga se teško

moglo reći da li je veštiji u deljenju karata ili potezanju revolvera.

Konor je poslušao savet i napisao pismo Erpu i izloživši mu svoj problem zatražio pomoć. Na žalost, Erp je njegov poziv odbio. Pravdao se da Konorov ranč nije u njegovoj nadležnosti i da nema ovlašćenje za akciju na teritoriji drugog federalnog šerifa.

Na Konorovu sreću, tu se našao Erpov prijatelj Dok Holidej koji nije bio vezan teritorijalnim ograničenjima i koga je Konorov poziv zagolicao. Manje zbog ponudjene nagrade i više zbog njegovog avanturističkog duha. Ukratko, Holidej se odavezao pozivu, došao na Konorov ranč i u pojedinačnim obračunima ili u otvorenim sukobima na preriji, za kratko vreme sredio čitavu bandu.

Banda je prestala da postoji, a braća Ringo, predvodnici bande, osuđeni su na smrt i obešeni. Pohvale za hvatanje bandita i uništenje bande pripale su oblasnom šerifu, ali, svi su znali da je za to u stvari zaslužan samo jedan čovek, Dok Holidej. On je zvanično ostao u senci, nezainteresovan za pohvale i pompu kojima je cela epizoda braće Ringo propraćena u oblasnim novinama i prepričavana u salunima širom zemlje. To je bilo i razumljivo s obzirom da Holidejeve metode nisu baš uvek bile u skladu sa zakonskim normama.

To je i bio jedan od razloga zbog kojih Donel nije želeo da šerifu Edu Bahanu govori i svojim namerama i sadržini pisama. Kao predstavnik zakona, Ed Bahan je pred očima morao da ima ne samo cilj nego i metode rada, a Dok Holidej je bio

čovjek koji je uvek imao i druge motive svojstvene njegovoj prirodi i humanom životnom stavu, ali su ti motivi ostajali zakopani duboko u njemu i drugi ih nisu videli.

Donel je u Holideju video poslednju šansu za Rebekin spas i za Holidejevo ime se hvatao kao davljenik za slamku. U njegovim očima taj čuveni i pomalo ozloglašeni koc kar i pustolov, činio se kao čudotvornac koji je trebalo da učini nešto što je van običnih ljudskih moći.

Potraga za dilažanskom i Rebekom nije uspela, ali taj neuspeh nije bio prouzrokovan krivicom ljudi. Donel je znao da u čitavoj okolini Bulder Blafa neće naći ljude koji bi bili sposobniji od ovih sa kojima je tri dana uzaludno jahao. I zato je morao pozvati u pomoć nekoga ko je imao mnogo više sreće ili već naklonost sudbine.

Šerif ga je još nekoliko trenutaka posmatrao sluteći da se u njemu odigrava teška unutrašnja borba. — Vратиću se vatri — rekao je i otišao ostavljajući Donela samog sa njegovim mislima.

U jednoj od fioka svog pisaćeg stola Donel je još čuvao komad papira s adresom koju mu je Konor dao za slučaj da mu nekada bude potrebna. Holidej doduše nije imao stalno mesto prebivališta, jer ga je njegov pustolovni način života vuкао tamo-amo širom Zapada. Ali, izvesni hotelijer u Dalasu, uvek je znao gde se on nalazi, i ako je neko hteo da mu piše, mogao se obratiti na adresu u Dalasu koju je Donel imao.

Rančer je duboko udahnuo vazduh i klimnuo glavom kao da je samom sebi dao odgovor na neko pi-

tanje. Ugasio je nogom opušak cigarete i pošao za šerifom.

Znao je šta mora da uradi i sada je samo žalio što to nije uradio ranije. Ali, potera je stigla na njegov ranč vrlo brzo, pošto je šerif primio telegram. U tom času Donel nije razmišljao ni o čemu drugom osim o tome da podje sa poterom. Tada je u poteru imao puno poverenje. A onda se ispostavilo da je ta prokleta kočija prosto isparila u vazduh.

I sada, kada su doživeli neuspeh, znao je da će morati da napiše to pismo. Nije imao nameru da bilo kome govori o svojim namerama. Čovek o kome mu je Konor pričao nije želeo da se mnogo govori o njegovim poslovima. Njegovi metodi nisu bili u skladu s tim. Donel se okrenuo i pogledao prema vatri. Sada je mogao da se pridruži svojim prijateljima. Odluka je već donesena. Čim se vrati na svoj ranč, napisće pismo Doku Holideju i zamoliće ga za pomoć.

III

Dojahali su sa severa. Crvenkasta prašina pokrivala je oznojena tela njihovih konja, a sa beličastog, u maglu skrivenog zenita pržilo je vrelo sunce od koga su ispod širokih oboda „stetso“ šešira bila zaklonjena samo njihova lica. Posle mnogo milja predjenih kroz pustu kamenitu i prašnjavu ravnicu stigli su do prerije gde je vetar šaputao medju vlatima sočne trave gde su poslednja proredjena krda bufala bežala pri njihovom nailasku.

U rano popodne, posle dosta časo-

va klímanja u prenatrpanoj diližansi, stigli su do mesta gde su utrnulih udova napustili svoja neudobna sedišta u kabini poštanskih kola, i pojahali konje koji su vezani kaskali za kolima.

Izračunali su da im je jednostavnije da pre Bulder Blafa skrenu s puta do njihovog cilja, pošto su na prethodnoj postaji od vozila diližanse saznali da se ranč Ridža Donela nalazi na desetak milja istočno od trase puta za Bulder Blaf.

Sa putnim torbama prebačenim preko sedla sačekali su da vozar pucne bičem i malo kasnije u daljini je zamrlo klopavanje točkova diližanse, a malo zatim diližansa je nestala iza jednog travitog uzvišaja. Prerijom je zavládala tišina i dva konjanika kao da su čekali taj trenutak, spontano su poterali svoje konje.

Dvojica konjanika bili su u svakom slučaju neobičan par i na prvi pogled teško se moglo zamisliti šta ih je združilo. Jedan od njih visok, koščat ali prefinjene, skladne gradje širokih ramena zaobljenih gipkih mišicama, star izmedju dvadeset pet i trideset godina bio je odeven u tamnosivi sako i svetlosive flanelske pantalone koje su se završavale na čistim, elegantnim cipelama zavučenim u uzengije.

Čistu belu košulju pokrivali su mu široka svilena mašna i svileni prsnik, a čelo i lice zaklanjao je od sunca obod širokog „stetson“ šešira. Po svom odelu i dostojanstvenom držanju, taj čovek je ostavljao utisak džentlmena. Ali, više od svega, upečatljiv utisak su ostavljale oči tog čoveka, sivoplave boje hlad-

nog čelika, koje su otvoreni i smelo gledale ispod dva crnih fino ocrtanih obrva. Njegovu odeću upotpunjavao je revolver „linkoln“ teškog kalibra.

Drugi, stariji po godinama jahač, po držanju očigledno pratilac prvog konjanika bio je suvonjav srednjeg rasta kratkih ruku i nogu, mada se to nije videlo dok je sedeo na konju. Odelo mu se sastojalo od pohabane traperske kožne jakne i istih takvih pantalona na kojima su se videli tragovi gurmanskih lovačkih ručkova, karirane košulje s izlizanom kragnom, i širokog oklempavljenog šešira koji mu je sakrivao proredjenu kosu.

Najizrazitiji detalji na licu bili su mu veliki zakrnjen nos i nakostrešeni brkovi. Na sebi je pored odeće nosio ceo arsenal oružja. Dva revolvra tipa „kolt“, širok lovački nož zadenut u saru čizme i „karabin“ tipa „vinčester“ zadenut u futrolu ispod sedla. Odećom, oružjem i držanjem predstavljao je potpunu suprotnost svom saputniku.

Kada su se spustili u samu dolinu, jahači su zastali samo na nekoliko trenutaka da dozvole svojim konjima da se napiju iz jednog bistrog potoka koji je vijugao medju drvećem. Zatim su skrenuli putem, koji je vodio ka obližnjim rančevima i farmama. Na zapadu pod ubistvenom vrelinom popodneвно sunca, videle su se zgrade Boulder Blafa koji je delovao nekako usnulo na ovoj toploti. Jahači nisu bili nimalo zainteresovani da učine posetu gradu. Njihov cilj je bio najveći ranč u ovoj dolini.

To je zaista bila lepa dolina, široka i prostrana. Nekoliko malih far-

mi koje nisu imale više od desetak akri zemljišta bile su smeštene između ogromnih rančeva. U dolini su se nalazila dva ranča na kojima su se uzgajali konji, a tri velika stočarska ranča bili su sa južne strane puta. Rudnik se nalazio uz sam potok.

Konačno je viši i mlađi jahač zategao uzde svome konju. — Ja mislim, Džonah — rekao je Dok Holidej, naginjući se napred u sedlu — da se ovde nalazi kraj našeg puta.

Stariji jahač koga je Holidej nazvao imenom Džonah odmahnuo je s olakšanjem kada je pročitao znak koji je njegov kompanjon prvi ugledao. To je bila velika drvena table, koja je visila na vratnicama i na kojoj je pisalo da odatle počinje teritorija ranča „Lejzi-D“, i da je vlasnik Ridž Donel. Malo sitnijim slovima je pisalo da će svako nezvan ko stupi na teritoriju ranča biti ustreljen.

— Pa — nasmejao se lovac — ja mislim da mi ne dolazimo nezvani, Dok. Nas su pozvali.

— Svakako da smo pozvani — rekao je Holidej. — U stvari, ako bih hteo da budem precizan, pozvan je samo jedan od nas, a taj sam ja. — Nasmeshio se šeretski na svog pratioca. — No, ne smeta. Ja ću te preporučiti mister Donelu i nadam se da će moje preporuke biti dovoljne. — Zaista — dodao je dodirnuvši koverat sa pismom koji mu je šušкао u unutrašnjem džepu — ne znam tačno šta je taj čovek imao na umu kad me je zamolio da dodjem. Izgleda da je nestala neka diližansa, i s njom i njegova kći.

— Ti si mi rekao — promrmljao

je Džonah ispod brkova, — ali nije mi jasno zašto je zvao tebe.

— To ima svoje objašnjenje — klimnuo je glavom Dok. — Ali, zbuňuje me što je pismo pisano kao da ga je pisao čovek u bunilu. Iz njegovog pisma izlazi kao da je diližanska isparila u dim.

— Nemoguće! — graknuo je kratko Džonah. — Kakav dim!? Gluposti!

— I ja mislim — složio se Holidej. I baš to me je zagolicao. Sve miriše na nesvakidašnju pustolovinu. No, hajdemo da se predstavimo mister Donelu, pa ćemo od njega saznati šta hoće i da li je luckast kao što iz pisma izgleda.

Dojahali su do kapije. Visoki Dok se isticao na svom ždrepcu, dok je stariji, Džonah Džons terao svoje umorno kljuse da drži korak s pastuvom.

Dok je prvi stigao do kapije i nagnuo se u sedlu da povuče rezu koja je zatvarala vrata. Nogom je odgurnuo vrata, a zatim strpljivo sačekao Džonsa koji je imao nevolje da svoje tvrdoglavo kljuse natera da prodje kroz kapiju. Konačno je životinja shvatila da će za nju biti bolje ako popusti, i stariji jahač se pridružio Holideju.

Našavši se na teritoriji ranča „Lejzi-D“ jahači su zastali. Svuda oko njih pružila se prostrana ravnicica obrasla gustom, sočnom travom. Stotine goveda paslo je svuda unao-kolo, a najviše ih je bilo okupljeno oko grude drveća koje je raslo duž potoka.

Holidej nikada nije upoznao vlasnika „Lejzi-D“ ranča, ali pri samom pogledu na ovo veliko imanje bilo mu je jasno zašto je Donel mirne

duše mogao da mu ponudi onoliku svotu koju je pomenio u svom pismu.

To je zaista bila, razmišljao je Dok, najveća suma koju mu je ponudjena za njegovo angažovanje u nekoj stvari. To ga je malo čudilo. Pre svega, on nije profesionalno prodavao svoje usluge i ako je nekada pomogao nekome u nevolji, to je bilo više iz sklonosti ka nepredvidjenom nego zbog novca.

U vreme kada je primio pismo nalazio se u Pajm Hailu, malom gradiću na istoku Teksasa gde je nekoliko dana svake večeri sedeo za kockarskim stolom. Tako se i upoznao sa Džonahom Džonsom koji je punih džepova od prodatog krzna seo za sto, počeo partiju pokera i posle dva časa ostao praznih džepova. Opelješio ga je Dokov konkurent u salunu, kockar jazavičarskog lica i sitnih lukavih očiju, koji se nije libio da u slučaju nužde pribegne i nepoštenim sredstvima. Kada je Džonah to primetio bilo je kasno. Debeo svežanj zelenih novčanica već se bio preselio pred kockara lukavih očiju.

Džonah je planuo. „Pseto, ti varaš!”

Jazavac je žmirnuo očima i zlokobno stisnuo tanke usne. „Tvrdiš li da varam na kartama smrdljiva šumska životinja?” Prosiktao je nastojeći da neprimetno zavuče ruku pod kaput gde je skrivao napunjen „deringer”. Džonah nije znao za to lukavstvo i to ga je moglo koštati života, da se, srećom po njega, u blizini nije našao Dok Holidej.

„Ne pružaj ruku ka džepu, Skoti”, odjeknuo je njegov smiren a ipak preteći glas. „Ako ti nije dovoljno

to što ti kaže ovaj stari planinski medved, onda se i ja pridružujem njegovom tvrdjenju. Varao si na kartama. Posmatrao sam te i zapazio sam da pakuješ karte.”

„Dokaži to što tvrdiš” ciknuo je kockar jazavičarskog lica, „ili povuci reč i uvredu”.

Holidej se prezrivo osmehnuo i prišao kockaru. Dohvatio ga je za ruku i kratkim pokretom izvukao iz njegovog rukava keca pika. Kockar je zinuo od čudjenja i nem od zblenutosti pustio da Holidej ležernim pokretom baci kartu na zeleni sto i uzme svežanj novčanica ispred njega i stavi ga pred Džonaha koji nije gubio vreme da novčanice strpa u svoj džep.

„Eto, dokazao sam”, rekao je Dok kratko. „A sad, ako imaš tri čiste, možeš mi reći da lažem”, dodao je i presekao jazavca ledenim pogledom.

Kockar sitnih očiju kratko je pogledao Dokovu ruku koja se njihalala pored drške njegovog revolvera i progutao pljuvačku. „Ne, ne kažem da lažeš.”

„Onda se gubi”, naredio mu je Dok hladno.

Kockar jazavičarskog lica je skupio karte sa stola i šmugnuo. Pola časa kasnije topot kopita označio je da je napustio grad. Posle demaskiranja, u salunima Pajm Hila više mu nije bilo mesta.

Malo zbunjen srećom koja ga je zadesila, Džonah se obratio Holideju. „Čujte, mister, ja nisam baš govorljiv čovek i ne umem da slažem reči. Spasli ste mi kožu, i to vam Džonah neće zaboraviti. Ako vam nekada zatreba usluga puške, pištolja ili oko tragača, samo recite.

Džonah će naći puta i načina da vrati dug."

„O'kej, Džonah", rekao je Dok kratko. „Nadam se da mi pomoć neće biti potrebna."

„Ali, recite mi nešto mister", počeo je Džonah kao da se usteže na nastavi. „Kako ste videli da je Skoti pakovao karte? Ja nisam ništa video!"

„Nisam ni ja!" rekao je Dok kratko.

Džonah je zaprepašćeno zinuo. „Kako? Niste ništa videli?"

„Ne."

„Kako je onda moguće da..."

Da sam mu izvadio keca iz rukava?" Dok se samouvereno osmehnuo, a plave oči su mu blesnule. „Recimo da je to moja stvar. Važno je da je on zaista varao na kartama, a kako sam ga raskrinkao to je sporedno.

IV

Posle dva dana Holidej i Džonah Džons su se sprijateljili toliko da je neupućeni posmatrač mogao pomisliti da se znaju već godinama. Holideju se dopadala Džonahova prostodušnost, a Džonahu su imponovali Holidejeva odlučnost i samopouzdanje. Nekako u to vreme Dok je primio pismo od Donela. Istina, on i Džonah su nameravali da pođu da posete jednog Džonahovog starog prijatelja, ali je ta poseta sada morala da bude odložena. Dok je bio malo iznenađen kratkom, sažetom porukom koju je primio. Bilo je očito da je čovek koji je pisao pismo bio u teškoj situaciji čim je pozivao u pomoć čoveka koga nikada nije

video i o kome je samo slušao od Džošua Konora. Poseta Džonahovom prijatelju zaista bi dobrodošla, ali je ovo bilo značajnije. Na pomolu je bila zagonetka, možda avantura, a tome je Holidej teško mogao odoljeti.

Dok je poterao svog konja, a Džonah je nogom tresnuo kapiju za sobom i pojahao za njim. Prolazili su pored stoke koja je pasla, a u jednom trenutku su naišli i na kauboja koji im je mahnuo rukom u znak pozdrava. Kada su konačno izbili na vrh blage uzvišice pred njima se ukazala rančerska kuća obasjana suncem.

— Do đavola... — rekao je Džonah Džons i rukom protirjao lice koje je bilo zaraslo u oštru bradu. — Pogledaj samo ovo.

Dok je čuteći pogledom prešao preko ogromne rančerske kuće. Svaki detalj, počevši od velikih španskih prozora pa do prostranog trema odavao je rančersko bogatstvo i njegovu moć. Na neki način, ta kuća je podsećala Holideja na njegovu rodnu Džordžiju, na dom njegovog oca i detinjstvo.

— Drži se Džonah, moraćemo da stupimo u unutrašnjost tog dvorca — rekao je Holidej.

Dok je prvi poterao konja. To je bio čvrst čovek navikao na neprilike svake vrste. Bio je čovek koji se isticao u svakoj sredini, ne samo zbog svog elegantnog odela, već i zato što je njegova pojava zaista bila upečatljiva. U njemu je bilo nečeg što je čoveka i nesvesno teralo da oseti poštovanje prema smirenoj snazi koja je prosto strujala iz njegove ličnosti. Možda je kod njega to bio na-

čin na koji je posmatrao ljude. A možda je tome doprinosio i način na koji je nosio svoj revolver u futrolu od crne kože.

Dokov konj, trupnuo je kopitom o zemlju kada ga je Holidej zaustavio pored ograde koja je odvajala rančersku kuću od korala.

Džonah je pogledao pažljivo uređenu baštu sa cvećem. Videlo se da je to uređivala ženska ruka, sa mnogo strpljenja i ljubavi.

— Da li vas dvojicu očekuju na ranču?

Pitanje im je postavio jedan krivonogi kauboj koji se pojavio iz jedne od zgrada. Za njim je išao drugi čovek, oštarih očiju i sa nezapaljenom cigaretom koja mu je bila zalepljena za donju usnu.

Dok ih je osmotrio, prelazeći pogledom od jednog do drugog. Krivonogi kauboj se nelagodno premeštao s noge na nogu, kad se Dokov pogled zaustavio na njemu.

— Odvedi nas Donelu — rekao je Dok metalnim glasom.

— Gle, gle! — Kauboj se rukama lupio po bokovima i na njegovom licu se pojavio izraz negodovanja. — Mislite li da jednostavno možete da ujašete ovamo i odmah počnete da izdajete naređenja?

— A šta vi mislite? — Dokov glas je bio ledeno tih.

— Džek! — drugi kauboj je munuo laktom svog druga.

— Da?

— Pogledaj malo — pokretom glave je pokazao na Dokov bok. Iz crne kožne futrole virila je beličasta drška revolvera. — Ovi nisu skitnice — šapnuo je još tiše, kao da zazire od sopstvenog glasa.

Džek je oborio pogled, a zatim se nakašljao.

— Hm... pođite za mnom, džentlmeni.

Bez ijedne reči, Dok i Džonah su pošli za kaubojem koji se uputio prema ulaznim vratima. Vrata su bila izrađena u španskom stilu, i kvaka na njima je bila izrezbarena. Kauboj je otvorio vrata i ušao, a Dok i Džonah su ga pratili kroz mračni hol. Potpetice njihovih čizama su muklo odjekivale u tišini koja je vladala unutra.

Kauboj je zastao pred jednim vratima, a zatim je oklevajući tiho pokucao.

— Ko je? — dopro je grub glas iz unutrašnjosti sobe.

— Dva džentlmena žele da vas vide, gazda.

Kauboj je stupio u stranu kad je Šejn prišao vratima i širom ih otvorio. Odmerenim korakom Dok je ušao u prostoriju i Donel je žurno ustao iz svoje fotelje.

— Zovem se Dok Holidej — predstavio se pustolov. A ovo je moj prijatelj.

— Džonah Džons — rekao je sedokosi šumski lovac.

Donelov pogled je kliznuo pored dvojice revolveraša prema vratima, gde je još uvek stajao krivonogi kauboj i nelagodno se meškoltio.

— Sve je u redu, Džek — rekao je rančer nestrpljivo.

Slegnuvši ramenima, Džek je izašao i zatvorio vrata za sobom. Ridž Donel je ispružio ruku koju je Dok prihvatio i čvrsto stisnuo. Osetio je da rančerova ruka drhti. I zaista, bilo je razloga za to. Donel se za poslednjih nekoliko dana bio mnogo

promenio i od energičnog krepkog čoveka u godinama pred dvojicom prijatelja sada je stajala samo senka. Donel je pred njima stajao klonulih ramena pogružen i bez volje. Iz upalih očiju, međutim, još uvek je žarila iskra nade.

— Hvala vam, hvala vam što ste došli, džentlmeni! — rančerov glas je jedva podrhtavao, i već po tome se moglo naslutiti da se zaista nalazi u ozbiljnim neprilikama.

Džentlmeni! Džonahova usta su se nacerila od uha do uha. Nije mu se često dešavalo da mu se ljudi tako obraćaju. Seo je u udobnu fotelju i pogledom počeo da prelazi preko skupog nameštaja od kedrovine, uljanih slika i police sa knjigama koje su krasile Donelovu radnu sobu. U jednom momentu oko mu se zadržalo na bogatom kristalnom servisu koji se nalazio u vitrini. Donel je uhvatio njegov pogled i kao da se prisetio šta treba da učini.

— Mislim da bi vam prijalo piće — rekao je rančer i pošao prema vratima. Širom ih je otvorio. — Dona! — viknuo je samo jednu reč.

Začuli su se žurni koraci u hodniku, a trenutak zatim jedna devojka tamne kože pojavila se na vratima. Dok je odmerio pogledom i zapazio smešak koji je titrao u njenim očima.

Dona se nasmešila dvojici gostiju.

— Želim bocu najboljeg brendija koju imamo u kući — rekao je Donel. — I tri čaše.

Rančer je ponovo seo u svoju fotelju, a Dona je žurno otišla hodnikom. Istog momenta kada se okrenuo prema ljudima koje je pozvao, izraz dobrodošlice na njegovom licu zame-

nio je izraz zabrinutosti. Očajanje kao da mu je izbijalo iz svake pore bilo je toliko očigledno da čovek nije mogao a da ga ne primeti.

— Da pređemo odmah na stvar, mister Donele — rekao je Dok. On nije bio čovek koji je mnogo polagao na ceremoniju. — Poslali ste mi pismo.

Donel je klimnuo glavom.

— To je bilo kratko pismo, gospodo, ali u njemu je bila većina detalja. U stvari, ne bi imalo mnogo više da se doda.

Holidej je stao pored prozora. Sa glave je skinuo šešir i pramenovi crne kose padali su mu na čelo. — Prošlo je nekoliko dana od vremena kada ste napisali pismo — rekao je Dok. — Ima li nekih novosti? Nekih novih detalja?

Donel je tužno odmahnuo glavom. — Nema.

— Onda da pređemo na stvar — rekao je Dok bez oklevanja prelazeći na sam problem.

— Moja kćerka je napustila kuću u kočiji koja je vozila za Sonoru — počeo je rančer tihim, slomljenim glasom — a zatim je kočija jednostavno nestala zajedno sa svim putnicima koji su njome putovali. Po onome što smo uspeli da utvrdimo, jedine osobe koje su videle kočiju, pošto je napustila grad, bili su ljudi na usputnoj stanici. To znači da se nešto moralo dogoditi između usputne stanice i Sonore. Pošto kočija nije stigla u Sonoru, našem šerifu su poslali telegram i on je organizovao poteru. Međutim, nismo ništa pronašli. Ukratko, to bi bile činjenice koje su dosada utvrđene.

— Nije baš mnogo, ali, nije ni

malo — procedio je više za sebe Dok Holidej, a onda se obratio Donelu. — Znači, vaša kćerka i svi putnici su nestali. Niko od njih se nije pojavio niti je od sebe dao bilo kakav znak života?

— Sasvim tačno — složio se Ridž Donel.

— Jeste li pratili put kojim se kočija obično kreće? — upitao je Donah Džons.

— Da.

— Zar nije bilo nikakvih znakova da je kočija skrenula s puta? Tragovi točkova? Kopita?

— Nije bilo ničega — odmahnuo je Donel glavom. — Apsolutno ničega. Ono što smo videli, bili su obični tragovi koji su ostavile mnoge kočije... i nigde nismo videli da su kola skrenula s puta.

— Znači, da nema tragova?

Donel se uspravio. On je bio tipičan čovek sa granice, visok, snažan i u ramenima građen kao bufalo. Međutim, njegovo lice je bilo lice čoveka koji je u sebi umirao. Pesnice su mu bile čvrsto stisnute.

— Hm — zabrinuo se Džonah. — Takav poduhvat bez tragova i bilo kakvih ostataka kola ili eventualnih žrtava mogli su da izvedu samo Indijanci. Ali, koliko znam, oni su sasvim mirni i sede u svojim rezervatima. Sem toga, to nije njihov metod ratovanja. Oni baš žele da ostave trag uspešnog ratnog pohoda.

— Tačno tako, Džonah — složio se Holidej. — Ne verujem da je to delo Indijanaca.

I Ridž Donel se složio. Glasom koji se lomio u grlu rekao je. — Posao vam neće biti lak, mister Holideje. Sumu koja će vam biti isplaćena

moraćete zaista da zaradite. — Pogled Ridža Donela je bio čvrst i nepokolebljiv kad se susreo sa Dokovim. — Ja pretpostavljam naravno, da vi prihvatate moju ponudu?

Holidej ga je pogledao ispod oka. Na usnama mu je zaigrao kratak nedokučiv osmeh. — Mister Donele — rekao je mirnim dubokim glasom, nemojte mnogo mahati novčanicama i predlozima o nagradi. Treba pre svega da raščistimo jednu stvar. — Izvukao je iz džepa srebrnu tabakeru sa inicijalima i izvadio tanku cigaru. — Mi nismo prejahali toliki put samo zato da bismo vas videli. To je jasno. Da nismo namerali da prihvatimo vašu ponudu ne bismo ni dolazili. Ali, morate shvatiti da novac nije najvažniji. Bar za mene... a i za mog prijatelja Džonaha...

— Ovo si tačno rekao Dok — umešao se Džonah. — Ja volim šuškanje novčanica, ali daleko više uživam u šuškanju suvog lišća u oktobru. Za mene je draži jedan ulovljeni medved nego dve stotke zelembaća. Kaži to mister Donelu, da zna da nisu svi ljudi crkli samo za lov.

Holidej se osmehnulo. — Čuli ste mog prijatelja mister Donele. To što je on rekao važi i za mene. Ostavite, dakle, zasada vaš novčanik i razgovor o nagradi. To ćemo rešiti na kraju, ako se sve dobro završi. Sada je važno da spasemo jedan mladi život... ako je moguće spasti ga. Jesmo li se razumeli?

Danel je ćutke klimnuo glavom. Osetio se posramljenim.

U tom času su se vrata otvorila i Dona je ušla noseći poslužavnik. Dok je posmatrao dok je otvarala kris-

talnu bocu i počela da sipa smeđu tečnost u čaše.

— Dona, džentlmeni — rekao je Donel ponosno — je moja supruga.

Mlada žena se nasmešila, a na licu Džonaha Džonsa se pojavilo iznenađenje.

— Rebekina majka je umrla pre nekoliko godina — objasnio je rančer. — A ja sam se ponovo oženio. Neki ljudi su govorili da sam budala, u to vreme su mi zamerili što sam se oženio Indijankom. Međutim, ja nikada nisam zažalio što sam oženio svoju kiova princezu.

— Hvala, gospođo Donel — rekao je Dok prihvatajući pruženu čašu.

Holidej se osetio u svom elementu dok je sedeo u ovoj prostoriji i srkutao brendi iz kristalne čaše, ali nije dozvolio da se na njemu prime ti da uživa. Džonah se osećao prilično raspoloženo i s osmehom je pomirisao brendi pre nego što je čašu primeo ustima. Iskapio je u jednom gutljaju, što zaista nije bilo nimalo džentlmenski.

— Ima M još pitanja, mister Holideje? — upitao je Donel.

— Pa, imao bih još nekoliko pitanja — rekao je Dok vraćajući čašu na stočić. Ispričali ste nam šta se desilo. Zaključili smo da je malo verovatno da su u događaj umešani Indijanci. Dakle, za nestanak dilažanse odgovoran je neko drugi, verovatno neka banda razbojnika... jer, shvatićete da kola nisu mogla jednostavno da nestanu... da ispare. Neko je tome morao da pripomogne.

— Nego šta... — prekinuo ga je Donah. — Koliko znam, u preriji se tako nešto dosada nije desilo.

Holidej se blagonaklono osmehnuo. — I Džonah se slaže sa mno m mister Donele. Dakle, neko je učinio da dilažansa nestane. A u zločinu kako me moje iskustvo uči, pre svega treba tražiti motiv. Vi ste bogat čovek zar ne — obratio se Donelu.

— Pa... ljudi me tako gledaju — složio se Donel.

— Dobro. Onda je mogućan razlog nestanka dilažanse i vaše kćerke ucena. Jeste li dobili ucenjivačko pismo ili bar nagoveštaj da ćete biti ucenjeni?

— Ne, nisam ništa dobio.

— Koliko je dana prošlo od nestanka vaše kćeri?

— Sedam. Tri sam izgubio sa poterom i četiri dana dok ste vi stigli — odgovorio je rančer potišteno.

— Hm... — Holidej se dodirnuo kažiprstom po obrazu. Ako bi se radilo o uceni, trebalo je da ste dosada dobili neku vest od ucenjivača. Taj razlog dakle, gubi nešto od verovatnoće. Motiv, bi onda, možda trebalo tražiti na drugoj strani. Imate li vi neku ideju? — zapitao je rančera.

Donelovi prsti su drhtali dok je uzimao čašu s pićem.

— Postoji jedna stvar koju sam otkrio pošto sam već poslao pismo — priznao je.

— Da?

— U toj kočiji se nalazila pošiljka novca. To su bile vojničke plate.

— Znači, ako su banditi saznali za novac, moglo se dogoditi da su napali kočiju — rekao je Dok tiho. — Moglo bi biti da se kočija, a s njom i vaša kćerka, nalaze u rukama bandita.

— To je! — uskliknuo je Džonah. Biće da se to odigralo.

Holidej se zamislio i odmahnuo glavom. — Ne slaže se ništa Džonah. Banditi ne bi skrivali dokaze svog nedela. U svakom slučaju, ne vidim zašto bi skrivali putnike... ili njihove leševe. To nije logično!

U tom času Holidej je izgovorio ono što se Donel i sam sebi bojao da kaže. Rančer je ustao i prišao Doku.

— Pronađite je, mister Holidej! — njegov grleni glas je bio pun tuge, zabrinutosti i prikrivenih tragova panike. — Vratite mi je. Hiljadu dolara, dve ili tri! Samo recite vašu cenu!

— Gospodine Donele — rekao je Holidej blago — vaša prva ponuda je zaista galantna. Ali, postoji jedna stvar koju ćete morati da prihvatite. Moglo bi se dogoditi da Rebeka više nije živa. Mi ćemo običi čitavu teritoriju i verujte da ćemo učiniti sve što može da se učini. Ali, tu mogućnost morate prihvatiti.

Donel je naglo skrenuo pogled. Znoj mu je oblio čelo.

— To pismo koje ste nam napisali bilo je... hm... prilično neuobičajeno — nastavljao je Dok. — Činjenica je, gospodine Donele da nas dvojica nismo čarobnjaci. Ne smete suviše da se nadate od nas, samo zbog toga što smo pomogli vašem prijatelju iz Kanzasa.

— Ali... ali, vi ste rasturili bandu braće Ringo — prošaputao je rančer.

Dok je bio polaskan poverenjem koje je rančer polagao u njega, ali, to je bilo očajničko poverenje izbezumljenog čoveka, čoveka koji se u svom

beznađu hvatao i za slamku i koji bi sklopio savez i sa samim đavolom kad bi znao da će mu to vratiti kćerku. A u ovom trenutku, na žalost, bilo je vreme za hladnu, surovu realnost.

— To je istina — složio se Holidej — ali, sve je u tom slučaju bilo drukčije. Uostalom, mi ćemo odjahati da pronađemo vašu kćerku i da vam je dovedemo. Živu, ako to bude moguće — rekao je Dok tiho. — Ali, zapamtite jednu stvar. Džonah i ja nismo nesagorivi, a ova stvar u koju polazimo mogla bi da bude zaista paklena.

— Osim toga — podupro je Džonah svog druga u ocenjivanju situacije — trag koji imamo već je dosta star.

Džonah je sručio u grlo drugu čašu brendija i posegao je za flašom da natoči još. Rančer se prosto skljkao u sofu, a Dok ga je pogledao sažaljivo. Donel nije bio prvi čovek koji je sve svoje nade polagao u reputaciju neustrašivog kockara i pustolova. Doduše, u svim dosadašnjim slučajevima pokazalo se da su te nade bile opravdane. Ipak, ništa nije moglo da garantuje s apsolutnom sigurnošću da će i ovog puta biti tako. Dok je znao da u životu nije dovoljno biti optimista i da mnogo šta zavisi i od znakova sudbine. U svakom slučaju, situacija je bila vrlo teška, i moraće da angažuje sve svoje sposobnosti ako želi da akciju kruniše uspehom.

Konačno je Holidej prekinuo tišinu.

— Mi bismo želeli da odmah krenemo. Nadam se da možete da nas

snabdete svim što nam je potrebno. Mislim na hranu i tome slično.

— Dona — klimnuo je Donel svojoj ženi koja je stajala pored njega. Žena je hitro napustila sobu.

— Napisaću vam sada i ček — rekao je Donel.

— Ne — odmahnuo je glavom Holidej — zaboravili ste šta smo maločas govorili. Bez obzira šta ste o meni čuli ja novac ne stavljam na prvo mesto. Sada je najvažnije da nađemo vašu Rebeku živu.

Donel je ustao. Hteo je da protestuje, ali ga Dok umirio odlučnim pokretom ruke.

— Mislim da bi trebalo da se pobrinemo za svoje konje — rekao je Holidej.

Džonah je čežnjivo pogledao u bocu sa brendijem, ali je Dok dograbio kristalni zapušač i vratio ga u grlić.

— Mnogo ti hvala — rekao je Džonah tiho.

Dok je prvi izašao iz sobe i pošao hodnikom. Džonah je išao za njim razmišljajući o tome koliko je još brendija ostalo u boci. Sa žaljenjem je odmahnuo glavom. Na verandi su zastali, i Dok je zapalio cigaru. Slušao je rančera koji mu je drugim rečima ponavljao ono što mu je već bio rekao, ali je u mislima bio odsutan. Razmišljao je o tome šta se desilo sa Donelovom kćerkom. Zagonetka je bila vredna truda. Odmahnuo je glavom i vinuo se u sedlo.

Dona Donel se pojavila u tom času noseći u jednoj ruci paket sa hranom, a u drugoj dve čuture pune sveže vode. Donel je pružio paket sa hranom Džonahu koji ga je smestio

u bisage. Čuture sa vodom Dok i Džonah su obesili za rog na svojim sedlima.

Džonah je pogledao Donela kao da nije sasvim zadovoljan opskrbom. — Noći u brdima znaju da budu vrlo hladne, mister Donele. Jutarnju vlagu najbolje odagna gutljaj dobrog pića... kao što smo maločas pili.

Donel je shvatio i okrenuo se svojoj ženi. — Dona, donosi jednu neotvorenu bocu.

— Bolje bi bilo dve — prekinuo ga je Džonah. — Traganje može da potraje nekoliko dana.

Rančer je svojoj ženi dao znak glavom, ona se bez reči udaljila. Posle nekoliko minuta pojavila se noseći dve boce u ruci. Videvši ih, Džonah je razvukao lice u zadovoljan osmeh, a Holidej je blagonaklono odmahnuo glavom. — To treba zaslužiti, Džonah.

— Zaslužiti! Pa, šta drugo radim nego ono što je u interesu mister Donela. Dobra kapljica izoštrava um, a um i vid će nam itekako biti potrebni. Ili vi mislite drukčije, mister Holideje — ljutio se Džonah.

— Nadam se da ćemo vam kćerku uskoro dovesti ovamo, mister Donele — rekao je Holidej.

— Više bih voleo u Apači Vels — rekao je Donel neočekivano.

— Apači Vels? — Namrštio se Dok.

— Gde je do đavola taj Apači Vels? — progundao je Džonah.

Donel je pogledao u Doka.

— To je jedna stara misija na pola puta odavde do Sonore. Nalazi se tačno u centru pustinje, gde put skreće za Send Krik. Tamo sam obećao da ću se sresti s Oliverom Stobijem. On je Rebekin verenik. Vidite,

kočija koja ide za Sonoru zastane pored te misije da bi se konji odmorili, i Stobi će čekati da se tamo sretnemo.

— A zašto, do đavola? — upitao je Džonah.

Donel je pocrveneo.

— Pisao sam Stobiju da sam vas angažovao za traganje za Rebekom. On je jedini osim Done, ko zna da ćete vi raditi na ovom poslu. Pismo je bilo slično onom koje sam poslao vama. U vreme kad ga Stobi dobije on će... pa, nadaće se da ćete Rebeku odvesti do Apači Velsa.

— Do sto đavola! — uzviknuo je Džonah u neverici.

— Znači, gospodin verenik će tamo čekati da mu verenicu drugi donesu na tanjiru — Holidej se cinično osmehnuo. — Kao da se ništa nije desilo i kao da je normalno da on drema u hladovini i pije hladno pivo dok njegovu voljenu... — Holidej je malo zastao i pogledao Donela... — bez koje ne bi mogao da zamisli svoj budući život, čak toliko da bi verovatno izvršio samoubistvo ako bi ostao bez nje... spasavaju drugi. E, divno je to kad se dvoje tako nesebično vole. — Završio je Dok i pogledao Džonaha.

— Vraga vole. Taj vo ne mari za nju koliko za lanjski sneg. Na njegovom mestu ja bih prekopao pola Zapada da je nađem. To bi svaki pravi čovek učinio.

Ridž Donel je pokunjeno klimnuo glavom.

Dok je u tom času mogao da plane, mogao je da kaže rančeru da se poneo kao budala time što je dao skoro nemoguće obećanje uzdajući se u čoveka koga nikad ranije nije vi-

deo. Međutim, kad je pogledao rančerovo lice na kome su se ogledale tuga i strepnja, osetio je da može da mu oprost. Ridž Donel je bio veliki čovek u ovoj dolini, bogat čovek, čovek u koga su svi upirali oči. Možda je nekad i bio nemilosrdan u svojim poslovima. Možda je na neki način i zaslužio da mu sudbina nekim svojim nepredviđenim potezom stavi do znanja da se u životu ne mogu očekivati samo uspesi. Ali, u ovom trenutku, Ridž Donel je bio samo preplašeni otac koji je izgubio kćer, očajnik kome je ostala još jedina nada.

— Videćemo se u Apači Velsu — rekao je gledajući sažaljivo Donela.

Zatim je okrenuo svog konja i uputio se izlazu iz dvorišta. Džonah Džons je pošao za njim. Nekoliko puta je morao da mamuzne svoje kljuse da bi držalo korak sa Dokovim Migom.

— Prokleta kljuse — prasnuo je ljutito. Zar baš meni da zapadne takva mrcina. Trebalo je da od Donela tražim da mi ga zameni. Na kraju, njegov posao radimo, ne svoj.

Njegov ljutit pogled zadržao se na torbi sa flašama viskija i oči su mu zadovoljno zasijale.

Holidej je zamišljeno ćutao. Gleđao je negde ka horizontu gde je usmerio svoga konja. Tamo negde nalazio se poslednji trag diližanse i odatle je valjalo početi.

V

Senke su postale duže, a vetar je duvao nad pustom zemljom kad su Holidej i Džonah zaustavili svoje

konje da osmotre ravnici koja se pružala pred njima. Beskrajno pusto more peska i usamljenih kamenih gromada pružalo se dokle god je pogled dopirao. Iza njih je ostala divljina obrasla zelenilom, ali ono ispred njih je izgledalo mnogo strašnije. Pesak i kamenje. Tamo u tom surovom, žutosivom, mrtvom pejzažu, spljoštena uz zemlju, gnjezdila se mala zgradica od drveta sa ravnim krovom i tremom od rasušenih dasaka. Sa daljine nije se videlo nikakvo kretanje i da se iz dimnjaka nije izvijao tanak pramen dima, postaja bi izgledala pusta. Tek je s vremena na vreme po neka ptica preletela potamnelim nebom, a njena beličasta krila zraci sunca na zalasku bojili su u purpur.

— To je to — pokazao je Dok Holidej na usamljenu usputnu stanicu koja je stajala na vetrovitom pustinjском putu. — Prvo od dva mesta na koje treba da svratimo.

Džonah se namrštio i uzdahnuo. To je bio dug i naporan put, a crvena prašina mu je prekrivala kosu i lice kao maska. Da je takav ušao u neki salun moglo mu se desiti da ga oslove kao Indijanca.

— Nadaјmo se da su dobro opremljeni pićem — progundao je Džonah. — Ja ne verujem da ćemo na tom drugom mestu naći neki izbor. Ovaj kraj se baš ne bi mogao meriti sa nekim predelom iz bajke. Ovo što imamo u rezervi moramo da sačuvamo za kasnije.

Dok je poterao Miga niz padinu. Ta usputna stanica, gde je kočija poslednji put viđena bila je mesto gde su najpre morali da dođu. Vlasnik stanice je bio poslednji čovek ko-

ji je video putnike, a Dok je svakako želeo da razgovara s njim. Nije očekivao da će mnogo saznati, ali je od nekog morao da počne. Odatle su imali nameru da krenu prema kolibi Henka O'Malija. Džonah nije bio naročito oduševljen posetom O'Maliju, ali se Holidej nije na to obazirao. Henk O'Mali je živeo u divljini, u predelu koji je i od Boga bio zaboravljen, i Dok se nadao da bi možda od njega mogao nešto da sazna. Verovatnoća nije bila naročito velika, ali čovek je morao da radi s onim sa čim je raspolagao.

Između stena vijugalo je korito presušenog potoka, nalik na ostavljenу zmijsku košuljicu. Jahači su brže poterali svoje konje, između stena i izbledelih kostiju kojota. Zatim su prašnjavim putem pošli prema usputnoj stanici, čiji je krov bio prekriven peščanom prašinom.

Usputna stanica je bila usamljena, drvena građevina. Ispred nje se nalazila natkriljena, veranda, a uz istočni zid kuće nalazila se štala sa pokretnim dvostrukim vratima koja su se lagano pokretala na vetru.

Holidej je skliznuo iz sedla i prebacio uzde preko grede koja je služila kao privezište. Stari šumski lovac bio je nešto sporiji u sjahivanju i nešto je neraspoloženo gundao kad je nogama dotakao ispucalo pustinjско tle. U tom času su se prednja vrata na kući širom otvorila.

— Dobar dan — rekao je ravnodušnim glasom čovek koji se pojavio na do vratku. — Video sam vas dok ste silazili niz obronak.

Holidej mu je uputio kratak pogled. Čovek je bio ćelav i imao je čudno bleđu kožu za ovu zemlju

gde su se uglavnom sretali preplasnuli ljudi. Lice mu je bilo sasvim obično, a njegove oči su ispitivački odmeravale pridošlice.

— Kako stojite sa viskijem, mister? — želeo je Džonah da zna. Kao da je ovo pitanje, izgovoreno prijateljskim tonom malo oraspoložilo čelavka. Nešto nalik na osmeh pojavilo se na njegovom bolesno bledušnjavom licu.

— Prilično dobro — rekao je. Imam najbolji viski u pokrajini.

Holidej se naježio. Vrlo dobro je znao šta znači „najbolji viski u pokrajini”. To je obično bila hvalisava etiketa za piće od koga su izgarala usta, ždrelo i creva, jednom rečju bilo je to piće samo malo bolje od otrova. — Popićemo kafu — rekao je odlučnim glasom, stavljajući Džonahu do znanja da od pijančenja neće biti ništa.

Džonah je razvukao lice u bezvoljnu, gadljivu grimasu.

— Uđite — rekao je vlasnik poštanske postaje. Na Dokovu izjavu lice mu se namrštilo, jer je za kafu mogao računati daleko manju cenu nego za viski, makar najgori.

Dok je morao da sagne glavu dok je prolazio kroz vrata, prateći čoveka u prednju sobu. Pod u sobi bio je pokriven peskom, šest stolova se nalazilo poredano u jednom nizu uz suprotni zid, a na polici iza barske tezge nalazilo se nekoliko boca sa pićem i redovi prljavih čaša. Jedna tabla sa natpisom „sobe” pokazivala je prema vratima još nižim nego što su bila ulazna.

— Nije baš neko mesto — rekao je izvinjavajućim glasom vlasnik stанице. — Ali, ionako nemam mnogo

posetilaca, i mislim da nisu potrebna nikakva poboljšanja. Prolazi svega nekoliko kočija nedeljno. Nego, moje je ime Pruvis.

Dok je seo i ispružio svoje duge noge.

— Kafu, mister Pruvis — podsetio ga je.

— Oh, svakako — rekao je Pruvis i pošao prema malim vratima. — Elizabeta! Dve šolje kafe!

Pruvis je zauzeo svoj položaj za barom, kao da je očekivao da će nepoznati gosti naručiti víski. Međutim, Holidej je zapalio cigaru.

— Na putu za Sonoru? — upitao je Pruvis ljubaznim glasom.

— Eh, pa ne bih baš rekao — odgovorio je Holidej namerno preko volje.

Vlasnik postaje je začutao. Iz iskustva je znao da nije ni poželjno ni korisno biti ljubopitljiv. Ako gost želi nešto da kaže ili da pita, on će naći načina da to učini.

— U stvari, ako baš želite da znate, tražimo nestalu diližansu — rekao je Holidej.

Pruvis kao da se malo trgao, a zatim je klimnuo glavom. — Hoćete da kažete da imate nameru da prođete onu diližansu koja je isparila na putu za Sonoru?

— Da, baš tako. Čuli smo da se ovde zaustavila. Možda ste vi poslednja osoba koja je videla nestale putnike.

Pruvis je palcem prošao preko Ada move jabučice.

— Ko ste vi? — upitao je konačno.

— Dva čoveka koje je jedan očini otac najmio da mu nađemo kćer. To

je za vas dovoljno, ako dodam da je taj čovek Ridž Donel.

— Da pronađete njegovu kćerku?

— Pruvis je posegao za bocom i potegao dobar gutljaj. Jeftina tečnost je zaklokotala. — Do đavola, želim vam sreću! A verujte mi da će vam biti potrebna, jer potera nije uspela da pronađe ni najmanji trag.

— Hm — pročistio je grlo Džonah. — Kažete nije uspela.

— Naravno — rekao je Pruvis. — Nije ni mogla uspeti kad traga nema. U tu rabotu su umešane vanprirodne sile.

— Ne verujem mnogo u te vaše vanprirodne sile i pre će biti da ljudi iz potere nisu dobro gledali. Tragova svakako ima, samo što oni nisu umeli da ih vide — odbrusio je kratko Džonah.

Pruvis je potegao još jedan gutljaj iz flaše i iskolačeno pogledao Džonaha. — Čujte stari, ne znam ko ste vi, ali u poteri nisu bili žuto-kljunci već sve samiiskusni Zapadnjaci i tragači. Ova potera nije prva u kojoj su učestvovali i...

Holidej je odmahnuo rukom i prekinuo krčmara, jer je ocenio da bi mogao da u nedogled nastavi svoju tiradu. — Ima još dva tri pitanja koja bih želeo da vam postavim u vezi s tim — rekao je.

— Slušajte gospodo — Pruvis je potegao još jedan gutljaj — rekao sam poteri sve što sam znao. Šerifu Behanu, Keningu, Donelu... svima njima. Oni su postavljali djavolski

mного pitanja. Ne bih baš voleo da ponovo prolazim kroz sve to.

Holidej je mirno pušio svoju cigaru, i nastavio kao da nije čuo krčmarevu priču.

— Da li ste videli da se bilo šta neobično dešava od vremena kako je kočija nestala?

Pruvis je oklevao. — Šta ste time hteli da kažete?

— Da li ste videli neke jahače u okolini?

— Jahače! Djavola! Nedeljama ne vidim nijednog jahača. Pruvis je ponovo potegao. Ovog puta je izgledalo kao da je grlić boce gurnuo u samo grlo. — Ovo nije glavna ulica, to treba da znate. A voleo bih da jeste, jer bih tada imao više gostiju i veći promet. Ne bih živio u ovoj rupi kao crkveni miš.

— Znači, ništa neobično niste primetili?

— Ne.

— A jeste li čuli nešto u vezi sa tim događajem? — Nastavio je Holidej uporno.

— Čoveče, ne mučite me više. Jesam krčmar i moram da udovoljim raznim hirovima gostiju, ali što je previše previše je. Ništa nisam ni video ni čuo je li vam dovoljno jasno.

— Kočija je prenosila vojničke plate. Priličnu količinu novca — nastavljao je dalje Holidej.

— Nisam video nikog osim kočijaša i putnika — bio je uporan Pruvis. — I nisam video nikakve jahače.

— Te vojničke plate su bile dobar mamac za bandite, šta vi mislite?

— Dene! — začuo se ženski glas iz druge sobe.

— Odmah dolazim — rekao je Den Pruvis, vidno obradovan što je dobio izgovor da ih ostavi. — Osećajte se kao kod svoje kuće.

Vlasnik stanice je krenuo prema vratima i nestao u uzanom hodniku. Ušao je u prostoriju gde je njegova žena stajala pored šporeta koji se ložio drvima.

— Zatvori vrata! — zarežala je Elizabeta Pruvis. Bila je to mala žena, po izgledu nimalo slična svom suprugu. Na levom obrazu je imala tamnu fleku koja je poticala od rođenja. Pramenovi sede kose odavali su njene godine. Brzo!

— Pruvis je zatvorio vrata.

— Elizabeta — počeo je. — Oni mi postavljaju pitanja o... o kočiji.

— Čula sam ih — odvrtila je Elizabeta grubo. — Posmatrala sam ih kroz vrata pre nego što sam došla ovamo. Zar ne znaš ko je onaj crno-manjasti.

— Pojma nemam — odmahnuo je Den Pruvis svojom ćelavom glavom.

— Dok Holidej, kockar, pustolov, revolveraš. Čovek koji se ne boji nikoga i ne preza ni od čega. Jednom rečju opasan čovek... možda najopasniji koji je ikada svratio u ovu jabinu.

Pruvis nije izgledao impresioniran. — Ne ostavlja baš takav utisak.

— Nemoj da te vara njegov izgled. On je ljubazan i ućtiv, ali znaj da je guja.

Pruvis se počeošao iza uha. — Pa dobro, vidim i sam da je gadno uporan. Ali, skinuću ga već nekako s vrata.

Elizabeta je nestrpljivo odmahнула glavom.

— Zar nisi pročitao novine koje nam je ostavio kočijaš pre mesec dana? — upitala je žena. — U njima je izašla njegova slika. Pre nekoliko meseci on i Vajat Erp rasturili su bandu Džubela Klensija u Laredu. Dobro sam to zapamtila, jer su novine nadugačko i naširoko opisivale sve što se desilo. To što su oni uradili nije pošlo za rukom nijednom šerifu. A pisalo je da je za to najviše zaslužan taj Holidej. Čega se on poduhvati to se i ostvari. Taj ne zna neuspeh. Čula sam o njemu i ranije.

— A ko je onaj drugi? Vajat Erp? — zinuo je Pruvis.

— Ne, nije Vajat. Ali, čim je sa Holidejem, nije bezopasan. Taj čova bira društvo prema sebi.

— A Donel ih je iznajmio — rekao je Pruvis. — Pa šta, Elizabeta? Potera nije uspela, pa ne verujem i da će oni uspeti.

Elizabeta Pruvis je podigla čajnik sa vruće ploče šporeta.

— Po onome što sam čitala o Donku Holideju, on ne dozvoljava tako lako da bude pobeđen. — Žena se namrštila. — Pitam se da li šef zna da se ova dva čoveka nalaze na tragu?

Pruvis je slegnuo ramenima.

— Mislim da bi on to želeo da zna, Dene — nastavila je žena. Zato nas i plaća... da ga redovno informišemo o interesantnim stvarima koje zapazimo. A čini mi se da je ovo interesantno.

Ubacila je samlevenu kafu u dve šolje.

Na čelu njenog muža su se pojavile krupne kapi znoja. — Šta misliš da radimo.

— Slušaj — rekla je Elizabeta Pruvís. — Ja ću onim revolverašima odneti njihovu kafu. Ti izvedi konja iz štale, osedlaj ga i odjuri u Boulder Blaf kao da te đavo goni. Reci šefu da se Dok Holidej i još jedan tip nalaze ovde i da se raspituju o nestaloj kočiji. Ne zaboravi da kažeš da im nismo rekli ništa. Možda će šef odmah nešto preduzeti. Možda neće učiniti ništa, ali sam sigurna da će voleti da zna da se najbrži revolveraš na Zapadu mota ovim krajevima.

— U redu — rekao je Pruvís ne baš oduševljeno.

— Osedlaj konja — rekla je Elizabeta hladno. — I pazi da te ne čuju kad budeš odlazio. Ja ću ih poslužiti kafom i reći ću da si morao da odeš da pregledaš zamke. Gledaću da ih zagovorim, tako da ništa ne posumnjaju. Neće mi biti prvi put.

Pruvis je zgrabio svoj „stetson” i nabio ga na glavu. Izašao je na zadnja vrata i tiho je pošao prema štali. Zemljište je bilo prekriveno peskom koji je ugušio zvuk koraka. Vrata štale su malo zaškrupala kad ih je otvorio. Njegov konj se nalazio u štali i oči su mu svetlucale u tami prostorije. Privus je stenjao i s mukom disao dok je skidao sedlo obešeno o kuku na zidu. Put do Boulder Blafa bio je dug, ali je on znao da je to od velike važnosti. Čovek koje je tajno vodio bandu „Dugog noža” plaćao je dobro za informacije. A taj novac je bio uvek dobrodošao Elizabeti i njemu. Zategao je kolen i izveo konja u tišinu popodneva. Jed-

no vreme je išao pored životinje, trudeći se da mek pesak prigušuje zvuk kopita. Konačno, kad je stanica ostala daleko iza njega, uzjahao je. Oboje je konja petama i ovaj se dao u trk. Biće već ponoć kad bude ugledao prva svetla Boulder Blafa.

VI

— Henk O'Mali! — već deseti put je Džonah Džons izvikivao to ime. — Do đavola, Dok! Mislim da nam zaista nije bilo potrebno da dolazimo ovamo i posećujemo tog čoveka.

Holidej je zapalio cigaru i plamen mu je za trenutak obasjao lice i ramena. Na licu mu se pojavio širok osmeh.

— Do đavola — ponovio je Džons, očito nezadovoljan što dolaze ovamo.

Henka O'Malija su obojica poznavali dobro još od ranije. Dok ga je sreo nekoliko godina kada je Henk došao u grad da se snabde barutom i olovom za njegovu prepotopsku kremenjaču kojom je samo on znao da rukuje, ali kojom je gađao isto tako dobro kao drugi prvoklasnom „vinčesterkom”. Izvrnut podsmehu zbog njegovog izgleda i oružja, Henk se uputio u neravnopravan obračun s pesnicama sa dvojicom mesnih siledžija i ko zna kako bi se taj duel završio da se Holidej nije umešao na vreme. Posle toga su se prijatelji i Dok je u toku tih godina dva ili tri puta svraćao u njegovu kolibu u pustari. Sa Džonahom je priča bila druga. On i Henk su bili lovci, izvrsni lovci, i obojica su jedne sezone lovili u istoj lovačkoj družini.

Zaključili su da se dobro slažu i da bi mogli nastaviti zajedno kada se družina rasturi. I tako bi verovatno bilo da se odnekuda nije pojavila Henkova sestra, korpulentna i temperamentna žena koja se nije ustezala da svoju naklonost podeli čak i protiv volje onog kome je ponuđena.

— Do đavola — ponovio je. — Ta njena sestra me nervira.

— Mi nismo došli ovde da posetimo Adu — rekao je Holidej gaseći šibicu. — Želim da razgovaram sa Henkom.

— Ali ta debela nestrpeljivica će biti tamo, počeo je žalbenim glasom Džonah Džons. A ti ne znaš šta se dogodilo kad sam poslednji put bio kod Henka! Do đavola, Dok, ne sviđa mi se ta ideja, makar šta da je u pitanju. Znam da će se ponoviti ista priča.

— Eh, ne budi suviše strug — osmehnuo se Holidej sebi u bradu pazeći da Džonah ne primeti njegov osmeh. — Pa, šta bi ti hteo od temperamentne žene?

— Hteo bih da prestane da navaljuje na mene da je... prokletstvo! Želi da je poljubim.

— Ali, ti si uvek uspevao da se odupreš tom iskušenju — podsetio ga je šaljivo Dok Holidej.

— Slučajno se dogodilo da sam uvek bio dovoljno brz — podsetio ga je Džonah.

Dok je mirno pušio cigaru.

— Džonah — rekao je ozbiljno. — Henk je naša jedina šansa. Na stanici nismo doznali baš ništa. Istina, onaj vlasnik stanice mi je sumnjiv, držao se nekako tajanstveno i na kraju je nestao, a njegova že-

na se potrudila da taj njegov nestanak opravda nekim neubedljivim razlozima. Tu sigurno nisu sasvim čista posla, ali sem golih sumnji nemamo nikakvih indicija da je vlasnik postaje u vezi sa nestankom dižanse.

— Izgleda da si tu u pravu — složio se Džonah.

— E, vidiš, zato i idemo tamo kuda idemo. Ostalo nam je samo jedno mesto gde bismo mogli da postavimo pitanje. To je koliba Henka O'Malijsa. Jedan stari pustinjački pacov kao što je on, zna mnogo stvari koje se događaju u divljini, i možda je nešto čuo ili primetio što bi moglo da nam koristi.

Džonah se namrštitio i bilo je očigledno da nije bio baš ubeđen.

— U svakom slučaju — nastavio je Dok — nisam bio kod Henka i Ade već više od godinu dana. Koliko znam, i ti ih nisi posetio dugo vremena. A oni su naši prijatelji.

— Henk jeste — progundao je Džonah Džons.

Dok se nasmešio kad se setio starog pustinjaka kojeg su nameravali da posete. Henk O'Mali je bio debeo i nikako nije spadao u kategoriju lepih ljudi. Pre bi se mogao nazvati ružnim. A njegova sestra Ada je takođe spadala u tu kategoriju. U stvari, mnogo je ličila na svog brata. Neverovatna je bila činjenica da je Henk nekada bio bankar, ali se odjednom umorio od života u stalnoj napetosti i trci za novcem bankrotirao i povukao se da živi usamljeno. Neko vreme je lovio na planinama, i tada su on i njegova sestra upoznali Džonaha Džonsa. Prošlo je već dosta godina od kako je Henk

prestao da lovi u grupi, i za to vreme Dok i Džons su svega dva puta posetili njegovu kolibu. Sada je bio tako pogodan trenutak, kao i svaki drugi da im zajedno učine treću posetu. Prošli put Henk nije prestajao da priča o legendama koje su kružile o pustinji i sada se Dok nadao da će od njega moći bar nešto da dozna o nestaloj dilažansi. Džonah je još uvek nezadovoljno mrmlija sebi u bradu.

— Jahanje je bilo prilično zamorno — rekao je Holidej. — Mislím da više nema smisla da gubimo vreme.

Blago je potapšao svog konja po vratu i životinja je smesta krenula napred.

Džonah je promrmlija svoju poslednju kletvu i pridružio mu se. Jahali su jedan pored drugog u tišini koja je vladala u čitavom kraju. Nije prošlo mnogo vremena, a noć je svojim tamnim ogrtačem obavila pustinju. Ubrzo se pojavio i mesec i srebrnim zracima obasjao peščanu ravnicu prošaranu stenama. Konačno su stigli u podnožje ogromnog kamenog monolita i tu su se zaustavili. Pošto su malo odmorili konje, Holidej i Džonah su krenuli dalje kroz uzani prolaz. Na kraju prolaza se nalazio prostran plato koji je bio gusto obrastao žbunjem. Zategnuvši uzde, dva jahača su napregnuto motrila prema severu. Razbacane stene su podsećale na zube, a nad platom je vladala tako savršena tišina koja je u sebi imala nečeg jezivog, da Džonah nije mogao da izdrži a da se ne strese.

— Mora da je đavolski neprijatno

živeti na jednom takvom mestu — rekao je. — Ja jesam pustinjač, ali ovaj Henk živi bogu iza leđa.

Bez ijedne reči su nastavili dalje.

U jednom trenutku, Dok je naglo zategnuo uzde svom Migu a Džonah je skoro u istom času takođe zaustavio svoje kljuse. Ruka visokog revolveraša se spustila na dršku „kolta“ a trenutak kasnije senke koje su se nalazile na putu pred njima počele su da se pokreću.

Bilo ih je tri. Tamne, nejasne figure jahača koji su sedeli na konjima. Jedna prilika je izjahala iz zaklona koji joj je pružalo ogromno stablo pamukovog drveta i Dok je neprimetno izvukao revolver iz futrole. Priguševši rukom metalni zvuk zategao je oroz.

— Prokletstvo — progundao je Džonah. — Gori su nego kojoti. Nemam utisak da su baš prijateljski raspoloženi.

Tri siluete su i dalje bile neme i jedva su mogle da se izdvoje od tamne pozadine koja ih je okruživala. Jedan od ljudi je na sebi imao konjaničku uniformu. Najviši od trojice, čija je kosa padala na ramena priterao je svog konja malo bliže.

— Do sto đavola — rekao je Džonah tiho, a u glasu mu se osećala napestost. — Zašto nam već jednom ne priđu?

— Sada nas samo odmeravaju — rekao je mirno Holidej. — Nastavi da držiš ruku na revolveru. Ipak, ne pucaj dok oni ne pokažu nameru da napadaju.

U tom času se visoki jahač odvojio od ostalih, ostavljajući ih pored stabla pamukovca. Lagano ali odlučno, poterao je svog konja prema grupi

stena koja se nalazila s desne strane dvojice revolveraša. Holidej ga je sve vreme pratio, pogledom. Konačno je čovek zaustavio konja i odmerio dvojicu putnika očima koje su imale nečeg grabljivog u sebi.

Čovek koji je na sebi imao preveliki konjanički kaput poterao je svog konja kako bi stao revolverašima sa leve strane.

— Znači to im je namera — promrmljao je Holidej. — Nameravaju da nas opkole kako bi nas uhvatili unakrsnom vatrom.

Džonahova ruka je stegla dršku revolvera.

— Do đavola, Dok — rekao je glasno. — Zar da samo sedimo ovde kao pacovi uhvaćeni u klopku? Ne volim takve situacije. Ja sam za akciju, a ne za čekanje. To mi ide na živce.

— Jahaćemo — rekao je Dok tiho. — Pravo prema onom koji je ostao pored drвета. Polako i mirno.

— O kej — rekao je Džonah i poterao svog konja. Kada su prešli nekoliko jardi, čovek koji je nalazio kod pamukovog drвета počeo je uspaničeno da maše svojim kompanjonima. Čovek koji se nalazio pored stene viknuo je glasno. U tom času je čovek pod drvetom podigao, pušku nišaneći u Holideja.

Tišina koja je vladala nad celim krajem bila je razbijena pucnjem Dokovog revolvera. Plamen iz njegove cevi sevnio je samo delić sekunde pre nego što je presretač povukao obarač svoje puške. Bandit se zateturao jauknuvši od bola i besa. Puška mu je ispala iz ruke, a zatim se začuo tup tresak kad je bandit

sleteo s konja i pao pored svoje puške.

Nekoliko trenutaka su oba napadača nepomično zurila u svog kompanjona, a zatim je čovek u konjaničkoj bluzi naglo okrenuo svog konja.

Ne oklevajući ni trenutak, Holidej i Džonah su poterali svoje konje prema pamukovom drvetu. Visoki bandit koji se nalazio pored stena mahao je divlje i psovao za jahačem u konjaničkoj bluzi koji je bežao u sigurnu zaštitu noći.

U tom času je grmnuo Džonahov revolver i metak je pogodio bandita u rame. Čovek je klonuo u sedlu, ali se grčevito uhvatio za vrat svoga konja. Panično je obo konja i životinja je poletela u pustinju. Džonahovi meci su zviždali za njim. Dok je prekorno odmahnuo glavom i planinski lovac je, uz gundanje vratio revolver u futrolu.

Dok je zaustavio svog konja kad je stigao do bandita koji je ležao na zemlji. Sjahao je i prišao mu, a zatim ga okrenuo na leđa.

Na košulji pogođenog bandita razlivala se tamna mrlja, tačno na mestu na kojem se Dokovo tane zabilo u meso. Dok je kleknuo na jedno koleno i nagnuo se nad čoveka. Banditove oči su bile širom otvorene i stakleno ukočene u nepomičnoj mirnoj smrti. Džonahova senka je pala na njega.

— Momak je sasvim dobro pogođen — rekao je Holidej. — Sudeći po njegovom izgledu čini mi se da ima u sebi indijanske krvi. Mešanac. Pola Meksikanac pola Apač.

— Šta mu je to oko vrata? — progundao je Džons.

Dok se uspravio. — Izgleda kao ogrlica od kostiju. Takve amajlije nose Indijanci. Ovaj, ako i nije Indijanac svakako ima veze s njima.

Džonah Džons se stresao i pažljivo se osvrnuo oko sebe. Svuda je bilo tamno, a negde u blizini kojot je urlao svoju jezivu pesmu.

— Ne dopada mi se sve ovo, Dok — rekao je Džonah. — Dvojica tih đavola su nam pobjegli. To samo može da znači da će se uskoro vratiti i dovesti i ostale sa sobom. Trebalo bi da potražimo neko mesto gde bismo se mogli braniti za slučaj da nas napadne neka veća grupa.

Dok je prišao svom konju i uzjahao.

— Hajdemo do Henka — rekao je. Poterali su konje ostavljajući telo mrtvog bandita da leži na mestu na kojem se nalazilo. Nije bilo sumnje da će njegovi kompanjoli da se vrate na to mesto. Obišavši pamukovo drvo poterali su konje u galop i mesto okršaja je ubrzo ostalo za njima.

Jedan čas kasnije dva jahača su jurila pustom ravnicom. Vetar je počeo jače da duva dižući u vazduh stubove prašine koja se presijavala na mesečini. Teren je nešto kasnije prestao da bude ravan i konjska kopita su klizila po oblim kamenčićima rasutim svuda unaokolo. U jednom času su dvojica tragača bili

prinudeni da sjašu i vode svoje konje, ali su ubrzo bili ponovo u sedlima jašući kroz noć rasvetljenu bledom mesečinom. Posle nekih pola časa zustrug jahanja pred njima se u daljini na jednoj blagoj uzvišici ukazalo zučkasto usamljeno svetlo žmirkavo poput sanjivog oka.

Njihov cilj, koliba Henka O'Malijsa bio je na domaku.

Na domaku je bila i tražena bezbednost.

Prišavši bliže svetlu, Holidej i Džonah su usporili hod svojih konja. Kada su došli nadomak zgrade, videli su da je to mala zgrada sklepana od drveta i kamena sa malim prozorom kroz koji je prodirala svetlost petrolejke. Visok dimnjak bio je podignut uz zid kolibe, i tanak stub dima se, nošen vetrom dizao uvis. Pas je zalajao. Na jednom prozoru se pomakla neprozirna zavesa upravo u trenutku kad su dva putnika sjahala pred ulaznim vratima.

— Gle, gle, koga to vidim! — za-grmeno je poput grmljavine glas Henka O'Malijsa koji se u istom času pojavio na širom otvorenim vratima! — Hej, Ada! Dođi brzo ovamo. Da vidiš samo kakvo te iznenađenje čeka!

— Ko je to sada u ovo gluvo doba noći — začuo se iz kolibe nečiji dubok pomalo rapav alt. — Zar ima još nekog živog stvora sem nas ko dolazi u ovu pustinju?

— Ima — odgovorio je Henk svojoj sestri, jer to je bio njen glas — i kad vidiš ko su ti ljudi, pašćeš od iznenađenja!

Na osvetljenom okviru vrata poja-

vila se još jedna glomazna figura i nešto kao indijanski poklik vinulo se za punačkog grla još punačkije Ade O'Mali. — Džonah Džons! Ovo-me se zaista nisam mogla nadati. Stvarno si me obradovao — dodala je ustremljujući se ka Džonahu.

— A vidi ko je s njim — dodao je Henk polazeći za svojom sestrom ka gostima. — Dok! Dok Holidej, najslavniji pustolov Divljeg zapada i naš stari znanac. E, da sam juče umro, ne bih doživeo da vas vidim zajedno. Ali, odakle se vi znate? Čim zajedno jašete znači da ste dobri znanci?

— Slučaj je hteo da se sretnemo — odgovorio je Dok — kao što u životu često biva. — Nadam se da smo dobrodošli?

— Kako da ne — riknuo je Henk i prišao bliže da se pozdravi. Ru-ke su se našle u čvrstom stisku, i nastalo je uobičajeno tapšanje po ramenima i leđima, izraz prisnosti i pozdrava na granici. Ada je bez oklevanja zgrabila Džonaha u svoje naručje i uspela, uprkos njegovom protivljenju i otimanju da ga poljubi u usta. Džonah je napravio otužan izraz lica, i nadlanicom gadjljivo obrisao usne. Nekoliko minuta O'Malijsi su izmenjivali sa gostima pozdrave i dobrodošlice, a za to vreme dvojica namernika su rasedlali svoje konje i smestili ih u štalu. Zatim su svi pošli u kuću, malu kolibu niskih vrata pred kojima je Holidej morao da se sagne da bi prošao.

Unutrašnjost kolibe malo se razlikovala od spoljašnosti. Dva odeljenja sa niskom tavanicom, od ko-

jih je jedno služilo kao Adina spavaća soba a druga kao dnevna soba i Henkova spavaća soba, bila su odeljena zidom od grubo tesanih dasaka sa pukotinama popunjenim mešavinom blata i pleve. Na drvenom stolu škiljila je prijava petrolejka, a u uglu, u crnom gvozdenom šporetu pucketala je vatra šireći prijatnu toplinu.

Ne čekajući da budu ponuđeni, Holidej i Džonah su seli za sto, Henk i Ada su im se pridružili, a Ada je sve vreme netremice pijila u Džonaha.

— Ada — nacerio se Henk O'Mali svojoj sestri. — Donesi našim gostima nešto da pregrizu.

Ada se nasmešila na Džonaha, a sedokosi revolveraš je napravivši grimasu skrenuo pogled u stranu.

— Pa lepo — rekao je konačno Henk O'Mali. — Šta vas dvojica radite u ovom delu pustinje?

Holidej je bez žurbe izvadio tabakeru i uzeo cigaru. Pripalio je i povukao nekoliko dimova da se vrh cigare zažari.

— Ovo nije samo obična poseta, Henk — rekao je ozbiljno.

— I mislio sam da nije — slegnuo je O'Mali ramenima.

— U stvari, Henk — rekao je Dok iskreno — mi smo došli radi jedne informacije.

Henk se namrštio. — Kakva je to informacija, Dok?

— Henk — rekao je visoki pustolov — jednom si mi rekao da se u ovoj pustinji ne dešava ništa što ti ne saznaš.

— To je tačno. Uvek sam u toku događaja — rekao je Henk.

— Novajlije kao što smo Džonah i ja ne poznaju pustinju tako dobro i vide samo pesak i šiblje kad jašu ovuda — nastavio je Holidej. — Ali, ti vidiš mnogo više od toga. Ti čuješ više. Ljudi koji se kreću ovim krajevima često prolaze pored tvoje kolibe.

— Pa, tako nekako dođe — složio se Henk.

— U svakom slučaju ti si mnogo više obavešten o događajima nego mi — nastavio je Holidej.

— Kakva je to informacija? — ponovio je Henk.

— Henk — rekao je Holidej naizgled nezainteresovano, pri čemu je pogledom pratio kolutove duvanskog dima koji su se klobučili na tavanici — ti si verovatno čuo da je nedavno nestala jedna dilažansa?

Henk je samo trepnuo.

— Mi tragamo za tom dilažansom, Henk — rekao je Holidej i otresao pepeo sa cigare.

Nastala je duga tišina. Ada, koja se nalazila pored ormara sa namirnicama, naglo se okrenula, a Henk O'Mali je počeo nemirno da lupka prstima po ploči stola.

Da bi prekinula tišinu i zabašurila odgovor na Holidejevo pitanje, umešala se Ada. — Spremiću kafu posle jela. Slažete li se? Mislim da kafa uvek prija, a naročito u ovom trenutku.

Holidej se osmehnulo Adi i klimnuo glavom. Nastavio je da puši cigaru i opet se obratio O'Maliju. — Šta si čuo o tom nestanku, Henk?

Henk je ustao i počeo da podešava fitilj na petrolejki. Pokušao je da prikrije nervozu i to bi mu uspelo

sa svakim drugim, ali ne i sa iskusnim Holidejom.

— Ja ne čujem sve što se dešava — rekao je pustinjski pacov. — Reci mi nešto više.

— To je bila diližansa koja je išla iz Boulder Blafa — rekao je Holidej. — Svratila je pored usputne stanice, a zatim nestala bez ikakvog traga. Šta se govori po pustinji, Henk? Mora da se bar nešto govori. Hajde, ne izigravaj naivka. Ni ti ni ja nismo nimalo naivni.

Ada je postavila tanjir sa svezim biskvitima na sto. Džonah je omirisao prijatan miris peciva, a zatim je podigao pogled. Adine oči su svetlucale dok ga je posmatrala.

— Dugo je vremena prošlo od kako sam te poslednji put videla Džonah — rekla je Ada. — Ja uvek mislim na tebe, uvek govorim o tebi. Pitaj Henka... on će ti reći da govorim istinu.

— Aha, to je tačno — izgledalo je da je Henku bilo drago što mu se pružila prilika da promeni temu razgovora. — U to nemoj ni da sumnjaš, Džonah. Ada te pominje svakog dana. Da nisam preživio ovo što jesam, i da ne znam ovo što sam iskustio, mislio bih da je zaljubljena u tebe.

Džonahu je zastao zalogaj u grlu.

Ada se okrenula prema ogledalu i počela da gladi kosu. Bila je građena kao bufalo, ali je njeno okruglo lice sa mesnatim usnama i pljosnatim nosom činilo simpatičnom. No, njene velike grudi koje su zatezale haljinu na njoj i debele ruke

koje su podsećale na pipke ogromnog oktopoda, kvarile su utisak.

— Razgovarali smo o toj diližansi, Henk — podsetio ga je Holidej.

— Ja vas dvojicu dobro poznajem, Dok — promrmljao je Henk. — Vi ne radite ovaj posao radi ličnog zadovoljstva. U svakom slučaju, ne radite ga iz zadovoljstva. Mora da vas neko za to plaća.

— Ti si stari lisac, Henk. Ako baš želiš da znaš, angažovao nas je Ridž Donel.

Henk O'Mali je zviznuo.

— Da, njegova kćerka se nalazila u toj kočiji — objasnio je Holidej.

— Ako vas Donel plaća, onda zaista radite za dobrog poslodavca — rekao je Henk. Dok je jasno pročitao grabljivi izraz koji se pojavio na licu starog pustinjaka. Pohlepa je bila Henkova slabost koju nije mogao da obuzda, i Dok je hteo da to iskoristi. Izvadio je svoj kožni novčanik i izvukao više novca nego što su Henk i Ada videli poslednjih meseci. Brat i sestra su buljeći pogledali novčanice, a onda su pogled raskolačenih očiju upravili na Doka.

— Pedeset dolara — rekao je Dok. — Biće tvoji ako počneš da se sećaš šta se sve govori u pustinji o tom događaju.

— Nisam rekao da sam bilo šta čuo — pobunio se Henk.

— Pedeset dolara — ponovio je Dok.

Henk se nagnuo prema njemu. — Stari Džekob Mag je juče svratio. Mag je tragač za zlatom, znaš. Dosta je zašao u godine, ali uši i oči drži doro otvorene. Razgovarali smo ma-

lo uz kafu i viski i on mi je rekao da je video neku diližansu u kanjonu Crne guske.

— Gde je to?

— Zapadno odavde. Tamo malo ko odlazi... samo poneki tragač kao što je Mag, koji se još uvek nada da će tamo pronaći zlato... i možda neki desperados koji tamo prođe bežeći od zakona.

— Šta je još rekao?

— Ne mnogo. Samo je video kola iz daljine. Nije se trudio da im pride bliže.

— Znači, kanjon Crne guske. Hm — promrmljao je Holidej. — E, čuj me Henk. Znam da si mi prijatelj, ali nije lepo od tebe što sam tek novcem uspeo da ti odvežem jezik. Ta ne bi smelo da važi između starih drugova. No, oprostiću ti tu slabost, kao što Džonahu opraštam njegovu naklonost ka viskiju.

— Dok! — Henk je upozoravajući podigao prst — ja ti svakako jesam prijatelj, a ono što si maločas rekao zaboravi. A sad još nešto. Ja dobro znam da vas dvojica niste novajlije u baratanju revolverom, ali, zaista ćete biti budale ako odete do tog kanjona.

— Ah! A zašto?

— To je jedno od Traubinih lovišta — objasnio je Henk. — Traubi vodi bandu odmetnika, meleza i Indajanaca. Oni mene ostavljaju na miru, kao što ostavljaju na miru i mnoge druge ljude koji žive u divljini. Međutim, došljake kao što ste vi oni napadaju.

— Najverovatnije je da smo već mali prilike da se uverimo u njihovu gostoljubivosć — rekao je Dok.

— Pre kratkog vremena tri momka su nas sačekala i pokušala da nas ubiju. Jednog od njih smo sredili, a ostali su pobjegli.

— Davolski momak, taj kojeg je Dok smakao — rekao je Džonah. Oko vrata je imao ogrlicu od kostiju.

— Ogrlicu od kostiju! — uzviknuo je Henk. — To može da bude samo jedan čovek.

— Meni oni svi isto izgledaju — slegao je Dok ramenima.

— To mora da je bio Antonio... Traubin sin — rekao je polako Henk. — Do sto đavola, smakli ste njegovog dečaka. Ako je tako, onda vam se zlo piše. Trauba nije čovek koji će lako zaboraviti smrt svog sina.

— A dva lešinara su zbrisala — nacerio se Džonah. — Prema tome, on je obavešten šta se dogodilo.

— Vratice se, i to sa celom bandom — upozorio je Henk O'Mali. — Zaista ste ludi ako nameravate da idete dalje. To ne bih savetovao ni najgorem neprijatelju.

Dok je odmahnuo glavom.

— Došli smo ovamo da obavimo jedan posao, Henk, i nećemo se tek tako zaustaviti. Misliš li da je moguće da je taj Trauba presreo kočiju?

— Čuj, Dok — uozbiljio se Henk O'Mali. — Ti imaš iskustvo za okršaje na zelenom stolu i znaš kako se poteže revolver. Neću da kažem da si baš žutokljunac kad su u pitanju Indijanci, ali, verujem da o njima Džonah više zna nego ti. Zato ti ne bih preporučio da se igraš sa Traubom. On i njegovi ratnici su lukavi

kao lisice a surovi kao vukovi. Nema mučenja koje oni nisu u stanju da izmisle, a da ne govorimo o onim isprobanim zakopavanjima u mravinjake. Jesi li ikada imao prilike da to vidiš?

— Ne — odmahnuo je glavom Holidej. — Ali, verujem da je gađno.

— Nego šta. Ja sam jednom video čoveka koga su Apači zakopali do grla u mravinjak i namazali mu lice medom. Znaš li kako je to izgledalo. Užasno! I sada se naježim kada se toga setim. Zamisli ogromnu živu, otvorenu ranu! E to je to. Oči, uši, usne, jezik sve do pola pojedeno i prekriveno gomilom mrava koji mile i čupaju male komadiće mesa sitne kao vrh čiode! To su bolovi od kojih se ljudi! Nesrećnik više nije imao snage ni da urla, niti je imao čime da urla. Grlo i glasne žice su mu već bile pojedene i iz njega je dopiralo samo neko stravično ječanje. To je nešto najstrašnije što sam doživeo.

— Verujem ti, ali, rekoh ti da ja lako ne odustajem. Nego, šta misliš o onome što sam te maločas pitao?

— Ne znam, ali ne bih to rekao. Njegovi ljudi su kao lešinari, napadaju usamljene putnike. Ali, nikada nisam čuo da su izvršili neki napad na kočiju ili slično. Međutim, jedna banda je to mogla da učini.

— Koja banda? — zapitao je Dok.

— Banda „Dugog noža” — rekao je Henk. — Banda opakih ubica. Nema Indijanaca već samo beli banditi. Možda su to bili oni ali, naravno, to je samo moja pretpostavka.

— A gde se krije ta banda?

Henk je bespomoćno ispružio ruke ispred sebe.

— Na to pitanje ne bih umeo da odgovorim. Oni su suviše konspirativni. I ne samo to. Ja mislim da se oni u stvari ne kriju u pustari već da pojedini od njih žive u naseljima, a sastaju se samo kad treba da izvrše neki prepad. No, nisam siguran da je tako. Možda imaju neko skrovište u brdima, ali u svakom slučaju, ja ne znam gde se nalazi to skrovište. Niti sam ikada čuo od bilo koga da je video tu bandu.

Holidej je ozbiljno klimnuo glavom. Odbio je gust kolut dima i zamišljeno se zagledao u tavanicu. — U tom slučaju, mi ćemo morati da ih pronademo. U tom trenutku je doneta kafa. Napolju je vetar podizao čitave kovitlace peska koji je udarao po zidovima drvene kolibe. Plamen lampe je divlje treptao pod naletima vetra koji je prodirao kroz pukotine u zidovima. Posle večere su na sto donete karte. Henk je voleo da se kocka, ali je izgubio deset od svojih pedeset dolara. To ga je oneraspoložilo, jer nije voleo da gubi. Posle toga je odlučio da će biti mnogo bolje ako pođe na spavanje. Dok je razmotao svoje cebe rešivši da prespava na podu. Sutra rano ujutru krenuće prema kanjonu „Crne guske”. Ako je diližansa tamo viđena, to će biti prvi trag na koji su naišli. Možda će tamo naći neki putokaz kuda da idu.

Za to vreme Džonah se nelagodno vrpolio na svom mestu kao da nešto želi, ali mu je teško da to kaže. To njegovo vrpoljenje Dok nije odmah zapazio i tek kada mu je Džonah

nah došapnuo da bi zbog eventualnog napada Traubinih ljudi bilo mudrije da spavaju napolju u štali ili na seniku, shvatio je šta muči njegovog prijatelja. No napolju je duvao tako jak vetar da i pored najbolje volje nije mogao izaći u susret željama svog druga. Sa svoje strane, pak, Džonah je na svaki način htio da očuva svoj integritet i uzevši pod mišku smotuljak svojih čebadi uputio se ka izlaznim vratima. Holidej mu se podsmehnuo.

— Dezertiraš!? Više voliš da se suočiš sa grupom Indijanaca nego sa jednom ženom. Gde ti je muškost?

Iz Adine sobe začuo se kikut. Skoro istovremeno na vratima sobe pojavila se Ada obučena u ogromnu spavaćicu, koja je bila pretrpana čipkama. Spavaćica je delovala prilično prašnjavo i bilo je očito da je Ada prvi put obukla posle dužeg vremena. Prišla je Džonahu i svoju tešku ruku položila na njegovo rame.

— Dugo sam čekala na ovaj trenutak, Džonah. Dodi, biće ti toplo i udobno. Spremna sam za tebe postelju u kojoj ćeš spavati kao jagnje.

I zaista, kao jagnje koje vode na klanicu, iako je i Džonah odveden u tamu Adine sobe. Gurajući ga ispred sebe Ada je nogom zatvorila vrata za sobom. Još dosta dugo Holidej je s one strane zida čuo komećanje, neko šaptanje koje mu je ličilo na Džonahove proteste, a zatim je nastala tišina.

Henk se zavukao u jedan budžak iza šporeta i vrlo brzo zahrkao. Holidej je konačno legao na svoj ležaj

i pokrio se čebetom. Ali, nije mogao da zaspi. Napolju se čulo lupanje vrata. To su štalska vrata lupala pod naletima vetra i to ga je podsetilo na jedna druga vrata čije je lupanje čuo pre dosta godina.

Pružio je ruku do sakaoa koji je visio na stolici i izvadio tabakeru. Zapalio je cigaru i prvi dim ga je još više bacio u sanjarenje. Sećao se vremena kad još nije bio kockar i revolveraš.

Napustio je dom i svoje studije medicine u nameri da što lude protraći nekoliko meseci života koji su mu još preostali. Bar tako mu je rekao njegov stariji kolega lekar, koji je otkrio da boluje od pluća. Ali, prošlo je nekoliko meseci, pa još nekoliko, a on nije umro. Ni posle još nekoliko godina. Naprotiv, zaljubio se u jednu mladu ženu na koju je naišao u svom lutanju. Bila je učiteljica u jednom malom gradiću na Dalekom zapadu. Jednog dana, kada je svratio da je vidi, naišao je na otvorena vrata. Lupala su na vetru. Uleteo je unutra, prošao pored polomljenog i isprevrćenog nameštaja i nije našao nikoga. Niko nije odgovorio na njegovo dozivanje.

Elen je bila nestala.

Iskoristivši pogodan trenutak, dvojica otmičara, kasnije je saznao da su bila dvojica, upali su u njenu kuću, pokupili sav novac koji je imala i povelili nju sa sobom. Dva dana kasnije našao je Elen u jednoj kolibi u pustari. Silovanu premiaćenu i izbezumljenu. Odveo je nju u kuću ali je Elen posle nekoliko nedelja umrla. Pošao je u poteru za

otmičarima. Našao ih je u jednom salunu. Jedan je bio mali i debeo, a drugi visok i mršav. Mora biti da je u njegovom pogledu bilo nečeg ubilačkog, jer je debeli potegao revolver čim ga je ugledao. Njega je Dok sredio jednim metkom, a kada se okrenuo ka drugom, oštrica noža mu se zabila u stomak. Dok je padao, imao je još toliko vremena da vidi lice visokog mršavog bandita. Zlikovac je imao crvenilom obrubljene očne kapke i ružan ožiljak od noža na levoj strani lica. Bilo je to lice koje nikada nije mogao da zaboravi, lice koje ga je pratilo, skoro progonio dok je jahao usamljenim putevima.

I sada, dok je pušio svoju cigaru, sećao se tog lica. I sada kao pre mnogo godina, žudeo je da ga sretne i plati mu krvavi dug.

Ugasio je cigaru u pesku koji je prekrivao pod, a zatim je ostao još neko vreme da leži i osluškuje divlje zavijanje vetra.

Taj događaj je dobrim delom bio razlog što je prihvatio poziv Ridža Donela. Ali, Donel to nije znao.

Još neko vreme je tragao za svojim uspomenama, a onda je njegove oči pokrio veo sna. Ali, ni u snu nije mogao da se oslobodi sećanja na mrsko lice s ožiljkom. U isprekidanom, nemirnom snu na njega su buljile oči obrubljene crvenim kapcima i kezio se iznakaženo lice. Toj mori nije bilo kraja. I u snu, čak, Dok je znao da će se te more osloboditi tek kad zločinac bude kažnjen za svoje nedelo.

VII

Napustili su kolibu Henka O'Malija kada su prvi zraci zore počeli da se javljaju na nebu čiju je tamnu boju zamenilo jutarnje sivilo. Vetar koji je duvao tokom cele noći sada se utišao, i svuda okolo je vladao savršeni mir.

Oproštaj od prijatelja bio je kratak i srdačan. Bar što se tiče Doka. Sa Džonahom je stvar stajala nešto drukčije. Ne da on nije hteo da se što pre izvuče iz Adinih šaka, već to nije ona želela. Upinjala se na sve načine da ih zadrži da ostanu još jedan dan, ali joj to nije uspelo. Džonah, koga inače ni par tovarničkih konja ne bi moglo povući nazad u O'Malijevu kolibu imao je valjan razlog da što pre pobegne iz Adine blizine, a u tome ga je ovoga puta Dok svesrdno pomagao.

Tako su, posle oproštaja u kome je čak proliveno i nekoliko suza, Holidej i Džonah u tišini ranog jutra pojahali na zapad.

Na ovom mestu je teren bio skoro potpuno ravan. Jedino su se masivne stene uzdizale na horizontu a s vremena na vreme hrpice retke trave pojavljivale su se iz peska. Uskoro je međutim teren počeo da se menja. Tle je postalo ispucano, a prema zapadu tamne senke su najavljivale pojavu dubokih pukotina. Počinjala je oblast kanjona, oblast u običnom žargonu lovaca, kopača zlata i tragača, nazvana kratko „Pustara“ što je ona u pravom smislu reči i bila. Nastanjivali su je samo zmiје, gušteri i pokoja sitna

ptica grabljivica koja se gnjezdila na teško pristupačnim vrletima.

U jednom trenutku, Džonah je zategao uzde svog konja. Holidej je učinio isto i pogledao ga upitno

— Koji od njih je kanjon „Crne guske”? — upitao je stariji revolveraš.

Dok se nasmejao.

— Rano jutros, dok si se ti još uvek nalazio u toplom naručju tvoje ljubavi, Henk mi je pokazao mapu koju je sam nacrtao. Kanjon „Crne guske” se nalazi tačno pred nama, i vrlo brzo ćemo stići tamo.

— „U toplom naručju” — Džonahovo lice je planulo tamnim crvenilom. — Do đavola, Dok, spavao sam s tim zmajem samo zato da bi njen brat ostao na našoj strani. Šta misliš kako bi Henk gledao na nas da sam prema Adi bio grub? Bez obzira što nam je prijatelj. Podelili smo uloge i meni je zapalo da budem žrtva. Ali mi se zato nemoj smejati inače ću drugi put okrenuti list. Ti ćeš uzeti na sebe lepši pol, a ja ću se skloniti.

— Dobro, dobro — rekao je Holidej smeškajući se šeretski. — To je ista bio plemenit gest i velikodušna žrtva. Donci i njegova kći bi za to morali da ti budu posebno zahvalni.

Revolveraš je besno frknuo.

— Nego... — Holidejev glas se promenio. — Nemoj se osvrutati ali čini mi se da smo dobili društvo.

Džonah se namrštió. — Koliko ih ima?

— Samo jedan. Prati nas već izvesno vreme — promrmljao je Dok.

— Možda je to jedan od naših „prijatelja” od sinoć.

Džonah je izustio prigušenu psovku.

— Nastavi da gledaš napred — upozorio ga je Holidej oštro. — Ne želim da momak zna da smo ga primetili. Dvojica od tih propalica su nam sinoć pobjegli i verovatno je Trauba bio odmah upozoren.

— A ovaj momak nas prati kako im ne bismo pobjegli — rekao je Džonah. — Verovatno ostavlja jasan trag za sobom kako bi ostali mogli da ga prate.

Tragači su lagano nastavljali dalje. Holideju nije bilo potrebno da se osvrće kako bi se uverio da ih bandit prati. Taj momak u konjaničkoj bluzi sledio ih je još od kako su napustili kolibu Henka O'Malijsa.

Kao senka ptice grabljivice koja kruži visoko na nebu vrebajući plen, bandit ih je pratio čekajući svoj trenutak.

VIII

Kanjon se uskoro pojavio pred njima. Jedna stara indijanska staza je vodila dole i revolveraši su oprezno počeli da se spuštaju. Holidej je vodio, a Džonah je išao za njim. Staza je bila strma i vrlo uska, a kameni zidovi su se dizali ravno uvis i nadvijali se nad stazu. Samo jednom, naoko nemarno, Dok se osvrnuo. Naravno, njegova senka je bila iza njih.

Konačno su stigli do dna. Uspravni, glatki zidovi su se dizali s obe strane i svojom visinom su sprečava-

li toplotu rane zore da prodre u kanjon. Ovde dole su senke bile tamne, a vazduh težak i vlažan. Put je bio prekriven krupnim komadima oštih stena i na ovom mestu je čak i Holidej morao da sjaše sa svog Miga. Holidej i Džonah su nepokolebljivo išli dalje. Zidovi kanjona su bili tako blizu da su se skoro dodirivali, ali su se na jednom mestu naglo rastavljali i otvarali pogled na kanjon koji se pružao u daljinu koliko god je oko moglo da dopre.

Kanjon „Crne guske” bio je u stvari jedna ogromna dolina, opkoljena visokim stenama koje su kao prsti štrčale u plavo nebo. Tle kanjona bilo je prekriveno peskom i samo ponegde se moglo videti kržljivo žbunje. Na samom ulazu su se nalazila tri osušena stabla. U momentu kada su jahači ujahali u kanjon nekoliko lešinara se podiglo s osušenog stabla i uzletelo na stene koje su činile obod kanjona. Džonah se i nehotice stresao kad je jedna ptica ispustila prodoran krik i ruka mu je mahinalno pala na dršku revolvera. Holidej je samo odmahnuo rukom i nastavio dalje. Teška tišina je vladala u kanjonu. Ništa se nije pokretalo. Ni dašak vetra nije uznemiravao peščani pokrivač.

Holidej je pažljivo osmotrio okolinu. U početku je samo video crvenkesti pesak i crne stene. Zatim je revolveraš ugledao jedan udaljeni objekat.

Pod onom visokom stenom — pokazao je Dok na crnu tačku koja se jedva nazirala u daljini.

— Do đavola! — uzviknuo je

Džonah. — Mora da su kočiju skotrljali preko ivice.

— Odjahaćemo tamo i uveriti se.

— Dok — rekao je stariji jahač.

— Kako stoji stvar sa našim pratiocem?

— Prvo ćemo detaljno ispitati kočiju, a zatim ćemo se obračunati s njim — rekao je Dok Holidej. — U stvari, meni je drago što se on nalazi iza nas, jer osećam da će nam na neki način biti od koristi.

— Kako? — zabezegnuto je upitao Džonah.

Međutim, Dok je već obo svog Miga. Uskoro su kopita konja pravila jasan trag u mekom pesku. Ovde u samom središtu kanjona „Crne guske”, čovek se osećao nelagodno, ranjivo među ovim zidovima od glomaznih, masivnih stena. Kako su prilazili bliže, kočija se videla sve bolje. Podsećala je na neku starinsku galiju koja leži na valovima uzburkanog mora.

Prišli su bliže. Komadi drvene oplate ležali su svuda po pesku. Kočija se raspala posle teškog pada niz obranak kanjona. Razbijeni točak je ležao nekoliko jardi od njih, a iverke od polomljenih dasaka su pokrivala peščano tle. Sama kočija je podsećala na drveni skelet koji se izdizao iz peska. Samo su dva točka ostala na razbijenoj osovini, a i sedište kočijaša je ostao nedirnuto i čitavo.

Dok je podigao pogled prema ivici kanjona. Nalazila se direktno iznad njih, i na ravnim zidovima su se jasno videli tragovi koje su izgrebali u gvožđe okovani točkovi kočije koja se skotrljala dole.

— Dok! — Džonah je sjahao s druge strane olupine.

Holidej je skliznuo iz sedla.

— Pretpostavljam da su na ovom mestu sahranili putnike — rekao je Džonah ozbiljno, pokazujući tri humke u pesku. Na humkama, međutim, nije bilo nikakvih oznaka po kojima se moglo saznati ko je sahranjen u njima.

Dok je preko ramena bacio jedan brz pogled prema prolazu. Njihov pratilac se dobro krio, ali ga je oštro Holidejevo oko primetilo.

— Moraćemo da vidimo ko su bili putnici, Džonah — rekao je Holidej.

— Kako? — na Džonahovom licu se pojavio izraz zbunjenosti.

— Kopaćemo i otvoriti grobove. Ne verujem da su naročito duboki pa nećemo imati mnogo posla. Možda bi mogli da ih otkopamo rukama. Pesak je mek.

Džonah Džons se zagrcnuo. — Da otvaramo grobove?

— Kako misliš da saznaš da li se Rebeka nalazi ovde ili ne?

— Znam, ali kad sam pošao s tobom nije mi ni na kraj pameti bilo da ću morati da raskopavam grobove. Ja nisam mnogo religiozan ali mi je mrska pomisao da skrnavam grobove.

— Pa lepo, ako ti nećeš, ja moram, — rekao je Holidej i uzeo jednu polomljenu dasku koja je mogla poslužiti kao lopata.

— Čekaj, zar nije jasno da tu leže tri osobe — pokušao je Džonah da ga zadrži pokazujući humke.

— Jeste, ali u diližansi je bilo četiri osobe. Dva vojnika, Rebeka i

kočijaš. A kao šta vidiš ovde ima samo tri groba. Jedna od te četiri osobe ili nije sahranjena ovde, što je sasvim moguće, ili... — Holidej je značajno pogledao druga... — ili je živa. A za nas je, kao što znaš, vrlo važno da znamo da li je ta četvrta osoba u životu... i što je još važnije, ako je u životu da li je to Rebeka.

Džonah je uzdahnio i nevoljno pošao za Dokovim primerom. Uzeo je jednu dasku i prišao najbližem grobu.

Počeli su da raskopavaju pesak na humkama. Jedan usamljeni lešinar je lebdeo nad njima kao da je očekivao gozbu. Dokova lopata se zarila duboko u pesak i odjednom je naišla na nešto tvrdo. Odbacio je još peska i odjednom se pred njim pojavio deo plave uniforme i osetio se jak zadah mesa koje je već počelo da truli.

— To je jedan od vojnika — rekao je Holidej.

— I ovde kod mene — rekao je Džonah i okrenuo lice od rupe koju je iskopao.

— Sada ćemo proveriti i treću ruku.

— A šta je sa našim pratiocem.

— Posmatra nas sa ivice.

Nije im trebalo mnogo vremena da otvore poslednji grob. Ovaj je bio malo dubiji od prethodna dva ali je uskoro Dok uspeo da iz sipkog peska izvuče jednu ruku.

— Pretpostavljam da je ovo bio vozač kočije, Džonah — izjavio je Dok. Konačno, vidi se da je bio muškarac.

Džonah je tiho zviznuo. — A Rebeka? Ako nije mrtva gde je ona?

— Ja sam već Donelu napomenuo tu mogućnost — rekao je Holidej. — Izgleda da su je banditi povelili.

— To bi moglo da znači da je još uvek živa.

— Možda bi za nju bilo bolje da nije. — Rekao je Holidej zamišljeno. — Pomisli samo šta se sve moglo dogoditi. Ona je mlada i sudeći po svemu onome što smo čuli, prilično lepa. Banditi nemaju često prilike da se nađu sa ženom i ne verujem da su želeli da propuste takvu priliku kad im je Rebeka Donel pala u šake.

Džonah je tužno klimnuo glavom. Iako je pola veka proveo u divljini, on je ipak bio čovek meka srca.

— Onda se možda još uvek nalazi u nekom banditskom logoru? Možda u logoru „Drugog noža“?

— Još uvek nismo sigurni da je bada „Drugog noža“ odgovorna za nestanak dilažanase — slegnuo je Holidej ramenima. — Međutim, izgleda da Henk smatra da su samo oni mogli to da izvedu. Ako nemaš ništa protiv, postoji samo jedan način da s tim budemo načisto. Moramo odjahati u logor bande.

Džonah ga je kritički odmerio.

— Jesi li iznenada poludeo?

— Henk nije znao da nam kaže gde se banda „Dugog noža“ krije — rekao je Dok više za sebe. — Ali, ja mislim da u blizini imamo nekog ko bi to mogao da zna.

Dokov pogled je skrenuo prema uzanom prolazu kroz koji su maločas prošli i koji je vodio izvan kanjona „Crne guske“.

— Zatrpaj peskom ta tela — rekao je Dok. — Dodaćemo odozgo i

kamenja tako da zaštitimo grobove od lešinara. Trebalo bi da odmah krenemo.

Za svega nekoliko minuta rake su ponovo bile pokrivene. Sa krikom protesta lešinar koji je neprekidno kružio iznad njih uzdigao se i vratio na ivicu kanjona gde je ranije stajao. Sunce je sada sijalo punim sjajem i rojevi muva su zujale kroz vazduh oko njih.

— Taj neko ko bi nam mogao pomoći da pronađemo logor bande — promrmljao je Džonah — jesi li ti me mislio na našeg „prijatelja“?

— Baš na njega — rekao je Dok pljeskajući šakom o šaku da bi otresao trunčice zemlje i peska.

— Optimista si. On nam nije baš mnogo naklonjen, kao što si već mogao da se uveriš. Ne verujem da će hteti da nam pomogne.

— Ne verujem ni ja — složio se Dok.

— Pa, kako onda misliš?

— Mislim da neće hteti milom da pomogne. Ali, niko na svetu ne radi baš sve ono što želi, a to važi i za našeg „prijatelja“. Dakle, ako ne bude hteo milom pomoći će nam silom. Šta kažeš na to?

— Kažem da još uvek ne shvatam kako će nam taj naš prijatelj pomoći.

— Pa, evo kako. Mi ne znamo gde se krije banda „Dugog noža“. To ne zna ni Henk. Ali, neko mora znati. Moje je mišljenje da Traubini banditi svakako znaju gde se krije susedna banda. I to njihovo znanje mi ćemo iskoristiti... ovaj put naravno silom!

Džonah je klimnuo glavom u znak da se slaže.

— Vraški momak si ti Dok.

— Preteruješ. Krenimo.

Prišli su konjima i užjahal ih.

Dok je poterao Miga prema uskom otvoru među stenama koje su činile zid kanjona. Ostaci kočije su ostali za njima. Ujahali su u senu kamenih zidova koji su se dizali ravno uvis. Topao povetarac ih je dočekao na ulazu u mračni prolaz, i, požurujući svoje konje oni su krenuli dalje. Kamena staza je vodila nagore, ali uspon nije bio naročito strm. Odjednom, Dok je zategao uzde svom konju. Na nekoliko stopa iznad njih, kao razjapljena čeljust nekog čudovišta, crnio se otvor pećine u steni.

— Ovde ćemo ga upecati. Mesto je kao naručeno za prepad. Sakrij konje, Džonah — rekao je Dok i kliznuo iz sedla. — A zatim se skloni negde na drugoj strani. Ja ću biti u pećini. Kada se naš prijatelj pojavi, imaj na umu samo jednu stvar. Potreban nam je živ. Mrtva usta ne govore, a nama je potrebno da taj čova propeva ono što zna.

Džonah je samo klimnuo glavom, a zatim poveo konje.

Dok je prišao kamenom zidu i uhvatio se za jednu izbočinu koja se nalazila tačno nad njim. Izbočina se nalazila ispod otvora pećine. Lagano se uzdigao na rukama, a tada je njegova noga pronašla oslonac u jednoj pukotini. Posle nekoliko trenutaka našao se u mračnoj unutrašnjosti pećine. Tačno ispod njega nalazilo se dno prolaza, vijugav put koji je vodio u otvorenu ravnicu. Bacio je pogled prema suprotnom zidu kanjona. Džonah je odveo konje iza jedne velike kamene gromade, a sada se njegova ma-

sivna prilika zavlčila u zaklon među stenama.

U tom trenutku na ulazu u prolaz začuo se neki šum. Holidej ga je više naslutio nego što ga je čuo. Legao je na pod pećine i izvukao revolver iz futrole.

Za to vreme Džonah se već nalazio u zaklonu, i sa svog mesta u pećini Holidej je mogao da vidi samo vrh njegovog šešira. Dobri stari Džonah. Vešt je kao prerijski šakal. Samo da konji slučajno ne frknu.

Ali, konji nisu frknuli. Džonah se pobrinuo za to.

Konačno se začuo prigušen zvuk konjskih kopita. Dok je izvirio iz pećine, a trenutak kasnije njihov pratilac se pojavio iza zavijutka. Njegov konj je dolazio sve bliže. Upravo ispod pećine uspon je postajao strmiji i uhoda je usporio konja. Holidej se nagnuo napred, pribivši se grudima uz stenu.

— Stoj! — odjeknula je Dokova oštra komanda i odbila se od kamenih litica. — Stani ili se mrtav!

Skoro u istom času čovek se prosto ukočio u sedlu. Njegov konj je automatski stao, a čovek je podigao preplašeni pogled nagore. Tačno nad njim se nalazio Dok koji je u ruci držao revolver.

Revolver koji je na jedan pokret prstom mogao da ispali smrtonosno zrno.

— Čuo si šta sam ti rekao, momče. A sada, radi ono što ti kažem, inače ćeš dobiti tane... tačno između tih tvojih crnih očiju. I zaboravi na revolver koji imaš za pojasom — dodao je oštrije primećivši da se uhodina ruka oklebljivo pokreće ka dršci revolvera. — Ma

koliko da si brz, nisi brži od tane-ta. Sjaši lepo i mirno s konja, i stani malo sa strane sa rukama dignutim uvis.

Uhoda je bajagi poslušao, okrenuo da sjaše ali s druge strane konja, tako da se njegov konj nade između njega i strelca u zasedi. Dok je na vreme pročitao njegovu nameru i preduhitrio ga.

— Ne tamo, momčeš Sjaši s ove strane. Hoću da te stalno imam na oku. I ne zaboravi da te takva greška sledeći put može koštati života. Sjaši lepo i mirno i ne igray se.

— Ali... šta ovo znači, senjor. — Jedva je uspeo da izgovori zarobljenik. Iznenadni prepad ga je očigledno zbunio.

— Ti prokleta dobro znaš šta sve to znači — rekao je Dok. — Ti si jedan od onih lešinara koji su prošle noći pokušali da nas ubiju. Pošto smo sredili Traubinog sina tvoj kompanjon je otišao da sakupi bandu, a ti si nas pratio. Pa, možda je ponovo pogledao „kolt” u Dozi s konja!

Čovek je i nehotice spustio pogled prema svom revolveru ali kada je ponovo pogledao „kolt” u Dokovoj ruci odlučio je da ništa ne pokušava. Sjahao je, a u tom času mu je Džonah prišao s leđa i izvuкао mu revolver iz futrole. Zatakao ga je na svoj pojas, a Holidej je skočio na put.

— Kako se zoveš? — upitao je.

U tom času straha je nestalo iz uhodinog pogleda. Pogledao je Doka trudeći se da svom licu da što bezazleniji izraz.

— Moje ime je Femo... a vi ste zaista budale — zarežao je. Bio je

nizak i koža mu je imala maslinasti ton. Dok ga je ocenio kao polu-Meksikanca, polu-Indijanca. Oči su zasvetlucale kad se melez nasmejao. — Trauba će vas uskoro obojicu ubiti. Si, uskoro ćete biti razapeti na mravinjak... tako Trauba postupa sa ljudima vaše vrste.

— Izgleda da je taj Trauba zaista prijatan čovek — nasmejao se Džonah.

— Trauba možda koristi mravinjake — rekao je Dok — ali mi se koristimo drugim metodama. Džonah, povedi ga napolje iz kanjona. Čini mi se da sam na samom ulazu primetio lepo, visoko drvo.

Strah se pojavio u Femovom pogledu. Panično je skretao pogled s Holideja na Džonaha i obrnuto.

— Čuo si ga — zagrmio je Džonah Džons i uperio cev revolvera melezu u leđa. — Polazi.

Dok je poveo konje dok je njegov partner gurao Fema prema izlazu. Melez je nešto brbljao na španskom, ali Dok uopšte nije obraćao pažnju na njega. Izveli su ga iz kanjona, a zatim pošli prema ogromnom stablu starog kedra.

— Mislim da je ovo baš ono što tražimo — rekao je Dok kad su se zaustavili pod senkom velikog stabla. — Skinuo je laso koje je bilo omotano oko roga na sedlu uhodinog konja, i jedan kraj užeta prebacio preko najniže grane stabla.

— Vidiš, Femo, ovo je ono što vi nazivate pravdom belog čoveka. Ti si bandit, jedan od Traubinih ubica, a ovo je kazna koja čeka sve ubice. Jasno?

— Ne! — uzviknuo je bandit očajnički. — Molim vas... ne!

— Postavi ga na njegovog konja, Džonah!

Zgrabivši Fema za kragnu košulje, Džonah ga je skoro u jednom zamahu podigao na leđa životinje. Toliko snage teško se moglo očekivati od čoveka Džonahovog rasta i građe. I Holidej je bio iznenađen lakoćom kojom je lovac bacio bandita u sedlo.

Femo je razrogačio oči kada je Holidej raširio omču lasa i nabacio mu je oko vrata. Počeo je nešto brzo da govori na španskom jeziku, ali Dok se pravio da nimalo ne obraća pažnju na to.

— Samo da te uputim u ono što će se za nekoliko trenutaka dogoditi. — rekao je Dok nemarnim tonom. — Lupiću tvog konja po sapi-ma i on će lepo otkasati, a ti ćeš ostati da visiš u vazduhu. To doduše nije tako spora smrt, kao što bi bila da te privežemo na mravinjak, ali ja se nadam da nećeš imati ništa protiv što nemamo baš mnogo vremena na raspolaganju, a u blizini ne vidimo nijedan mrvinjak.

— Senjor! Molim vas! Femo će učiniti sve što kažete! Femo ne želi da umre! Molim vas!

— Dobro da si me podsetio — rekao je Dok ravnodušno i izvadio cigaru iz tabakere. — Možda postoji jedna stvar koju bi za nas mogao da učiniš. Tada bismo ti verovatno pošteđeli život.

— Senjor, samo recite! Samo recite!

— Mogao bi da nas odvedeš na jedno mesto — rekao je Holidej.

— Si, si senjor! Kako da ne! Odvešću vas gde god želite. Na bilo koje mesto!

— Moj ortak i ja tražimo logor „Dugog noža” — rekao je Holidej odlučno. — Trebalo bi da nas odvedeš... naravno ako znaš gde se logor nalazi.

Nastala je duga tišina.

— Vidiš Femo, mi mislimo da jedan bandit kao što si ti svakako mora da zna mesto gde se kriju drugi banditi. Naročito ako je to tako poznata banda kao što je banda „Dugog noža”.

— Nikad nisam čuo za tog... tog „Dugog noža” — promucalo je Femo.

— Šteta, nemaš sreće — rekao je Holidej nezainteresovano i zapalio cigaru. Odbio je jedan dim i dodao. — A da si malo bolje osluškivao, mogao si još da požviš. Ovako... — Holidej je ravnodušno slegao ramenima. — Džonah, stani pored konja i budi spreman.

— Ne! Ne! Nemojte! — Zacvileo je Femo paničnim glasom. Bandit je počeo da gubi kontrolu nad sobom. Pomisao na moguću blisku smrt zadavala mu je strah od koga se uvi-jao kao crv. — Nemojte, senjor! Femo bi sve učinio za vas ali to što tražite je nemoguće. To je van moje moći verujte mi!

Džonah je dodao ulja na vatru. — Da svršimo s njim Dok. Ne želim da se gnjavim s ovim glupim kukavkom. Em ne zna ništa, em kukumavči da ti se smuči.

Ako ga je Holidejev stav prestravio, Džonahove reči su bandita dovele do ludila. Jaukao je i cvileo bogoradeći za milost. Kleo se u sve na svetu da ništa ne zna i da je sasvim slučajno dospao u Traubinu bandu. No, Holidej i Džonah su ostali gluvi za njegovo preklinjanje.

— Činjenica, je, Femo — rekao je Holidej — da ako ne možemo da te iskoristimo, ne smemo ni da te pustimo jer ćeš nam svoju bandu navući na vrat. Mislim da je za nas najbolje da te odmah obesimo. Spreman, Džonah?

Džonah je ozbiljno klimnuo glavom i pošao prema konju na kojem je sedeo Femo s omčom oko vrata. Konj se trgnuo i krenuo korak napred, a uže se zateglo banditu oko vrata.

— Znam gde je logor „Dugog noža“ — očajnički je vrisnuo Femo.

— Čuj Džonah — rekao je Holidej — neko mi je rekao da se pre smrti davljenjem čovek za nekoliko sekundi umiranja seti celog svog života. I da znaš da je to tačno! Imamo ovde živ dokaz te teorije. Evo, ovaj čovek Femo, samo je osetio uže oko vrata i odmah se setio nečega što je bio zaboravio. Sreća za njega da nam nije potrebno da se seti celog života.

— Eh, Dok — nasmejao se Džonah — ti se nikada nećeš ratosiljati tih svojih nauka.

— Tačno — Holidej je povukao dobar dim — dakle, znaš gde je taj logor, je li? — obratio se Femu.

Desperados je klimnuo glavom.

— Onda ćeš nas odvesti tamo

Femo je očajnički zakolutao očima iz kojih se jasno čitao neizmeran strah. Činilo se kao da se opet koleba. Holidej je to uočio.

— Mislim da si napravio izbor, Femo. Sledeći put, nećeš imati mogućnosti da biraš. U svakom slučaju — rekao je Holidej suvo — izbor ti je pametan i realan. Bolje je da te „Dugi nož“ ubije kasnije, nego da te mi odmah sada obesimo.

Iskoristio si mogućnost da duže živiš makar da to bude i samo nekoliko dana. Čovek nikada ne zna šta se sve može desiti do sutra.

Femo je zaustio da nešto kaže, ali se zagrcnuo. Napokon je s mukom uspeo da prevali preko usana. — Ođvešću vas tamo senjora. Ali znajte da vam to neće doneti ništa dobro. Ni vama kao ni meni. Kaćete se što ste me prisilili da vas povedem. Ali, onda će biti kasno.

IX

Soba je bila mračna i sumorna a prozori, na mestima gde je nekad stajalo staklo, bili su zatvoreni prikucanim daščicama. U samom centru sobe nalazio se prljav sto pretrpan posuđem koje je još od poslednjeg obeda ostalo neoprano.

Rebeka je pogledala prema zidu na drugoj strani. Na kukama koje su bile zabijene u drvo, visila je odeća Džeba Rajana... pantalone, košulja, rublje i čarape. Te stvari je ona trebalo da opere za njega. I to nije bila njena jedina dužnost. Morala je da kuva za Rajana i ostale, i da se smenjuje sa Hani En, čudnom ženom koju je upoznala kad je stigla u razbojnički logor.

I to još uvek nije bilo sve. Morala je da spava sa Rajanom. Što je morala da čini svake noći od kako su stigli u ovu divljinu. I pri samoj pomisli na njegovo znojava, maljama obraslo telo i na dah koji je zaudarao na alkohol, osetila je kako joj se stomak grči. Međutim, dobro je znala da nema drugog izbora. Ona je sada bila žena Džeba Rajana. Njegovo vlasništvo. Stvar

NOVO! SVAKOG 13.

EDICIJA AKCIONIH ROMANA

RAF MANING

ČOVEK KOJI JE MRZEO ZLOČIN

kojom je mogao da raspolaže po svojoj volji i nahođenju. Mogao je milovati, tući, dati, prodati, pa čak i ubiti, a da za to ne odgovara nikome. Od trenutka kada je od šefa bande dobio naređenje da je likvidira, a on je na svoju ruku poveo u logor da mu bude sluškinja i metresa. Najtačnije rečeno robinja. Džeb je uzio sebi pravo da raspolaže njenim telom i njenom sudbinom.

I on je to pravo koristio.

Rebeka je ustala i lagano prišla razbijenom ogledalu koje je visilo na zidu. Pogledala je svoju sliku u staklu i zaustavila dah. Njena, nekada sjajna i negovana kosa sada

je bila prljava i neuredna. Na njevoj osetljivoj koži jasno su se videli ožiljci i masnice. I kao da je za ovih nekoliko dana ostarija za punih deset godina. Izgledala je mnogo starija. Ruke je primea okovratniku haljine. Bio je pocepan grubim rukama i nekoliko dugmadi je nedostajalo. Ta dugmad su verovatno još uvek ležala u pesku na mestu gde je njena nevinost nestala pod naletom četvorice brutalnih bandita koji su je kasnije povelu u svoj logor. U svakom slučaju, bar trojice njih je uspela da se oslobodi. Džeb Rajan je izjavio da ona pripada samo njemu.

— Vreme je za obrok, Rebeka!

Nije ni primetila da su se vrata otvorila, ali kada se okrenula, videla je da je Hani En ušla unutra.

— Je li? — Rebekin glas je zvučao nezainteresovano.

— Do đavola, Rebeka — rečnik Hani En je bio isto tako bogat psovkama kao i u bandita. — Mislim da je za tebe bolje da se na vreme pobrineš za jelo. Inače bi moglo svašta da se desi.

— Možda bi to bilo bolje od ovoga — rekla je devojkica.

Hani En je prišla i položila ruku na Rebekino rame. Pogledavši je, Rebeka je videla lice koje je nekada svakako bilo lepo. Duga plava kosa je uokviravala pravilne crte. Setne oči kao da su krile u sebi neku neizrečenu tugu. Nekada je Hani En bila kraljica saluna i nekada, mislila je Rebeka, nije bilo muškaraca koji se na ulici ne bi okrenuo za njom.

— Razmišljala sam već neko vreme da bi trebalo da porazgovaram s tobom — rekla je Hani En.

— O čemu imamo da govorimo? — upitala je Rebeka.

— O tebi.

Rebeka je pogledala prema vratima. Logor bandita je u stvari bio smešten u ostacima jedne stare, napuštene vojne tvrđave. Vojska je odavno otišla, a građevine su ostale. Sa mesta na kojem je stajala, videla je ostatke zapadnog zida utvrđenja, obasjanog zracima sunca na zalasku. U samom centru nekadašnjeg dvorišta gorela vatra, i Rebeka je jasno videla četiri priške koje su tamo stajale, očekujući večeru.

— Vidiš, Rebeka — rekla je bivša kraljica saluna — ja sasvim dobro znam kako se osećaš.

— Oh?

— Ja sam nekada bila u sličnoj situaciji — rekla je Hani En. — U stvari, juče je bilo punih pet godina kako sam odvedena iz jedne kočije, upravo kao ti. Da li su ti momci pričali o tome?

Rebeka je odmahнула glavom.

— Presreli su kočiju koja je išla za Send Krik — rekla je Hani En. — Ja sam bila jedini putnik i povedli su me.

— Čudna podudarnost — rekla je Rebeka i na njenom licu se ukazao izraz koji je ličio na bledunjav tužan osmeh.

— Putovala sam u Send Krik gde je trebalo da nastupam u novootvorenom salunu. Dovedi su me ovamo i naterali me da perem i kuvam za njih. Jedino što ja nisam imala toliko sreće kao ti.

— Šta time misliš da kažeš?

— Džeb je izjavio da si drugova — rekla je Hani En. — A ja sam od samog početka pripadala svima. Mislim da ne treba da ti posebno objašnjavam šta to znači. Rebeka. Možda misliš da je devojkica iz saluna ionako svačija, i da za nju to nije ništa, ali, varaš se. U salunu ti si ipak gospodar svoje sudbine, a ovde si obična marva. Stoka koju samo tuku i teraju da rinta... i naravno, ono najgore... znaš već!

Rebeka je zadrhtala.

— Jesi li ikada pokušala da pobegneš?

— Da pobegnem? Kuda? Svuda okolo su pustinja i smrt. A pomisao na smrt načini od čoveka slabija. I

ja sam se zbog toga pomirila s ovakvim životom, jer se bojim smrti. A sem toga, uvek postoji neka nada da će jednom doći spas.

— Rekla si da je vreme za večeru.

Obe su izašle napolje. Napuštena tvrđava bila je podignuta na vrhu jednog kamenog uzvišenja, i sa nje se pružao pogled na čitavu okolinu. Ranije je vojna komanda rešila da podigne utvrđenje na tom mestu kako bi sprečila napade divljih Ki-ova. Dva puta su ratnici masakrirali čitavu posadu, a pre nekih dvadeset godina komanda je naredila da se tvrđava napusti. Kada su se kasnije banditi pojavili na tom mestu, morali su da očiste zgrade od nanetog peska kako bi mogli u njima da stanuju.

— Lepo, lepo — nacerio se Džeb Rajan. — Odlučila je da večera s nama. Izgleda da je počela da se privikava, momci. To je napredak koji treba pohvaliti.

— Već je bilo vreme — progundao je Bret Dejman. Bio je to bandit uska lica, sa jednim staklenim okom. Nekada je bio predstavnik zakona, ali je postao bandit kada je shvatio da samo u jednom napadu može da zaradi više nego za ceo vek nošenja šerifске značke. — Hajde...daj mi moju supu — rekao je piljeći staklenim okom.

Posmatrali su kako Rebeka pri-lazi da bi nasula goveđu supu koju je Hani En skuvala na vatri. Bila je savršeno svesna njihovih pogleda i čvršće je pritegla haljinu na mestima gde su joj nedostajala dugmad.

— Šta ćemo s njom da radimo

sledeće nedelje? — upitao je Ves Morender.

Rajan je slegnuo ramenima.

— Ostaće ovde!

Ves Morender se namrštio. Imao je gustu riđu bradu, a glava mu je bila sasvim ćelava. Rebeka je saznala da je Morender nekada bio lovac učenjenih.

— Bićemo odsutni nekoliko dana — podsetio je Morender Rajana. — Čišćenje banke u Send Kriku neće biti posao od pet minuta.

— Ne brini se — umirivao ga je Rajan. — Rebeka vrlo dobro zna da bi umrla kad bi napustila ovo mesto. Glad, zmiје, melezi kao što su oni iz Traubine bande. Sve je to vrlo neprijatno u poređenju s uživanjem koje joj pružamo u ovom našem logoru. Ona će ostati ovde. Zar nije tako, Rebeka?

Rajanova ruka je zgrabila i čvrsto stegla.

Devojka je klimnula glavom.

Rod Levis, četvrti član bande prodžarao je vatru i pružio svoj tanjir Rebeki. Kada je srela njegov pogled, videla je u njemu istu onu vatru koju je primetila kada je prvi put došla ovamo.

Levis je bio jedini član bande koji se usprotivio kad je Rajan izjavio da će devojka pripadati samo njemu.

Rebeka je nasula supu u svoj tanjir. U početku je odbijala da jede, ali je glad naterala da posle dva dana promeni mišljenje. Sela je slušajući kako banditi izmenjuju kratke rečenice. Noć se spuštala na banditski logor kao gigantska crna ruka. Uskoro je divljina oko njih postala tajanstveno mirna, i kao da

se ceo svet sastojao od onog svetlog kruga koji je osvetljavala vatra.

Posle završene večere Rebeka se vratila u kuću koju je delila sa Rajanom. Zapalila je petrolejku i stala posmatrajući grubi drveni krevet. U tom trenutku punom gorčine, setila se čoveka koga je volela. Olivera Stobija. Pre nameravanog venčanja čuvala se za njega. Oliver je trebalo da bude njen prvi i jedini muškarac. A sada je postala žena bandita.

Nije bilo suza u njenim očima. Vreme za suze je prošlo i kao i Hani En i ona je počela da se miri sa sudbinom.

Dva sata su prošla. Napolju, banditi su pili i igrali karte. Hani En je svratila do nje pre nego što je pošla da legne.

— Rebeka — rekla je tiho dok su obe posmatrale kako se banditi kockaju u ukradeni novac. — Ne bih htela da stekneš pogrešno mišljenje o meni.

— Šta time misliš?

— Rekla sam ti šta se događalo sa mnom od kako sam došla ovamo — rekla je Hani En. — Nisam rekla da mi se to dopalo. U stvari, ja ih sve mrzim.

Bez ijedne reči više, bivša kraljica saluna je prošla pored Rebeke i otišla u svoju sobu. Devojka je sela na krevet razmišljajući o rečima koje je upravo čula.

U tom času su se ulazna vrata širom otvorila.

Rebeka je podigla pogled i ugledala lice Džeba Rajana. Bilo je očito da je prilično ponio te večeri. Lice mu je bilo crveno, a oči su mu se sijale, kao u gladnog vuka. Iz-

gledao je neprijatniji i odvratniji nego obično.

Rebeka je skrenula pogled u stranu. Čutanje je dovoljno rečito izražavalo njeno raspoloženje.

— Pored vatre je bilo prilično bučno — objasnio je Rajan. Devojka se okrenula i pogledala ga. — Malo smo preterali s pićem i jedan od momaka je prosuo nešto viskija na moju košulju. Mislio sam da bi mogla da je opereš kako bi do sutra bila suva.

Devojka je i dalje ćutala.

Rajan je počeo da svlači košulju preko glave, ne raskopčavajući je. Devojka je ugledala njegove male ve grudi i sa gađenjem je skrenula pogled. Rajan je svoju mokru košulju bacio devojci u krilo i kao da se u tom času nešto u Rebeki slomilo.

Skočila je naglo na noge i bacila košulju na bandita. Košulja ga je udarila posred lica, a zatim je pala na pod. Tresući se od besa i straha, Rebeka je posmatrala kako se banditove usne razvlače u pakostan osmeh.

— Znaš šta? — rekao je tiho. — Ja volim kad žena koja mi pripada ima duha. Ali, ja tokde volim da žena koja mi pripada zna šta joj je dužnost. Mislim da ću morati da ti održim malu lekciju.

Rebeka nije oborila pogled kad se bandit uputio prema njoj. Svetlost petrolejke je podrhtavala na njegovom licu, i Rebeka je videla kako su mu se oči skupile kad se nadneo nad njom.

— Da, Rebeka — rekao je. — Mislim da ti je potrebna lekcija...

tek toliko da naučiš gde ti je mesto.

Njegova ruka je sevnula, i dlan je ostavio širok trag na devojčinom obrazu. Jeknuvši od bola, Rebeka se zateturala i pala. Rajan je grubo podigao i bacio je na krevet. Rebeka je u bezglavnom očajanju pesnicama dobovala po njegovim grudima, ali bandit se samo nasmejao i ponovo je dva puta raspalio po licu. Rebeka je klonula i zadržala lice u jastuk. Rajan se uspravo i nepokretno stao iznad nje. Zauzavila je dah očekujući da nastavi sa kažnjavanjem ali, umesto toga njegovi prsti su datkli njenu kosu.

— I kad obaviš taj mali posao za mene — rekao je bandit kao da se nije dogodilo ništa — mogla bi malo više pažnje da posvetiš sebi. Večeras neću doći jako kasno, i želeo bih da za tu priliku izgledaš lepo.

Rebeka je zadržala pod njegovim dodirima.

— Ne treba da drhtiš i da me se bojiš — rekao je Rajan na njenu spontanu reakciju. — Ja nisam zao čovek, bez obzira na ovih nekoliko šamara. Sa mnom treba samo lepo i pokorno, a ja sam onda duša od čoveka. A ti to umeš, siguran sam da umeš. Potrudi se da budeš slatka, i neće ti biti rđavo. Neću te tući i štitiću te od drugih. Zar to nije dosta. Pogledaj Hani En.

Zarobljenica se još jednom stresla.

— Dobro, čula si me — rekao je Rajan i izašao iz sobe.

Ostavši sama, Rebeka je ustala i podigla njegovu košulju. Lice joj je gorelo od Rajanovih udaraca. Bol

će proći, razmišljala je. Ali, nešto se nikad neće promeniti, sve dok Rebeka Donel bude živa. Njena mržnja prema dva čoveka. Jedan od njih je bio grub i bezobziran Džeb Rajan, a drugi je bio čovek iz Boulder Blafa, čovek kojeg je njen otac sretao u crkvi svake nedelje, čovek koji je bio poštovan u celom gradu i kojeg je Ridž Donel smatrao za svog velikog prijatelja. Njegovo lice je ugledala za vreme prepada na kočiju. Videla ga je sasvim jasno kada mu je pala marama koja mu je zaklanjala lice. A uskoro, rekli su joj, šef bande će ponovo doći ovamo da pripremi sledeći napad. I tada će Rebeka ponovo videti njegovo lice, lice Pita Keninga, prijatelja svog oca, čoveka koji je u stvari bio bezobzirni i hladnokrvni ubica poznat pod nadimkom „Dugi nož“.

X

U zalasku sunca izgledali su kao duhovi.

Došli su iz pravca uskog kanjona koji se spajao sa kanjonom „Crne guske“ a kada su stigli na vrh litice, njihove tamne siluete su se jasno ocrtavale na pozadini neba koju je senčio sumrak. Oni nisu bili obični putnici u prolasku kroz pustinju. Bilo je nešto poznato u načinu na koji su jahali u dvojnim redovima, ali oni nisu bili ni vojnici. Neki od njih su doduše nosili vojničke bluze, neki su imali konjičke kape na glavama, a neki plave pantalone sa prugom duž nogavica. Neki su bili odeveni u kozja ili ov-

čija krzna. Išli su bez oklevanja, kao ljudi koji savršeno poznaju svaku rupu i svaki kamen na ovoj teritoriji.

Neki od njih bili su Indijanci, neki melezi, mešavina Indijanaca, Meksikanaca ili belaca. Bilo je među njima i nekoliko belaca raznih narodnosti i porekla. Ali, ono za sve njih zajedničko, bila je činjenica da su svi bili najokoreliji zločinci, ljudi odbačeni od društva, duhovni brodolomnici koji su u nedostatku boljih rešenja morali da se pridruže bandi od koje je strčela cela pokrajina. Na njihovom čelu nalazio se krupan čovek sa licem koje je izgledalo kao uštavljena koža. Većina ljudi je jahala indijanske ponije, ali je vođa imao pod sobom krupnog vranca pastuva. Visok i snažan, Trauba je imao sve osobine čoveka sa granice, koje su bile povezane sa čistom indijanskom pronicljivošću. Pune četiri godine je gvozdenom rukom upravljao ovom bandom.

— Čarli San — rekao je Trauba grlenim glasom.

Melez sa previjenim ramenom poterao je svog konja napred, dok ga nije izravnao sa vođinim vrancom.

— Ovde su se zaustavili — rekao je Trauba zategnuvši uzde svog konja ispod visokog stabla kedra.

— Ljudi su sigurno umorni — rekao je Čarli San.

— Ali, ovde nije bilo odmora — odvratio je Trauba. — A ni za nas ga neće biti — dodao je grubo. — Neće ga biti sve dok ih ne pronađemo. Sudeći po tragovima, uhva-

tili su Fema...ali, i tako ćemo ih se dočepati.

Čarli San je iskrivio lice u grimasu.

— Ti dobro čitaš tragove. Koliko su ispred nas?

Traubine oštre oči su odmerila jedva vidljive otiske. — Nekoliko časova — rekao je krupni vođa bande. — Ali, to nije dovoljno da bi nam pobegli. Ta dvojica su ubili mog signa, i zbog toga moraju da umru. Vođa je obo svog konja, a ljudi su čuteći krenuli za njim. Uskoro se noć spustila nad ceo kraj. Mesec se uskoro pojavio na nebu, a njegova bleđa svetlost je bila sasvim dovoljna za čoveka koji je jahao krupnog vranca da nastavi da sledi tragove.

Ni reč nije bila izgovorena dok su jahali. Jedini zvuk bio je prigušen topot konjskih kopita koji je avetinjski odjekivao pustim krajem.

XI

Femovo lice je bilo pepeljasto od straha kad su se konji zaustavili u podnožju padine.

— Senjori — rekao je drhtavim glasom. — Doveo sam vas tamo gde ste hteli. Sada vas molim da me pustite.

Holidej nije obraćao pažnju na njega. Njegov pogled je odmeravao drvene zidove utvrđenja koje se dizalo na vrhu uzvišice.

— Znači, to je logor „Dugog noža“ — rekao je tiho. — Femo, ako je ovo neki tvoj trik, i ako si pokušao...

— Senjor — tresao se Femo — ovo je logor!

— Rekao bih da ne blefira, Holideje — rekao je Džonah.

— Neka stara tvrđava — primetio je Holidej.

— Mislim da je to bila predstraža Forster — podsećao se Džonah vojne istorije. — Do đavola, ako je to tačno, onda se ta tvrđava ne koristi već dvadeset godina.

— Senjor — umešao se Femo — to je zaista bila predstraža Forster.

Džonah je protrljao bradu.

— Vojnike su poslali ovamo da bi zaustavili pobunjene Kiove. Đavolski posao. Indijanci su masakrirali dve čitave posade pre nego što je vojska poslednji put došla ovamo.

— A izgleda da su ljudi u vojsci sasvim zaboravili na ovu tvrđavu — rekao je Holidej.

— Niko i ne želi da je se seća — slegnuo je Džonah Džons ramenima.

Dok se okrenuo prema zarobljeniku. — Džonah — rekao je tiho — mislim da smo gotovi s njim. Veži ga i osiguraj se da neće moći da se oslobodi.

Džonahov revolver se zabio u melezova leđa, a Femo je podskočio kao da ga je zmija ujela.

— Silazi s konja — naredio je Džonah.

Ostavljajući svog kompanjona da se pobrine za zarobljenika, Holidej je poterao Miga gore. Lagano se uspinjao i sve više prilazio tamnim senkama drvenih zidova.

Dok je stao, a zatim sjahao s konja. Ulaz je bio tačno pred njim. Nekada su se masivna drvena vra-

ta nalazila na teškim metalnim šarkama, ali sada je samo crni otvor gledao u noć.

Holidej je začuo smeh, a zatim je do njega dopro odsjaj vatre. Drhtave senke su se pokretale oko plamena.

U tom času je Dok začuo korake iza sebe. U sledećem trenutku Džonah je stao pored njega.

— Femo je sređen — rekao je stariji revolveraš. — U stvari, mislim da nikuda neće moći da ode još dugo vremena. Vozao sam ga lasom za drvo gde će ostati dok ga neko ne pronađe.

— Trebalo bi da podemo i bliže osmotrimo ovo — rekao je Dok pokazujući na tvrđavu.

Revolveri su nečujno izvučeni iz futrola. Lagano i tiho kao zmije, Dok i Džonah su kliznuli kroz širom otvorena vrata tvrđave. Vatra je gorela tačno na sredini prostranog dvorišta, a okolo su se videle tamne senke zgrada. Na drugoj strani se nalazio koral, i Dok je jasno video senke konja u tami.

U tom času je jedna lampa zaisijala kad se zavesa na prozoru jedne zgrade odmakla. Dok se okrenuo prema Džonahu.

— Šta misliš, Dok? Ko je tamo u kući? — šapnuo je lovac.

— Možda je ona u sobi u kojoj gori svetlo — rekao je Dok.

— Trebalo bi proveriti — primetio je Džonah.

— Da. Ali pre svega da proverimo gde su banditi. Koliko ljudi vidiš kod vatre?

— Četvoricu — odgovorio je Džonah.

— I ja vidim četvoricu. Da li su

svi tu ili ih ima još. Uputio je Holidej pitanje svom pratiocu isto koliko i sebi.

— Hm — teško je reći. Onaj tip Femo nam nije rekao koliko ih ima. U svakom slučaju, ne verujem da je banda velika.

— Setio sam se — živnuo je holidej — Vidiš li koliko konja ima u koralu?

— Aha, lukav si — osmehnuo se Džonah. Čekaj da vidim. Dosta je mračno, ali, čini mi se da ih ima pet.

— I meni tako izgleda. Da razmislimo onda. Četiri razbojnika sedi oko vatre, a konja ima pet. To može da znači dve stvari. — Razmišljao je Dok.

— Šta?

— Ili ima pet bandita, pa je Rebeka jahala iza jednog od njih, ili su samo četvorica, a na petom konju je dojahala devojka. Prva mogućnost je malo verovatna. — Zaključio je Dok.

— Zašto misliš?

— Iz prostog razloga što nije logično da Rebeka jaše na vedlu iza nekoga, kad je mogla jahati konja iz zaprege. Prema tome, pred sobom imamo četvoricu zlikovaca, a u sobi je verovatno zarobljena Rebeka.

— Biće da je tako. Ali, kao što rekoh, trebalo bi videti ko je tamo.

— Ja ću proveriti — rekao je Dok. Ti ostani ovde i pokrivaj me. Ako nešto pođe naopako, pucaj u meso. Uostalom, to već znaš.

Džonah je klimnuo glavom i krenuo u tamnu senku.

Dok se odmakao od vrata i santimetar po santimetar počeo da se

šunja duž zida. Pogledao je prema vatri. Jedan od bandita je stajao i pio iz balona, dok su ga ostali nagovarali da se pridruži partiji pokera koja je bila u toku.

Dokov pogled je skrenuo prema osvetljenom prozoru.

Držeći leđa priljubljena uz sam zid, Dok je počeo da napreduje prema kući. U jednom času je vatra naglo zaplamsala i dugi plameni jezici osvetlili su čitavo dvorište. Konj u koralu je zanjištao. Dok se ukočio i ostao nepomičan kao statua. Na sreću, vatra se odmah smirila i mogao je da nastavi dalje.

Zastao je pored zida kuće, izbušenog mecima. Prišao je zadnjem delu kuće i lagano počeo da otvara prozor. Drvo je otegnuto zaškripalo, ali su banditi pored vatre toliko galamili da nije postojala ni najmanja mogućnost da ga čuju. Santimetar po santimetar, Dok se uvlačio kroz uski otvor prozora. Stupio je u mračnu prostoriju koja je bila sasvim prazna. Kroz pukotinu ispod vrata dopirala je svetlost iz susedne sobe. Trudeći se da bez šuma korača po podu koji je pucketao, Dok se šunja prema vratima. Otvorio ih je nekoliko santimetara i pogledao u sobu.

Žuta svetlost petrolejke osvetljavala je ženu koja je sedela na grubom krevetu. Bila mu je okrenuta leđima. Nije joj video lice, ali je po njenom držanju i izgledu zaključio da je mlada. Po opisu koji je dobio od Donela to je mogla da bude samo Rebeka.

Ali, trebalo je biti oprezan. U sobi sem devojke nije bilo nikoga, koliko je mogao da vidi kroz uzan

prerez odškrinutih vrata. Otvorio je vrata još za jedan santimetar. U sobi sem devojke na krevetu nije bilo nikoga.

Zaustio je da je pozove, ali ga je urođeni instinkt zadržao. U odaji, istina, nije bilo nikoga sem devojke, ali je u susednoj odaji mogao biti neko. Sem toga, devojka se mogla uplašiti i vrisnuti, ili na drugi način alarmirati bandite koji su sada sedeli oko vatre zaneseni kartanjem. No, neki rizik je morao da prihvati.

— Rebeka! — Dokov glas je bio tihi kao šapat. — Rebeka!

Devojka se okrenula i Dok je video izraz iznenađenja na njenom licu.

Rebeka! Pronašao je.

Pre nego što je mogla da progovori, Dok je primeo prst ustima.

— Ne govorite. Došao sam da vas spasem.

Posle prvog šoka iznenađenja, Rebekina usta su se otvorila za krik, Holidej je već pomislio da će viknuti i požurio da je umiri.

— Umirite se. Došao sam po zahtevu vašeg oca. Vi me ne poznajete, ali to nije važno. Samo nemojte gubiti prisustvo duha.

Drhteći, Rebeka je buljila u njega. Nije mogla da veruje svojim očima i zaustila je da nešto kaže, ali joj je Dok mahnuo da ostane mirna.

— Ja ću doći tamo — rekao je. — Samo ostanite mirni.

Bez ikakvog šuma otvorio je vrata. Ušao je u sobu tiho poput senke i smesta prišao prozoru. Pored vatre partija pokera bila u punom

jeku. Konačno se okrenuo prema devojci. Na licu mu je lebdeo osmeh.

— Ko... ko ste vi? — Rebekin glas se gušio u grlu ali se u njemu videla nada.

— Nije vreme za predstavljanje, gospodice — rekao je Dok. — Vaš otac je angažovao mene i mog druga da vas pronademo. Čekaće nas sa vašim verenikom, Stobijem, kod jedne stare misije koja se zove Apači Vels. Tamo smesta polazimo.

— Oh — najzad je uspela da izusti Rebeka — moje molitve ipak nisu bile uzaludne.

— Hvalospeve ostavite za kasnije — prekinuo je Holidej. Imaćete za to vreme ako uspemo da izađemo odavde i ako ostanemo živi.

Devojka je klumnula glavom. Pre samo nekoliko trenutaka nalazila se u najtežem očajanju. Sada je obuzela divlja nada. Odjednom se trгла. Pomislila je da tog čoveka ne poznaje i da možda ne bi smela da mu pokaže poverenje. Zar nije i on mogao biti neki bandit poput Rajana, Morendera ili Levisa, neki zločinac čije namere nisu bile ništa časnije od namera ovih u čijim je rukama doživela tragična poniženja. No, to kolebanje trajalo je samo trenutak. Nije imala ništa da izgubi, nije mogla pasti dublje u ponor nego što je već pala. Sramotu i poniženje je već doživela.

Sem toga, ovaj čovek je na nju ostavljao utisak džentlmena kome se moglo pokloniti poverenje.

Holidej kao da je pročitao njene misli i obratio joj se mirnim i samouverenim glasom. — Znam da me ne poznajete i da ste nepoverljivi i uplašeni. Ali, morate mi verovati i

postupite onako kako vam budem rekao. Jasno?

Devojka je ponovo klimnula glavom. — Šta naređujete da radim?

— Spremite se. Za ovaj put vam ne treba prtljag. Samo ono što imate na sebi. Pogledao je još jednom kroz prozor i video da su banditi još uvek pored vatre.

U tom času su se susedna vrata otvorila i kao nekom čarolijom u Dokovoj ruci se stvorio revolver. Hani En je ušla u sobu.

— Rebeka, pitala sam se da li... — zastala je i prinela ruku licu kad je ugledala nepoznatog čoveka u sobi.

— Madam — rekao je Holidej sugestivno smirenim glasom da bi preduhitrio vrisak straha ili iznenađenje — budite mirni i da niste pustili ni glasa. Nemojte me prisiliti da upotrebim oružje... jer, to bi bilo prvi put u mom životu da ga upotrebim protiv žene. Bila bi to nepopravljiva šteta... i za vas i za mene.

Hani En je zabezeknuto posmatrala čas Rebeku čas Holideja. Na njenom licu jasno se videlo da ne shvata situaciju. No, bila je dovoljno pribrana i mudra da posluša Dokovo naređenje.

— Mister... obratila se Rebeka Holideju — ona ne pripada njihovoj bandi. I ona je zarobljenica kao što sam ja.

Holidej je pažljivo osmotrio ženu na čijem su se licu sem bora urezanih godinama videli tragovi patnje i mučnog života i vratio revolver u futrolu. Procenio je da Hani En nije opasna.

— Šta ovo znači? — Zapitala je

Hani En dok je Holidej prilazio vratima.

— Tata ga je poslao — objasnila je kratko Rebeka. Došao je ovamo da me izbavi od razbojnika i...

Rebeka je zastala u pola rečenice kao da se nečega prisetila. Prišla je Holideju i stavila mu ruku na mišicu. — Mister, rekla je molećivo — ne možemo ostaviti Hani En. I ona je propatila isto što i ja. Moramo i nju povesti sa nama.

Nije bilo vremena za objašnjavanje, ali, ta nova kombinacija nije se svidela Holideju. U ovakvim okolnostima i jedna žena je bila dovoljno veliki balast, a sa dve, mogućnost za uspešno bekstvo bila je mnogostruko smanjena. Ali, izbora nije bilo. Čovečnost mu je nalagala da Hani En ne ostavi razbojnicima na milost i nemilost, jer je posle bekstva Rebeke Donel njena sudbina bila potpuno neizvesna. Banditi su je mogli osumnjčiti za saučestvo i ubiti.

Hani En je stajala nepomično kao skamenjena. Ipak je našla toliko prisebnost da se obrati Holideju.

— Molim vas, mister, povedite i mene! Spasite me iz ovog pakla, preklinjem vas. Ako imate sestru ili ženu, onda možete zamisliti kako bi njoj bilo da je nekom nesrećom na mom mestu. Smilujte se.

— U redu, u redu, povešću vas — prekinuo je Holidej njene vapajuće molbe. — Budite mirni, pribrani i radite ono što vam kažem. Jasno?

Hani En je grozničavo klimnula glavom. Oči su joj sijale od prigušene radosti. Slobda koja joj se činila daleka i nedostižna kao horizont na pučini, sada joj je, odjednom,

došla nadohvat ruke. To je bilo suviše za osobu u kojoj je očajanje davno sahranilo sve nade, i ona je osetila da joj suze naviru na oči. Samo je strah da ne naljuti spasoca zadržao da ne zaplače.

— Slušajte me dobro — nastavio je Holidej. — Tiho i bez panike preći ćete preko dvorišta. Nemojte trčati i držite se što više u senci. Na ulazu u tvrđavu je moj prijatelj koji će nas štititi u slučaju nevolje. Ali, mislim da je mnogo bolje da do obračuna ne dođe. Bila bi sreća ako bismo uspjeli da se odavde izvučemo u tišini.

Nije bilo vremena za dalje objašnjenje, niti vremena za pitanja i odgovore. Holidej je odškrinuo ulazna vrata.

Igra pokera je bila prekinuta i banditi su se nešto prepirali. Džeb Rajan je odjednom ustao sa svog mesta pored vatre i odmahnuvši rukom krenuo ka kući.

— Oh, bože — jekнула je Rebeka. — Dolazi ovamo

— Rebeka — Holidej je stisnuo devojkę za ruku. — Sad vi morate da odigrate glavnu logu. Sedite na krevet i trudite se da izgledate sasvim obično. Zapamtite, ako je potrebno čak mu se i nasmešite. Ne zaboravite da sve zavisi od vas... brzo!

Drhteći, Rebeka Donel je sela na krevet.

Napolju na stazi začuli su se teški Rajanovi koraci. Hani En je pošla u svoju sobu, a Holidej je stao iza ulaznih vrata.

Na drvenoj verandi se začulo škripanje dasaka i ograde, a zatim je nastala tišina. Holidejeva ruka je

čvrsto stegla dršku revolvera. Stao je iza pritvorenih vrata.

Otvarajući vrata, bandit je ugleđao devojkę na krevetu. — Drago mi je što vidim da me čekaš — rekao je. — Ali, zbog čega se nisi svukla?

Rekavši to, Rajan je zakoračio u sobu s namerom da podođe ka krevetu. Ovlaš je odgurnuo vrata za sobom da bi ih zatvorio.

U tom trenutku Holidej je zamahnuo revolverom.

Drška revolvera se poput čekića spustila na banditovo teme. Rajan se zavrteo oko sebe, a Holidej ga je prihvatio da ne tresne na pod. Zatim ga je polako spustio na tle.

— Proverite prozor — rekao je Rebeki.

Devojkę je poslušala smesta. — Sva trojica su još uvek pored vatre.

Dok je tiho otvorio vrata i stupio u tamu na verandi. Mahnuo je rukom Rebeki i devojkę mu se pridružila. Hani En je došla za njom i uskoro su svi troje bili napolju. Skliznuli su u senku kuće.

— Poslednji deo će biti najteži — rekao je tiho Dok. — Imamo da pređemo brisani prostor. Zato hodajte lagano i leđima se pribijte uz zid.

Dok je gurnuo Rebeku i devojkę je krenula. Kada je odmakla nekoliko koraka Dok se okrenuo prema Hani En.

— Vi ste sledeći.

Bivša kraljica saluna je zadržala dah i krenula. Dok je čekao sve dok obe devojkę nisu daleko odmakle, a zatim je i sam pošao.

U tom momentu se jedan od bandita pored vatre uspravio.

— U redu, u redu, Brete — rekao je. Ali, kažem ti da je Džeb ni zbog čega napravio gužvu. Samo zato što sam suviše brzo delio karte.

— Da, a izvlačio si ih odozdo. Idi, zovi ga da se vrati — progundao je Bret Dejman. — Poker je lepši kad se igra u četvoro. Ne razumem šta mu je toliko zapelo da spava s tom njegovom curom. Kao da nema dana i za to. Uostalom, ostaće mu dovoljno vremena i za nju kad završimo partiju.

— Tako je, Vese — zacerekao se Levis. — Idi i odvoj Džeba od nje. Nama je potrebniji nego njoj.

Morender je krenuo prema kući koju su Holidej i dve devojke upravo napustili. U tom momentu Rebeka je već skoro bila uz Džonaha koji je istupio iz senke da je dočeka, a ni Hani En nije bila daleko.

Prišavši vratima kuće, Morender ih je otvorio glasno se cerekajući. Videvši da više nema razloga za preteranu opreznost. Dok je brzo krenuo prema kapiji da bi se pridružio ostalima. U sledećem času začuo se glasan Morendov krik.

— Nešto se dogodilo! — zaurao je Morender i ostali banditi su poskakali na noge. — Džeba je neko udario. Onesvešćen je! A žene su nestale. Proklete kučke.

Nekoliko trenutaka vladala je savršena tišina, a zatim su banditi zagalemili uglas i potrčali prema izlazu iz tvrđave. Znali su da su njihove zarobljenice samo tu mogle da izađu iz njihovog zatvora, pa su vičući, psujući i proklinjući pohnitali da im zatvore taj jedini put za uzmak. Kada su ugledali Rebeku i pored nje nepoznatog čoveka, sa re-

volverom u ruci razdrali su se kao da ih jure svi đavoli pakla.

Njihove ruke su se munjevito mašile za revolvere. Ali, u nastaloj situaciji Dok Holidej je bio brži. Njegov revolver se oglasio prvi. Ves Morender koji je u tom trenutku zakoračio da skoči sa terase pogoden je usred lica i izgubivši istog trenutka svest poleteo je glavačke u prašinu. Vičući da bi ohrabрили jedana drugog, ostali banditi su pucajući potrčali napred, ali pošto im je vatra gorela iza leđa, predstavljali su savršenu metu.

No, Holidej ipak nije pripucao u njih, iako je bez mnogo muke mogao lako da ih poskida. Nije hteo preterano prolivanje krvi, ukoliko se to moglo izbeći.

— Odvedi devojke do naših konja — doviknuo je Džonahu. — Ja ću odmah doći.

Uperivši revolver prema koralu, Dok je opalio hitac konjima iznad glave.

Preplašene životinje su zaništale i počele panično da jure po građevnom prostoru. Dok je pažljivo nanišanio i njegov metak je okrznuo krupnog kulaša. Konji su u panici naletali na ogradu koralu, tražeći izlaz. Banditi su u tom času shvatili Holidejeve namere i osuli su paljbu prema mestu, odakle se videlo sevanje njegovog revolvra. Međutim, visoki revolveraš je hitro promenio mesto. Predstavljao je samo tamnu senku u još tamnijoj noći.

Dokov revolver se oglasio ponovo, i tada se začula lomljava. Snažne kopite životinja razbile su drvenu prečku koja je držala vrata

na koralu. Preplašeni konji su izleteli napolje i zatutnjali preko dvorišta tvrđave.

Revolveraš je u cik-cak poleteo prema kapiji i stao u stranu dok su uplašeni proleteli pored njega dižući oblake prašine.

Zatim je i sam krenuo od tvrđave. Za njim je odjekivala pucnjava i Dok je osetio kako ga je nešto opeklo po levoj ruci. Krv je briznula. Još dva metka su prozviždala opasno blizu njega. Potrčao je niz padinu gde su se nalazile devojke i Džonah Džons. Hani En je sedela iza Džonaha na njegovom kljusetu. Rebeka je stajala pored Holidejevog Miga. Bila je neverovatno mirna.

Dva bandita su istrčala iz tvrđave i sastala na vrhu uzvišice. Zrna su hujala opasno blizu, kad su banditi osuli paljbu.

Džonah je već terao svoje kljuse galopom, kad je Dok dograbio Rebeku i s njom se vinuo u sedlo. Kao munja Mig je odleteo u noć. Ostavljajući nemoćne bandite da besno psuju.

•

Budale! Po sto puta budale!

Pit Kening je slušao dok mu je Bret Dejman podnosio izveštaj o svemu što se dogodilo prošle noći. Na licu mu je plamteo oganj gneva.

— Mene je Pruvis upozorio da se dva revolveraša vrzmaju okolo — rekao je Koning odlučnim glasom. — Odlučio sam da dođem i uverim se da je sve u redu. I, šta nalazim?

Čovek kojega su nazivali „Dugi nož“ obilazio je pogledom prašnja-

vo dvorište. Razvaljeni koral se nalazio u senci, a komadi razbijene ograde ležali su u prašini. Nedaleko od korala ležao je Ves Morender, još uvek živ ali već na putu bez povratka. Pored logorske vatre koja se gasila, Džeb Rajan je polako dolazio svesti.

— I nalazimo ovo! — zaurao je Pit Kening.

Dejman se zagrcnuo.

— I što je mnogo važnije od svega ovoga — nastavio je da besni Kening — doznajem da su pobegle neke ličnosti za koje nisam znao da su ovde... i koje sam vam naredio da uklonite... zauvek. To znači da moja naređenja nisu slušana... A ja ne volim kad neko u mojoj ekipi radi na svoju ruku. Za neposlušnost, sledeće kazna.

— Džebu se dopaia cura pa je doveo ovamo — rekao je Levis naivno — A što se tiče Hani En...

— Dosta! — zaurao je Kening i skliznuo iz sedla. — Zna li šta to znači. Zna li da je to greška koja nas sve može odvesti na vešala.

— Eh, gazda — rekao je Levis — daleko je do vešala...

— Glupane — razdrao se Kening na njega. Te dve žene znaju gde se nalazi ovaj logor, znaju vas, znaju i mene. A dosada su i ona dvojica Donelovih revolveraša doznali ko vodi ovu grupu. To su dokazi koji vode pravo na vešala.

— Šefe — rekao je Dejman trudeći se očajnički da smiri situaciju. — Oni nisu mogli daleko da odmahnu. Jašu po dvoje na konju. Čim pronađemo naše konje brzo ćemo ih stići.

— Aha — rekao je Levis grlenim glasom. — Mislim da ćemo ih uskoro zakopati negde u pustinji. Dobiće ono što su tražili.

— Nadam se — rekao je Kening opasno tihim glasom. — I to za do bro svih vas. Hajde, polazite da sakupite konje.

— Šefe — odjednom se ukočio Dejman. Imamo goste.

Pit Kening se okrenuo i ruka mu je instinktivno krenula prema revolveru.

— Do đavola, ne! — upozorio ga je Levis. — Držite ruke dalje od pucaljke. To je Traubina banda, i izgleda kao da žele da razgovaraju. Prostranu kapiju su ispunili konjanici. Mnogi su bili u senci, ali mesečeva svetlost je obasjavala krupnog čoveka koji je poterao svog konja prema sredini, dvorišta. Banditi su u tišini čekali dok je Trauba prilazio, a sve više njegovih ljudi je ulazilo kroz kapiju. U tom času se Džeb Rajan već bio uspravio, držeći ruke na glavi koja ga je užasno bolela.

Trauba je zastao i uperio svoj prodoran pogled na grupu bandita. Voda odmetnika je uz sebe imao dvojicu hoji su mu stajali sa svake strane po jedan. Iza njih je stajao čovek čije su ruke bile vezane konopcem. Bio je to Femo.

— „Dugi nožu” — rekao je Trauba. — Verujem da imamo zajedničkog neprijatelja. Dva čoveka su ubila mog sina, a ta ista dvojica su napravili predstavu čije tragove vidim ovde.

Jedan od ljudi na konjima je nogom udario vezanog Fema i čovek se zateturio i stao pored vatre.

— Ako dva čoveka u pustinji imaju zajedničkog neprijatelja — rekao je Pit Kening — onda treba da udruže svoje snage.

Trauba je klimnuo glavom. — Kada smo stigli ovamo pronašli smo ovog kojota vezanog uz drvo. Trauba je pogledao vezanog Fema. A vaše konje smo našli dole u podnožju padine.

Glomazni melez je mahnuo rukom i njegovi ljudi su povelili napred vezane konje.

— Ja mislim, Trauba — rekao je Pit Kening — da ćemo se nas dvojica dobro slagati. Brete, osedlajte konje.

Dejman se nacerio. — Svakako, gazda.

Trauba je posmatrao bandita koji je prilazio konjima. Zatim je njegov pogled pao na Fema koji se tresao od straha.

— „Dugi nože” — rekao je s opasnom mirnoćom u glasu. — Pogledajte ovu zmiju.

Pit Kening se okrenuo. Sada su svi pogledi bili upereni u Fema.

— Taj čovek je dozvolio da ga zaplaše ona dvojica koji su ubili mog sina — rekao je Trauba polako. — Samo zbog toga bi trebalo da ga ubijem. Ali, pošto je on te ljude doveo do tvog logora predajem ga u tvoje ruke. On je tvoj „Dugi nože”.

Nastala je tišina puna napete pretnje. Femo je liznuo suve use, a njegove preplašene oči su zverale u tamu gde su se videle senke okupljenih ljudi.

Vrlo polako, Kening je izvukao revolver. Kao da ga je odmeravao u ruci dok je palcem polako zatezao udarac. U tišini se jasno čuo

zvuk udaranja metala u metal. dok se poruga zatezala. Femo se iznenada okrenuo i počeo da beži. Stigao je do korala kad je Kening podigao svoj revolver. Začula se eksplozija pucnja i metak je pogodio Fema u leđa. Niko se nije ni pomerio kad se Femo zateturaao, a zatim tresnuo na zemlju. Uspeo je još da se okrene na leđa, a u tom času na usta mu je potekla krv. Njegov ukočeni pogled bio je uperen u nebo. Kening je vratio revolver u futrolu i okrenuo se Traubi. Na melezovom ružnom licu video se čudan osmeh. — Kao što si rekao, „Dugi nože” — rekao je Trauba i glavom pokazao na nepomično Femovo telo — nas dvojica ćemo se dobro složiti.

XII

Ostao je još jedan čas do svitanja, najhladniji sat u divljini, a vetar je zavijajući hujao preko pustinje i dizao kovitlace peska i prašine. U tami koju su tek malo na istoku rasparali prsti prvog praskozorja, sedelo je četvoro begunaca u ćutanju punom nesigurne nade. Neizvesnost sudbonosnog bekstva nije im dala da previše govore, pa su inače govorljive žene, ćutale kao i muškarci.

Holideju nije bilo prvi put da pliva u opasnosti. Ni Džonahu. Stari lovac je preko glave preturio više nevolja nego što je imao kose na glavi. Ali, nikada nije na plećima imao balast kao sada. Dve žene! Kad ih je video na ulazu u tvrđavi, do-

šao je u iskušenje da digne ruke od svega. Jedna još kojekako, bio je pripremljen na to, i za ljubav svog prijatelja Doka odlučio se na taj nesvakidašnji podvig. Ali dve je bilo već previše.

No, posle kratkog vremena, prvobitni osećaj nezadovoljstva se izmenio. Kada je oko pojasa osetio stisak vitkih ruku žene koja je sedela iza njega, negodovanje je ustupilo mesto osećaju prijalnosti i zadovoljstva. Kraljica saluna je istina izgledala jadno i izmučeno, ali je ispod skrame jada probijala fizička lepota oplemenjena patnjom i mukama. Sada na odmorištu, imao je prilike da je bolje osmotri, i rezultat toga ocenjivanje, mada učinjenog u mraku, bio je povoljan. Iako u ritama, Hani En je ostavljala utisak lepe žene.

Holidej je odbacio pikavac cigare i ustao. — Konji su se dosta odmarali — rekao je. — Mislim da bi trebalo da krenemo.

— Koliko još ima? — Džonah je dotada posmatrao bivšu kraljicu saluna, a sada je prišao Holideju.

— Mislim da je put udaljen od prilike sat jahanja — rekao je Dok. — Upravo treba da izađemo iz ove oblasti.

Džonah je vukao duge dimove iz cigarete. — Znači da za nekoliko sati možemo da budemo u toj misiji.

— Možda — nasmešio se Holidej. — Ako požurimo, možemo stići tamo za nekoliko sati. Samo ne znam zašto ti se baš toliko žuri.

— Kako! — Džonah je napravio upitno lice.

— Čini mi se da se dobro slažeš sa Hani En i da ti nije neprijatno

kad te obgrli rukama — dodao je Holidej šapčući. — Nisi ti baš ženomrzac kao što znaš da se praviš.

Džonah je pocrveneo. — Priviđa ti se — usprotivio se sa prizvukom negodovanja u glasu. — Uostalom, do đavola, ona je mnogo privlačnija od Ade koja sigurno ima pola tone.

— S tim se u potpunosti slažem — rekao je Holidej i izvadivši iz bисaga bocu sa viskijem otpio dobar gutljaj. — Oh, bio si u pravu što se tiče ovog viskija, Džonah.

— Nego šta. Uvek sam ja u pravu — odgovorio je Džonah prihvatajući flašu iz Dokove ruke. — A naročito kad su u pitanju žene. A mogu da ti kažem da se ni ti ne snalaziš loše — produžio je šapatom.

Holidej je upitno digao obrve. — Ne znam na šta misliš.

— Mislim na Donelovu kćerku. Video sam na koji način te posmatra.

— Rebeka je na putu da se sretne sa čovekom za koga će se udati — rekao je Holidej glasom iz koga se nije moglo zaključiti šta oseća.

Džonah se podrugljivo nasmejao, a Dok je samo odmahnuo rukom i okrenuo mu leđa.

Holidej je prišao mestu gde je sedela Rebeka, naslonjena leđima na glatku stenu. Stena je predstavljala odličan zaklon od vetra. Prilazeći joj, Holidej se zagledao u njeno lice i odjednom su oživele stare uspomenе. Bujna kosa i vitko mlado telo Rebeke Donel podsetilo ga je na Elen, ženu koju je voleo. Njena tragična sudbina unela je u njegov život zloćudni otrov osвете, boljku od koje se više nikada nije oporavio.

Odmahnuo je glavom i odagnao sumorne misli. Život je tekao dalje

neulitnim tokom, ispunjen radošću i tugom, kao što reka posle kiše teče bistrim i mutnim brzacima. Ali, morao je da prizna da je Džonah delimično u pravu.

Devojka kao da je pročitala njegove misli. Digla je glavu i njihovi pogledi su se sreli.

— Holideje... — počela je, ali su joj reči zastale u grlu.

Holidej je čučnuo pored nje. Na njegovoj levoj ruci nalazio se komad belog platna koji mu je obavijao mesto na kojem ga je zakačio metak.

— Ja se plašim Holideje.

— Bojite se da će nas banditi uhvatiti?

Odmahnula je glavom. — Ne — rekla je blago. — Ako do toga dođe, ja znam šta mogu da očekujem. Ili ćete ih vi i mister Džons pobiti, ili će oni pobiti nas. Ne, plašim se nečeg drugog.

Dok joj je položio ruku na rame. Koža joj je bila vrlo meka. Pogledi su im se sreli.

— U čemu je sada stvar? — upitao je Dok, iako je naslućivao šta muči devojkę.

— Plašim se da se sretnem s Oliverom.

— Vašim budućim suprugom?

— Plašim se da se s njim sretnem u ovakvom stanju. — Rebeka je skrenula pogled.

Dok se nasmešio. — Mislim da nema potrebe da brinete, Rebeka. Možete malo da se očesljate, da sđ doterate.

— Niste me razumeli — rekla je devojka. — Ne mislim na to kako izgledam već na to kakva sam.

— Oh?

— Možete i sami da naslutite šta

su mi te životinje učinile, Dok. To... se dogodilo odmah pored di-
ližanse, a tada... kad smo stigli
u logor, Rajan je izjavio da pripa-
dam njemu. Ja sam bila njegova
žena. — Rebeka je podigla glavu
i pogledala Doka. — Ja sam mora-
la da mu kuvam, da mu perem i
da... i da spavam s njim. Nisam
imala drugog izbora.

Rukama je prekrila lice.

— Osećam se prljavom. Možda i
jesam prljava.

— Rebeka — rekao je Dok tiho.
U njegovom glasu se osećala pri-
jateljska toplina. — Slušajte me.
Mislim da nema razloga da se tako
osećate. Niko ne može da vas krivi
zbog onog što se dogodilo protiv
vaše volje. Niko!

Rebeka Donel je uzdahnula. —
Znate, ja sam čula da nijedan čov-
jek neće želiti da se oženi sa že-
nom koju... sa ženom kao što sam
ja. Znam da muškarci drže do to-
ga. Ne znam da li su u pravu, ali
znam da ne opraštaju kad saznaju
da je njihova žena pripadala ne-
kom drugom.

Dok je nežno uhvatio za ruku. —
Ja sam muškarac — rekao je. — I
da ste kojim slučajem bili moja
verenica, ja bih vas ipak želeo.

Osmeh se pojavio na njenom us-
nama. Nagla se napred i poljubila
ga u obraz.

— Mnogo vam hvala — rekla je
tiho.

Kockar je ustao. Pružio joj je
ruku i podigao je. Prišli su Migu
i Dok je u sebi opsovao, videvši šer-
etski osmeh na Džonahovom licu.
Pomogao je Rebeki da se popne na
konja, a zatim se i sam vinuo u se-
dlo.

— Zašto se tako kliberiš, stari
jarče? — nije mogao da izdrži. Dok
a da ne prebaci svom prijatelju. —
Bolje poteraj tu kljusinu.

Poterali su konje ravnicom. Ve-
tar je duvao jako, i s vremena na
vreme ih prisiljavao da se nagnu uz
vratove konja, kako bi oči i lice
zaštitili od sitnog peska koji je, no-
šen vetrom bockao kao stotine ig-
lica. Na istoku je nebo počelo da
postaje modro i uskoro su se uka-
zali prvi znaci zore. Čim se kroz
guste oblake probilo sunce, posta-
lo je mnogo toplije. Sada su već
bili vrlo blizu puta i Dok se još
jednom okrenuo da osmotri negos-
toljubivi predeo koji je ostao iza
njih. Koliko je mogao da vidi, iza
njih nije bilo nikoga.

Jahali su brzo i ne zaustavljajući
se. U jednom trenutku je nešto šes-
to čulo nateralo Holideja da zaust-
tavi konja i okrene se. I Džonah,
koji je takođe stao okrenuo se, a za-
tim besno opsovao. Iza njih, na
obronku koji su napustili pre pet-
naestak minuta sada se pojavio du-
gačak niz jahača. Išli su u koloni,
napred dvojica na konjima koji su
krupnim skokovima grabili napred,
a iza njih ostali po jedan ili dvoji-
ca u redu, tako da je začelje kolo-
ne bilo stotinu metara iza predvod-
nika.

— Prokletstvo — zviznuo je Džo-
nah — izgleda da je za nama po-
šla čitava vojska.

— Zaista — začudio se i Holidej.
— Otkuda toliki broj ljudi. Nisam
znao da banda „Dugog noža“ ima
toliko lupeža.

— To nije banda „Dugog noža“
— umešala se Hani En. — Saviše
ih je.

Holidej je pogledao nekadašnju kraljicu saluna. — Koliko ljudi ima „Dugi nož“?

— Četvoricu. To su oni koje ste videli u tvrđavi. „Duga nož“ je peti. Obično su operisali u tom sastavu, ali se događalo da ponekad angažuju još jednog ili dvojicu.

— Ne više?

— Ne, nikada više. Ovoliki broj nikada nisam videla.

— Možda su se spojile dve bande — rekao je Dok. — „Dug nož“ i ona druga banda koja nas je pratila. Ma ko da su, ima ih suviše da bismo se sukobili s njima. — Poterao je konja u kas, ali životinje su nosile dvostruki teret. Na Holidejevom Migu se i nije videlo da mu to zadaje mnogo teškoća, ali Džonahovo kljuse nije moglo da drži uobičajeni tempo. Mada ga je Džonah terao da trči iz sve snage dva puta je Dok morao da zastaje i da ga sačeka.

Deset minuta je prošlo i begunci su prešli jedan obronak, ali su se u istom času našli pred drugim. Jednom je Holidej stao i, okrenuvši se u sedlu pokušao da vidi gonioce. Međutim, jedino što su mogli da vide bio je spiralni oblak prašine.

Poterali su konje i uspeli se na vrh obronka. Pod njima se put vijugao poput neke zmiје. Sećajući se instrukcija koje mu je dao Henk O'Mali, Holidej je poterao konja prema zapadu.

Jahači su sada izvlačili sve što su mogli iz svojih konja. Dok je znao da im sada ne sme dozvoliti ni trenutak odmora, jer su se njihovi pro-

gonitelji svakim trenutkom približavali. Konačno su stigli do raskrsnice odakle su se odvajali putevi. Jedan je vodio za Sonoru a drug. za Send Krik.

Rebeka je s olakšanjem odahnula. — Uspeli smo — rekla je.

— Uspeli smo dovde — rekao je Dok. — Ali, još se nismo oslobodili nepravila. Još uvek smo daleko od našeg cilja. A i kad stignemo do njega, još uvek ćemo biti daleko od bezbednosti.

— A po mom mišljenju nepravila nisu daleko — umešao se Džonah bacivši pogled preko ramena — Ja nikada nisam bio religiozan, al mislim da bi đavolski brzo trebalo da jurimo do te crkve.

Begunci su mamuznuli konje nastojeći da iz njih izvuku poslednju iskrnu snage koju su jadne životinje mogle dati. I one su odgovorile tom pozivu. Dale su se u trk, kao krilima nošene, iako su nosile dvostruki teret. No, po sve bržem dahitanju, videlo se da neće dugo izdržati tako pakleni tempo. I zaista, posle nekoliko pređenih kilometara Džonahov konj je počeo da se spotiće.

Do toga trenutka, međutim begunci su uspeli da odmaknu svojim goniocima čije je uporno prisustvo obeležavao prozračan oblak prašine. Gonioci se nisu žurili. Našli su svoj plen i znali su da im ne može umaći. Svuda na desetine kilometara daleko pružala se samo pusta prerija. Na tom terenu oni su suvereno vladali i pre ili posle begunci su im morali pasti u šake.

Bezumni trk se nastavljao. Posle petnaestak minuta Holidej se okre-

nuo, jer se topot kopita Džonahovog konja čuo sve slabije.

— Ti, izgleda, čekaš da banditi — ma padneš u šake — rekao je Dok da bi obodrio svog prijatelja. — Sreća je tvoja da se njima ne žuri.

— Jest, pitao bih tebe da ti imaš ovakvog konja kao što je ovaj.

— Ne brini, manastir ne može biti daleko. Sve mi se čini da je tu negde iza onog brežuljka.

Na svoju sreću, Holidej se nije prevario. Tek što su s mukom, uz brektanje i saplitanje Džonahovog konja, prešli prežuljak, pred njima se na malom zaravljenom platou ukazala zgrada crkve, opasana kao neka srednjovekovna tvrđava debelim zidovima, sa nizom prozora koji su svi bili zaštićeni teškim drvenim kopcima.

Holidej je zaustavio konja ispod velikog luka u španskom stilu i osmotriov masivna drvena vrata na kojima je pisalo:

Misija Apači Vels

Misionar:

Otac Metju Lokli

Džonah se namrštio kada je ispod imena misionara ugledao druga nešto sitnija slova.

— Zaboga! Je li to njegov pomoćnik? Takvo ime nikada nisam čuo!

— „Adesta Fideles” je na latinskom — nasmejao se Holidej. — To je, ako nisi znao, jedna latinska izreka.

— To znači „dođite oni koji verujete” — rekla je Hani En i porcvenela. — Vidite i ja sam nekad išla u školu... ali, to je bilo davno.

Džonah je pocrveneo, možda po prvi put u životu, i samo se nakašljao zbunjeno.

Dok je prišao vratima i lupio teškim, metalnim zvekirom. Nisu morali dugo da čekaju. Začuli su se koraci i zveckanje ključeva, a zatim je nastala tišina.

— Ko je to? — glas je zvučao smireno i tiho.

— Otvorite nam, oče — rekao je Dok. — Ovde treba da se sastanemo s Oliverom Stobijem i mister Donelom.

— Ah, da! — Začulo se čangrljanje ključa. — Očekujemo vas.

— Zar nas niste videli dok smo dolazili — zapitao je Dok kad se ključ okrenuo.

Nastala je kratka pauza. — Ne. Bio sam u kapeli, sine. Sad je vreme za jutarnju molitvu.

Vrata su se širom otvorila i lice malog sveštenika nasmešilo im se osmehom dobrodošlice. Kosa mu je bila podsečena u krug, a i sa svog sedla, Dok je jasno video tonzuru na vrhu sveštenikove glave.

— Dobrodošli u misiju — rekao je otac Lokli. — Pretpostaljam da set vi Dok Holidej i Džonah Džons?

— Vi... znali ste da dolazimo? — Razrogačio je Džonah zapanjeno oči.

— Mister Stobi je već ovde — objasnio je sveštenik. — Došao je sa stanice u Send Kriku pre jednog sata. Pokazao mi je Donelovo pismo, pismo po kome se videlo da ga je pisao čovek u nevolji. Pošto sam od Stobija doznao za vaš zadatak, ja sam se molio za vaše spasenje.

— Hvala vam, oče — rekao je Dok učtivo. — Vaše molitve su ve-

Dok učtivo. — Vaše molitve se verovatno doprinele da srećno prebrodimo sve opasnosti i živi i zdravi stignemo ovamo. A opasnosti je bilo više nego što biste mogli da zamislite.

— Ceo život je sazdan od neizvesnosti i iskušenja, sinko. Neka vas to ne čudi.

— I ne čudi me, oče. Ali, ako nemate ništa protiv, mi bismo ušli. Imamo dosta razloga za žurbu — rekao je Holidej.

Lokli se sklonio u stranu i begunci su ujahali u dvorište. Džonah je s olakšanjem odahnuo kad je osmotrio debele zidove kojima je mislija bila opasana.

— Oče — rekao je Dok. — Mislim da bi bilo pametno da zaključate ta vrata. Nismo mi jedini koji smo poželili da uđemo u ovo dvorište. Moram da vam kažem da nas progoni velika banda razbojnika.

— Sveta Bogorodice! — sveštenik se okrenuo i potrčao prema vratima koja je zaboravio da zaključa. Nije mu trebalo ni dve sekunde da okrene ključ u bravi i namakne tešku gvozdenu gredu preko vrata.

Holidej je osmotrio misiju. Teški debeli zidovi su okruživali dvorište i tri velike zgrade. U zapadnom uglu se nalazila kapela, sa staklenim prozorima i visokim krovom. Na drugoj strani se nalazila velika zgrada koja je podsećala na školu, a pored nje jedna manja. Sa balkona velike zgrade pružio se pogled preko zida.

Dok je kliznuo iz sedla.

Pružio je ruku Rebeki. Osetio je kako joj ruka podrhtava dok je silazila iz sedla i u jednom kratkom trenutku, tela su im se dotakla.

— Ja mislim — rekao je Dok kada im je mali sveštenik prišao — da bi Rebeka želela da vidi svog verenika.

— Svakako, svakako — nasmešio se otac Lokli. — Odmah ću ga probuditi.

Holidej i Džonah su se pogledali. Na Džonahovom licu ogledalo se čuđenje.

— Hoćete da kažete da Stobi spava? — sa nevericom je upitao Džonah.

— Mister Stobi je prešao dug put dovde — slegao je ramenima otac Lokli. — Ja sam mu rekao da može da se odmori.

— I Rebeka je prošla naporan put — rekao je Dok. — Probudite ga.

Otac Lokli je klimnuo glavom i pošao prema drugoj zgradi. I Hani En je u tom trenutku sjahala i počela da otresa prašinu sa svoje haljine. Sveštenik je otvorio vrata.

— Mister Stobi! — odjeknuo je sveštenikov glas.

Posle nekoliko trenutaka začulo se potmulo gundanje, a zatim se Stobi pojavio na vrtima. U prvom času nije rekao ni reč. Jednostavno je stajao i sanjivo žmirkao. Bio je odeven elegantno, po meri šiveno odelo i čovek prosto nije mogao da veruje da će takvu priliku zaćići u ovim krajevima.

Rebeka je izgovorila njegovo ime, ali se on još uvek nije pokrenuo.

Zatim je krenula prema njemu. Prvo laganim korakom, a zatim je potrčala. Bacila mu se oko vrata i zagrlila ga.

— Olivero — rekla je tiho, a on se sagnuo i kratko je poljubio u obraz. — Oh dragi!

U tom času je Dok uzviknuo.

— Da ostavimo mladence na miru. Kako bi bilo, oče, da nam spremite nešto za jelo?

— Svakako, svakako — složio se sveštenik. — Pođite sa mnom.

— Čekajte — rekla je Rebeka. — Želim da se upoznate s Oliverom. Olivere, to su moji prijatelji. Mister Holidej i mister Džons su me spasili iz ruku bandita.

— Bandita? — jedva je izgovorio Stobi.

— Diližansa nije bila prosto nestala, Olivere — objasnila je devotka. — Banditi su nas napali, pobili putnike, a mene odveli u logor. Tamo sam srela Hani En.

Bivša kraljica saluna se nasmešila. — Imate veliku sreću da je vaša verenica opet sa vama. Da nije bilo ove gospode — pri tome je rukom pokazala na Holideja i Džonaha — verovatno da bismo do kraja života ostale u njihovom ropstvu.

Stobi je odvratio s usiljenim osmehom. — Hvala vam džentlmeni. Verujem da će vam mister Donel velikodušno platiti vašu uslugu. Uostalom, ako to ne učini, on, ja ću se pobrinuti da budete na odgovarajući način nagrađeni... bez obzira što vas nisam je angažovao — dodao je posle kratkog prekida.

Posle tih reči Oliver Stobi je uveo svoju verenicu u zgradu. Učinio je to nekako bez osećanja, mehanički proračunato, kao čovek koji obavlja posao za koji je zadužen.

Holidej je ostao nekoliko trenutaka u dvorištu. Pogledom je ispratio verenika, a zatim je pošao za ostalima ka trpezariji odakle se već čulo zcevkanje posuda.

Bez obzira na opasnost koja im je kao mač visila nad glavom, osećao je glad.

XIII

— Želim da mi ispričaš sve što se dogodilo, Rebeka — rekao je Oliver Stobi. Sada je bio sasvim rasanjnjen, a u očima mu se video zabrinut izraz.

Rebeka je sedela na sofi, a njen verenik je stajao pored prozora i pušio dugačak cigarilos. Lice mu je bilo bledo, više nego njeno, a prsti su mu nervozno drhtali. Od trenutka kada su ušli unutra, nije skidao pogled s nje, a i sada je posmatrao kao da je procenjuje. Pogledao je njenu haljinu koja je bila pocepana oko vrata, na mesta gde su joj nedostajala dugmad, a zatim je pogledao u lice.

— Šta time misliš da kažeš? — tiho je upitala Rebeka. — Rekla sam ti. Banditi su napali kočiju, pobili putnike...

— Rebeka — prekinuo je. — To si već rekla. Ja želim da znam šta se još dogodilo... u logoru.

Rebeka se stresla. — Misliš, kako su postupali sa mnom?

— Vrlo dobro znaš šta mislim. — U njegovom glasu je bilo sasvim jasno nagoveštavanje onog što je želeo da kaže. Odjednom mu je glas postao ledeno hladan. — Reci mi tačno sve što se dogodilo, Rebeka.

U devojčinim očima su se pojavile suze.

— Olivere — rekla je molećivim glasom. Ja želim da sve zaboravim. Molim te... molim te da to shva-

tiš. O tim stvarima možemo da razgovaramo kasnije

Ustala je i krenula prema njemu, ali Stobi se nije ni pomerio. U stvari, odmakao se od nje i ispružio ruke ispred sebe, kao da želi da je zadrži na rastojanju, i nastavio je da je gleda pravo u oči.

— Zar je to toliko važno? — upitala je, ali je već znala odgovor. Njegov pogled govorio je dovoljno rečito.

Oliver je zapalio nov cigarilos i dunuo dim. — Znaš šta, Rebeka? — rekao je i pogledao je. — Znaš li o čemu sam uvek sanjao? O dobroj kući, lepom poslu i o časnoj ženi koja će sa mnom stati pred sveštenika. Sećaš li se kako sam pričao o tim stvarima? Sećaš li se šta su mi one značile?

Rebeka je klimnula glavom. Osećala se kao da je neka ledena ruka zgrabila za srce. Nevinost žene sa kojom će se venčati za njega je uvek bila osnovna stvar. Ranije ona nije obraćala mnogo pažnje na to. Konačno, o tome nije ni imala šta da se razgovara. Ona nikada nije sebe dala nijednom čoveku. Bila je čedna u svakom pogledu.

— Da, Oliver — rekla je tiho.

— Sećam se svega o čemu govoriš.

— Pa? — zapitao je.

— Pre nego što ti odgovorim na to pitanje, Oliver, želela bih da ti meni nešto odgovoriš — rekla je devojka tiho. — Reci mi da li me voliš?

— Naravno da te volim — odgovorio je Stobi užurbano, kao čovek koji želi da nešto zabašuri. — Ali imam pravo da znam šta se dogodilo,

Odjednom je Rebeka videla Olivera Stobija onako kako ga nikada ranije nije videla. Nestala je ona fasada učtivosti i uglađenosti. Nestalo je onog čoveka kojeg je uvek cenila i poštovala. Na ovom mestu je stajao onaj pravi Oliver Stobi, hladan, proračunat, uskogrud, samoljubiv. Čovek kome je taština bila važnija od ljubavi, a i spoljni izgled stvari važniji od suštine. U tom momentu shvatila je da njegova ljubav prema njoj i nije bila prava ljubav, da je to bio samo skup izveštačenih manje ili više dobro odigranih glumačkih uloga. Ne zbog toga što je on hteo da je obmane, već zato što za stvarnije, iskrenije uloge nije bio sposoban. Takav kakvim ga je sada videla, podsećao je na cvet bez mirisa.

— U redu — rekla je Rebeka tiho. — Ako to želiš, onda ću ti reći šta se dogodilo. Banditi su zaustavili kočiju i hladnokrvno pobili sve ljude. Prvo su nameravali da i sa mnom učine to isto, a zatim su se odlučili na nešto drugo.

Stobijevo lice je bilo kao maska.

— Oni... oni su me silovali, Oliver. — Gledala ga je pravo u oči. — A zatim su me povelili u svoj logor i od mene načinili banditsku ženu. Pripadala sam svima, a najviše Džebu Rajanu. Nisam imala izbora, Oliver. Prisilio me je da budem njegova žena.

Stobi je promatrao zgranuto.

— Dala si mu se?

— Ne — odmahнула je Rebeka glavom — On me je uzeo.

Nastala je duga, napeti tišina. Stobi je izvadio cigarilos iz usta i otrešao pepeo na pod. Izbegavao je da joj pogleda u oči. Nije ništa go-

vorio, ali je Rebeka po njegovom izrazu lica znala šta misli.

— U tvojim očima — rekla je devojka tiho i odlučno — ono što se dogodilo uprljalo me je. Za tebe, izgleda, nije važno da li sam ja nešto htela ili nisam, nije ti važno šta se meni desilo, nego te to pogađa samo zato što je povređeno tvoje samoljublje.

Stobi je najzad pogledao u oči, ali nije odgovorio ništa. Uostalom, nije ni bilo nužno da odgovori. Rebeka mu nije postavila pitanje već je jednostavno konstatovala činjenice.

— Mislim da bi trebalo da se pridružimo ostalima — rekao je najzad. Otvorio je vrata i stupio na suncem obasjano dvorište. Za njim je u sobu prodrila svetla toplina ali, Rebeka Domel je u duši osećala hladnoću. Stobi se nije čak ni osvrnuo prema njoj. Pošao je preko dvorišta ostavljajući je samu u svetu koji se za nju odjednom srušio. To je bio udarac koji nije očekivala. Sve vreme koje je provela u logoru bandita održavala je misao na njenog verenika, na čoveka koji je voli. A sada se to survalo u ponor egoizma.

Odjednom se začuo oštar krik upozorenja.

Rebeka je zaboravila na suze i prišla vratima. Dok Holidej je trčao preko dvorišta prema stepenicama koje su vodile na vrh zida. Oliver Stobi je zastao i nešto ga zapitao, ali Dok nije obratio pažnju na njega. Za Holidejom je žurio otac Lokli čija se crna mantija nadvuvala kao balon, a iza njega je sav zaduvan išao Džonah, vukući tešku

„vinčesterku“. Kada je Rebeka izašla u dvorište Dok se već penjao na zid.

Rebeka je podigla pogled preko manastirskog zida. Prašina je lebдела u azurnom plavetnilu. Prašina koju su podigla konjska kopita. Trenutak kasnije, Dok je potvrdio njihovo strahovanje. Okrenuo se i odmerio ih pogledom, iz koga su izbijale hladnokrvnost i odlučnost.

— Oni dolaze — rekao je tiho. — Ima ih dvadesetak.

Otac Metju Lokli se uplašen prekrstio. — Dvadesetak? To je suviše veliki broj za naše snage. Šta da radimo?

Holidej je gledao u daljinu odakle su se konjanici približavali. — Zasada ništa — rekao je.

XIV

Holidej je na zidinama sačekao da se otac Lokli i Džonah popnu na zid do njega.

Otac Lokli je zastao na vrhu, odahnuo, i bacio pogled preko grudobrana. Obuhvativši pogledom okolinu i dugu liniju jahača koji su se približavali, zidu, konačno je rekao.

— Baš kao u dane indijanskih ratova. Sećate li se tih vremena? Ja se dobro sećam. Bio sam u ovoj misiji sa još dvojicom sveštenika. Jednog dana vrlo rano, još pre jutrenja, došli su Apači. Ja sam bio na zvoniku i zvonio jutarnji poziv vernicima... — zastao je malo... — kojih ovde nije ni bilo. Ali, to je ritual. Ja sam zvonio, a moje starešine su se spremale za molitvu. Apači su se pojavili iznenada, izni-

kli su u dvorištu kao duhovi. Ubili su obojicu sveštenika i demolirali kapelu.

— A vi? Kako ste vi preživeli? — zapitao je Džonah.

— Zahvaljujući slučaju, čudu i možda donekle sujeverju. Ja sam bio mlad i rekoh vam da sam u tom trenutku zvonio. Od straha sam izgubio prisustvo duha i nastavio sam da zvonim. Apači su to shvatili kao hrabrost i preziranje smrti.

— Oh — izustio je Holidej. — Impresionirali ste ih.

— Da, oni cene hrabrost. Zbog toga su mi poštedeli život i od tada me više nisu dirali, jer im nisam smetao. Zahvaljujući toj činjenici ova misija nije bila zatvorena.

— I od tada ste stalno ovde?

— Da. Ostao sam sam i rekao sam svojim starešinama da ću ostati i dalje. Bog me je sačuvao i verovao sam da će me i dalje čuvati.

— Ne bi vas sačuvao da nije bilo vaše hrabrosti. Nije spasao život dvojice vaših sveštenika — progundao je Džonah.

— To je istina, ali, ja ipak verujem. Moram da verujem, jer se ovde nalazi kapela i svratište za umorne putnike, i neko o svemu tome mora da se brine.

— Znae šta — rekao je Holidej — to što je bilo u prošlosti lepo je čuti, ali, mi moramo da napravimo neki plan. Bez obzira na njihovu brojnu nadmoćnost ne nameravam da im se kao ovčice prepustimo u ruku.

— Naravno da ne nameravamo — bubnuo je Džonah. — Šta misliš da učinimo.

— Evo šta mislim — počeo je Holidej. — Odnos snaga je u njihovu

korist. Ali, mi ipak imamo jedan adut. Oni ne mogu da znaju koliko nas ima. Znaju da smo nas četvoro tu, i otac Lokli. Međutim, ne znaju da li sem nas ima još putnika u misiji.

Lokli se nasmešio. — To je tačno. Ima dana kad se ovde nađe prilično sveta.

— Ovi banditi su ljudi iz pustinje — nastavio je Holidej. — Njima je poznato postojanje ove misije i znaju čemu ona služi. Znaju da putnici svraćaju ovamo. Sad nagađaju koliko nas ima. Verovatno će pokušati da to na neki način doznaju.

Kao da žele da potvrde Holidejeve reči iz grupe bandita izdvojila su se tri konjanika i uputila se ka zidinama. Jedan od njih bio je visok, krupno građen Indijanac, odeven delimično u indijansku nošnju, a delimično u uniformu američke konjice. Jahao je na snažnom poludivljem mustangu. Drugi je takođe bio Indijanac, a treći bandit iz bande „Dugog noža“, tragačima već poznati Rajan. Prišavši na pedesetak metara, konjanici su zastali.

— Sigurno će hteti da razgovaraju s vama — obratio se Holidej Lokliju. — Ne pojavljujte se na prvi poziv. Pustite ih da malo pričekaju.

Otac Lokli je klimnuo glavom.

— Padre! — Začuo se Indijančev snažan i grub glas. — Padre!

— To je sigurno Trauba — šapnuo je Holidej.

— Padre! — doviknuo je Trauba po treći put. — Izađite, hoćemo da govorimo s vama.

Sveštenik se pojavio na grudo-branu. — Mir s vama — rekao je i

pozdravio ih smernim pokretom ruke. — Šta mogu da učinim za vas, deco pustinje.

— Vrata božjeg doma nisu otvorena kao obično — rekao je Trauba ostrim glasom. — Taj prizor ne prija oku dece Velikog Manitua.

— To su obične mere predostrožnosti, veliki poglavico — snašao se Lokli. — Onaj ko dolazi u miru, dobrodošao je ovom domu. Ali, vidim da vi nosite oružje i rasporedili ste se kao da se spremate za napad.

Trauba je meko vreme ćutao, a onda je nastavio kao da nije čuo Loklijevu opasku. — Iza tih zidina se nalaze četiri osobe koje tražimo. Predajte nam ih.

— A zašto ih tražite? — zapitao je otac Lokli.

— Doneli su zlo i nesreću mojim ljudima. Veliki duh traži da zlo bude kažnjeno.

— Veliki duh zaista kaže da krivci treba da budu kažnjeni — složio se Lokli — ali, po zakonima ljudi.

— Mi imamo naše zakone i kaznićemo ih po tim zakonima. Predajte ih! — rekao je Trauba ostrije.

— Gospod nam zabranjuje da jađne i bedne teramo iz njegovog doma. Ne mogu vam ih predati ako oni to ne žele.

— Onda ćeš i ti platiti glavom što ih štitiš — planuo je Trauba izgubivši strpljenje. — Ako za pola časa dvojica bledolikih i dve žene ne izađu na vratnice i predaju se, cela zgrada će biti spaljena, a oni koji se nađu unutra biće pobijeni.

Rekavši to, besno je okrenuo ko-

nje i odjurio. Dvojica njegovih pratilaca su pošli za njim.

— Odoše — rekao je Holidej. — Ljut je, jer nije saznao ono što je hteo.

— Trebalo bi da ih uverimo da situacija nije baš povoljna za njih. Kroz pola sata će nas napasti — rekao je Džonah.

— To sam i ja mislio, Džonah — rekao je Holidej polako. Okrenuo se prema svešteniku. — Na našim kobjima se nalaze naše puške. Naoružajte žene i Stobija time. Potrudimo se da izgleda kao da se ovde nalazi mala armija. U svakom slučaju, treba nam još boraca.

— Zar ne bi zvučalo mnogo impresivnije ako bi svako pucao istovremeno sa dva revolvera — upitao je sveštenik.

— Svakako da bi — složio se Holidej. Ali, ne verujem da Stobi ima revolver, a mi nemamo toliko da bi svakome dali po dva.

Otac Lokli se nasmejao. — Pođite sa mnom.

Sveštenik je već silazio dole kad su Dok i Džonah bacili poslednji pogled na bandite i pošli za njim.

— Da vam objasnim nešto, mister Holideje! — rekao je sveštenik dok su zajedno išli preko dvorišta. — Ja sam sveštenik, božji čovek. Takođe sam i čovek koji veruje u istinu, čovek koji veruje u ljudsku dobrotu. Uvek sam bio protiv nasilja.

— Da.

Sveštenik je pošao do jednog mesta pored zida i tu zastao. Kleknuo je i počeo da sklanja pesak. Posle izvesnog vremena na tlu se pojavila masivna drvena vrata. Sve-

štenik je sklonio i poslednje ostatke peska i uspravio se.

— Rekao sam da sam protiv nasilja — promrmljao je. — Ali, ja se dobro sećam kako su moja braća misionari bili iskasapljeni i kako je božja kuća razrušena. I ja bih svakako poginuo da nije bilo srećnih okolnosti. Od tada sam uvek bio spreman za svoku nevolju.

Ponovo se nagnuo i zavukao ključ u težak katanac. Vrata su se otvorila i miris ustajalog vazduha im je nadražio nozdrve. Holidej se sagnuo i pogledao u tamu. Drvene lestvice su vodile u podrum, i sveštenik je prvi počeo da se spušta niz njih.

Holidej ga je sledio. Uskoro se našao pored sveštenika. Podrum je bio mali, kao zatvorska ćelija. Zidovi su bili od cigala a pod od nabijene zemlje. Pored jednog zida su se nalazila tri velika sanduka i nekoliko velikih čutura za vodu. Lokli je otključao prvi sanduk i povukao se unazad. Dok se nasmešio kad je svetlost pala na uredno poslagane vojne karabine i kutije sa municijom.

— To je pomoć za nevolju? — upitao je kodkar.

— To sam pokupio od mrtvih. Apača posle jednog okršaja koji se odigrao u blizini. Apači su upali u zasedu koju im je konjica pripremila. Svi su izginuli — rekao je mirno otac Lokli.

— A municija?

— Eh...nju sam kupio kod puškara u Sononi — promrmljao je Lokli.

— A šta je u drugim sanducima?

— Pogledajte sami — rekao je sveštenik i otključao sanduk. Kada je Holidej prišao, oštar miris baruta zapahnuo mu je nozdrve.

— Mislio sam da bi moglo da treba — rekao je sveštenik.

Dok je zatvorio poklopac sanduka u kome su se nalazila dva bureta sa barutom i uzeo nekoliko „karabina”.

— Donesite nekoliko kutija sa municijom — rekao je i pošao napolje.

Kada se ponovo našao u dvorištu, Dok je sačekao sveštenika. Konačno se otac Lokli pojavio, a mantija mu je visila, otežala, jer su veliki džepovi bili puni kutija sa mecima. Lokli je zatvorio vrata i ponovo ih pažljivo zasuo peskom.

Dok je u nekoliko kratkih rečenica objasnio svoj plan Stobijsu i dvema ženama.

— Niste smeli da dovlačite te bandite ovamo! — uzviknuo je Stobi. — Trebalo je da zavarate trag pre nego što ste krenuli u misiju. Do đavola, čoveče, doveli ste u opasnost moj život, i život ovog sveštenika.

Dok je osetio kako gnev ključa u njemu. — Tako se dogodilo, Stobi. — rekao je revolveraš hladno. — Vašu verenicu smo morali da dovedemo ovamo. Nije bilo vremena za prikrivanje tragova. Da smo se zaustavili, Rebeka bi sada bila mrtva. Uostalom, kad smo se uputili ovamo, nismo znali da je vaš život nešto toliko dragoceno. Šta vi na sve to kažete, oče? — obratio se Holidej svešteniku.

— Dobro ste učinili — rekao je otac Lokli Holideju. — Konačno,

ova misija je i bila podignuta da bi pružila sklonište ljudima u nevolji.

— Kao što vidite, ima ljudi koji misle drukčije od vas, mister Stobi — rekao je Dok. — Ali, to je možda zbog toga što je njihov život manje vredan — dodao je podsmešljivo i gurnuo Stobiju karabin u ruke. — Držite ovo.

— Zaboga! — uzviknuo je Stobi. — Ovo je vojni karabin. Nikada ranije nisam pucao iz njega. Ne znam kako se to radi.

— Mislim da je krajnje vreme da to naučite — rekao je Holidej. Pođite gore na zid i zatražite od Džonoha da vam održi kratku obuku o rukovanju oružjem. — Mada je protestovao, Oliver Stobi je bio gurnut prema stepenicama.

— Kako stoji stvar s vama, Hani En? — upitao je Dok.

Bivša kraljica saluna je bez oklevanja dograbila dva „karabina”. — Mislim da ću se bez problema služiti ovim stvarčicama. Do sada nisam pucala u ljude, ali posle svega što sam iskusila, ne želim više da padnem banditima u ruke.

Dok je pružio dve puške svešteniku koji ih je poneo prema stepenicama koje su vodile na vrha zida. Zatim je iz futrole na sedlima izvadio „vinčesterke” a iz bisaga nekoliko kutija municije. Zajedno sa Rebekom pošao je prema stepenicama i tamo naišao na smešnu scenu. Uplašenom Stobiju je Džonah objašnjavao kako se rukuje „karabinom”, a pored njih je sveštenik zadivljujućom veštinom punio puške.

Holidej je bacio pogled preko gradobrana. Linija konjanika bila

je razbijena i većina njih je stajala okupljena oko trojice jahača koji su se vratili od zidina samostana.

— E, dobro — rekao je Holidej pogledavši ljude i žene koji su stajali sa napunjenim puškama. — Sada ćemo pokušati da uverimo bandite da se ovde nalazi čitava četa ljudi. Otvorite vatru i dobro nišajte.

Šest pušaka je zagrmelo u tišini pustinje, a oblak barutnog dima se podigao nad zidom. Jedan bandit je podigao ruke uvis pogođen u grudi dobro ciljanim metkom, a njegov konj je zanjistao i odjurio dok su zrna udarala po pesku. Drugi konj se uplašeno propeo kad ga je zrno pogodilo u bok, i zbacio svog jahača kao praznu vreću. Jedan od bandita počeo je da se približava, ali ga je Holidej uzeo na nišan. Ponovo je odjeknuo usamljeni pucanj i čovek je kao oduvan vetrom sleteo iz sedla. Duž zida puške su neprestano grmele. Svako je imao po dve puške, a Dok je s vremena na vreme menjao svoj položaj na zidu.

Tada se začula psovka sa mesta na kojem se nalazio Džonah. Oba karabina su mu bila ispražnjena, i sveštenik je požurio da mu pomogne u punjenju. Dok je ustao i tada su sevnuli njegovi revolveri. Ali, banditi su u tom času već počeli da se odmiču dalje, izvan domašaja tanadi.

— Dosta! — uzviknuo je Dok podigavši ruku u vazduh. — Mislim da je to dovoljno da ih uveri da nas je ovde mnogo, i da nemamo nameru da se šalimo.

Banditi su bežali u potpunom ra-

sulu, a mnogi konji su ostali bez svojih jahača. Od ljudi iz bande „Dugog noža” niko nije bio ni okrnut, i Dok je video kako četvorica bandita nestaju iza obronka.

— Džonah — rekao je Holidej — otvori četvore oči i pazi da te ne primete. Mi ćemo sići u dvorište. Na taj način neće moći da nas prebroje i ostavićemo ih da nagađaju.

Stobiju nije trebalo reći dva puta da siđe. Poletio je prema stepenicama i skoro je slomio vrat silazeći dole. Hani En je pošla za njim, a za njom i sveštenik. Holidej je s nekoliko krupnih koraka preskočio stepenice i na kraju zastao da bi prihvatio Rebeku koja je silazila za njim. Ona je prihvatila ponudenu ruku i oslonila se na nju dok je silazila na zemlju.

Kada su se svi našli u dvorištu, Holidej se osvrnuo tražeći Stobiju, ali ovaj se već bio sklonio u zgradu.

Nije uopšte imao potrebe da postavlja Rebeki pitanja, jer je po njenom tužnom pogledu i sam znao odgovor. Ali, Rebeka mu je samo rekla.

— Mister Holideje — prošaputala je — bila sam u pravu. U Olivetovim očima ja sam obeščašćena, a to znači isto kao i da sam kužna.

— Ostanite ovde, Rebeka — rekao je Dok. — Mislim da imam nekoliko reči da kažem mister Stobiju.

— Molim vas nemojte — zamolila je devojkica. — To neće promeniti stvar.

Međutim, Dok je već išao preko dvorišta. Koraci su mu bili čvrsti i odmereni, mada je, dok je išao, bes u njemu dostigao vrhunac. Širom

je otvorio vrata, a Stobi se okrenuo i zarežao.

— Holideje, ako mislite da ću ja ponovo izaći gore na zid, onda se grdno varate. Vi nemate prava da mi izdajete naređenja.

— Po onom od kakve ste nam pomoći bili na zidu, možete sasvim mirno da ostanete tu — rekao je Dok. — No, Stobi, došao sam da razgovaramo o nečem drugom.

— Oho? O čemu?

Dok je nogom zalupio vrata za sobom. — O vama i Rebeki.

Stobi se ozbiljno zagledao Holideju u oči. — Ne gurajte svoj nos u stvari koje vas se ne tiču. Odnosi između mene i Rebeke ne spadaju u vaš posao.

— I to je moj posao — odvratio je Dok. — Da vam kažem nešto o vama, Stobi. Nešto što je bilo krajnje vreme da vam neko kaže u lice. Vi ste jedan kućkin sin, a uz to ste i kukavica.

— Slušajte vi Holideje...

— Vi mene slušajte! Rebeka je prošla kroz pravi pakao. Te životinje su je silovale. Naterali su je na to protiv njene volje, to treba da shvatite. Ona ne mora da se stidi, Stobi. Nema zbog čega da se stidi. A vi bi trebalo da budete toliko čovek da je volite i da je prihvatite takvu kakva je. Znate li šta joj je potrebno od vas? Potrebna joj je ljubav.

Prezriv izraz se pojavio na Stobijevom licu.

— Izgleda da ste se prilično zauzeli da pomognete Rebeki, Holideje, zar ne? U stvari, počeo sam da se pitam kakva je vaša uloga u svemu ovome.

— Recite šta imate da kažete — rekao je Dok tiho.

— Da li vam je izrazila svoju zahvalnost tamo na putu...kao što je to učinila banditima? — U času kada je to rekao, Oliver Stobi je shvatio da je učinio grešku.

Holidejeva pesnica je poput korača raspalila Stobija po usnama. Sa krikom se dendi zateturio i udario leđima o zid. Dok je pošao za njim i zadao mu je još dva udarca u grudi koji su muklo odjeknula. Stobi se uvijao zamahivao rukama i pokušavao da se zaštiti, ali udarci su pljuštali jedan za drugim, tako da je pao na klupu. Kada se konačno uspravio na noge, Dok mu je jednim strašnim udarcem zatvorio oko. Stobi je zamahnuo i uputo bezopasan udarac u Dokove grudi. U tom času, kao da je u Doku nešto eksplodiralo. Sa tri snažna udarca u vrh brade poslao je Stobija preko sobe. Kicoš je udario glavom u ram prozora i staklo se raspršilo na sve strane.

Sledećeg trenutka vrata su se otvorila.

— Sveta bogorodice! — uzviknuo je otac Lokli kad je okrvavljeni Stobi projurio pored njega i izleteo u dvorište.

— Dobio je ono što je tražio, oče — rekao je Dok. — U stvari, imao je zaista prokletu sreću što ga nisam ubio.

— Možda ste u pravu. — U sveštenikovim očima se video zabrinut izraz. — Ali, ja mislim da su s one strane zidova mnogo opasniji neprijatelji.

Dok je klimnuo glavom.

— Mislim da me je iznervirao. Ali, do toga je moralo da dode.

XV

Sunce je već bilo prošlo zenit i počelo svoj dugi zalazni put ka vrhovima bregova na zapadnom horizontu. Žarka toplota letnjeg podneva već davno se predala sanjivoj toplini kasnog tihog popodneva.

Bio je to dan čekanja napada koji nikako nije usledio. Dan uzaludnog napetog iščekivanja, u kome je svaki sledeći sekund bio teži i zamorniji od prethodnog.

Stojeći u senci zida, Stobi je posmatrao kako se sveštenik penje na stepenice da bi gore na zidu zamenio Doka na osmatračkom mestu. Za jedan sat će biti red na njega, ali Oliver Stobi nije nameravao da ostane tu i sačeka neprijatnu dužnost. Krenuo je prema teškim vratima i sklonio se u senku, otk je Holidej izmenjivao nekoliko rečenica sa sveštenikom. Čutao je nepomičan, kad se Holidej završivši razgovor uputio ka vrhu stepenica.

Hladan znoj je oblio Stobijevo čelo. Pošao je na ovaj put da bi se sreo sa svojom zaručnicom i budućom suprugom, a umesto toga, našao je ženu koja je delila krevet sa najordinarnijim banditima. Šta više, zbog toga se našao u istoj opasnosti, kao i ostali u samostanu, a imajući u vidu brojnu nadmoć onih koji su se nalazili oko zidina, nije imao nikakvih aluzija o krajnjoj sudbini branilaca Apač Velsa. Možda je prvi plotun zbunio razbojнике, ali, kako je on video stvar, bilo je samo pitanje vremena kada će se napadači sjetiti s okolnih bregova i preplaviti samostan i begunce koji su u njemu našli utočište. Dodel će verovatno uskoro dojahati,

možda čak i sa nekoćinom svojih kauboja, ali, i tada će bandita biti dovoljno da ih sve do poslednjeg pobiju.

A Oliver Stobi nije imao nameru da pogine kao i ostali.

Još uvek je osećao bolove od Holidejevih udaraca. Nepomično je stajao i sa mržnjom posmatrao visokog čoveka koji je išao preko dvorišta. Kada se Dok okrenuo, Stobi je pošao prema vratima. Digao je tešku metalnu gredu.

Dršćućom rukom je iz džepa izvukao ključeve koje je ukradio iz kapele. Još ranije je video da sveštenik tamo drži ključeve i nije mu bilo teško da se neprimetno uvuče u crkvu i ukrade ih sa mesta gde su stajali.

Sav uzbuđen, odabrao je najduži ključ, onaj za koji je verovao da će pasovati za bravu. Lagano je gurnuo ključ u ključaonicu i okrenuo ga. Začuo se metalni zvuk. Znoj se slivao niz Stobijevo čelo dok je polako otvarao vrata. Odškrinuo je vrata i pogledao napolje, prema obronku iza kojeg se sunce upravo spremalo da zađe.

Stobi je zastao kao da odmerava rizik poduvata na koji se pripremao. Osvrnuo se prema dvorištu misije. Tu je jedino mogla da ga snađe smrt. Napolju je ipak imao izvesne šanse.

Obrisao je znoj sa čela i stupio napolje.

U početku je išao polako, a zatim je brzo pošao uz obronak. Jedan od bandita je viknuo kad ga je ugledao, a Stobi je počeo da maše belom maramicom.

Iza njega je otac Lokli dozivao

da se vrati, ali Stobi nije obraćao pažnju na njega. Potrčao je brže, a čizme su mu klizile po sipkom pesku. Iznenada su se dva jahača uputila prema njemu a Stobi je stao držeći visoko podignutu belu maramicu.

Dvojica Indijanaca su dojahala pravo pred njega i Stobi se našao pred cevima uperenih pušaka. Jedan od njih se nagnuo preko vrata svog divljeg mustanga i prislonio cev puške tačno na Stobijevo čelo. Oliver Stobi se sledio od straha i ispustio maramicu koju je vetar poneo.

— Dolazim kao prijatelj — jedva je uspeo da promuca. — Možete skloniti svoje oružje.

— Polazi — rekao je melez.

Jahači su išli pored njega dok se penjao uz padinu. Prošao je pored bandita i oborio pogled pred njihovim hladnim očima. Vetar je počeo da duva i njegova svilena kravata je zašlepršala. Kada se našao na samom vrhu četvorica jahača krenuli su prema njemu. Trojica su bili belci i pretpostavljao je da pripadaju bandi „Dugog noža”. Četvrti jahač koji je zaustavio svog konja pred samim Stobijevim nosom, morao je biti legendarni Trauba.

— Došao si sa belom zastavom — rekao je Trauba grlenim glasom.

— Došao sam da napravimo pogodbu — rekao je Stobi gledajući Traubu i trojicu bandita. — Ja vam nudim pogodbu.

— Da li nam nudiš pogodbu u ime svih onih u Apači Velsu? — upitao je Kening, zavijajući cigaretu.

— Ne — odmahnuo je Stobi glavom. — Pogodbu samo u svoje ime.

— Govori! — naredio je Trauba.

— Slušajte me svi — Oliver Stobi se tresao od straha. — Ovaj obračun koji ste započeli, sa mnom nema nikakve veze. Mene ne treba da brojite.

— Pogodba — podsetio ga je Trauba suvo.

Stobi se zagrcnuo. — Došao sam ovamo da vam ponudim dve stvari. Zauzvrat tražim konja i da me pustite da odem.

— Kakve stvari? — upitao je Kening.

— Obaveštenje, kao prvo — promucuo je Stobi. — Siguran sam da biste želeli da znate koliko ljudi ima iza onih zidova. Kada su malo pre pucali, svakako ste mislili da je unutra čitava četa.

Banditi su izmenjali poglede. Traubino lice je bilo bezizrazno kao komad stene.

— Reći ću vam koliko ih ima тамо — rekao je kicoš. — Tri muškarci i dve žene. Svega petoro. Glavni cilj one pucnjave bio je da vas obmanu. I ako želite da zauzmete misiju, savetujem vam da radite brzo... Rančer po imenu Donel će ubrzo stići sa svojim ljudima.

Kening je povukao dim iz svoje cigarete. — To je bilo obaveštenje. Kako stoji sa drugom stvari?

Stobi je zavukao ruku u džep i izvukao smeđi kožni novčanik.

— Novac — rekao je. — Prilična svota.

Trauba se nije ni pomerio, ali banditi su brzo sjahali kad je Stobi otvorio novčanik. Gladne oči su posmatrale novčanice. Rajan mu je

prišao i ispružio ruku. Na Stobijevom licu se video samouveren osmeh kad je pružio novčanik. Džeb je počeo da broji novčanice.

Nastala je duga, napeta tišina. Stobi je zabio ruke u džepove kako bi prikrrio drhtanje.

— Je li pogodba zaključena? — upitao je na kraju.

„Dugi nož” je slegao ramenima. — Nije na mene da to kažem.

— Šta mislite time?

— Traubini momci su te doveli ovamo, i ja mislim da si njegov zarobljenik. On treba da odluči.

— Ne, vi odlučite! — viknuo je Stobi.

Kening je odmahnuo glavom. — Došao si ovamo govoreći o pogodbi i o tome kako želiš da se stvari srede. O keji, pokazao si svoje karte.

Hladna ruka straha je stegla den-dija dok je pogledom šarao od iscerenih bandita do crnih Traubovih očiju. Sada je shvatio da se strahovito prevario.

— On je tvoj, Trauba — rekao je Kening.

Trauba je podigao ruku i tri bandita su smesta prišli Stobiju. Suvise uplašen da bi i pomislio da beži, kicoš je stajao tresući se od straha, dok su ga Traubini banditi opkoljavali.

— Znaš šta? — rekao je Trauba. — Bolje bih postupao s tobom da sam te zarobio u borbi. Konačno, znao bih da sam zarobio pravog čoveka.

Grube ruke su zgrabile kicoša.

— Na onoj strani postoji veliki mravinjak — rekao je Trauba jednostavno — iskoristite ga.

Stobi je počeo da vrišti kad su ga

Traubini ratnici povukli niz brežuljak.

— Zbogom, Judo — rekao je Kenning i slegnuo ramenima.

XVI

Iza zidina misije jasno su mogli da čuju njegove krike koji su odjekivali pustinjom. Stojeći pored Holideja, Rebeka je bila bleđa, ali iz njenih očiju nije potekla ni suza kad je shvatila šta se dešava sa čovekom za kojeg je nameravala da se uda.

Džonah je prvi progovorio o onome što su svi dobro znali

— Henk mi je pričao o Traubi — rekao je tihim glasom. — On voli mravinjake. Do đavola, Dok ne možemo samo stojati i mirno slušati šta se događa.

— Nemamo izbora — rekao je Holidej. — Trauba bi voleo da izjašemo i nešto pokušamo. U sekundi bismo bili gotovi. Ne, Stobi je sam izabrao svoju sudbinu. Sada će morati to da plati.

— Ipak je strašno čuti te jauke — rekla je Rebeka. — Čini mi se kao da mi viče pored uha.

— Da, znam — rekao je Holidej. — Ali, u ovom momentu ja nemam vremena da slušam njegove jauke. Razmišljam o tome šta je Stobi učinio kad se predao.

— Šta je mogao da učini nego to što je učinio. Predao se — rekao je Džonah.

— Hm — promrmljao je Holidej i pogledao svog druga. Misliš li da je bio tako naivan da poveruje da će ga „Dugi nož” i Trauba pustiti

zbog njegovog kicoškog odela. Ne, nije on to mislio. Imao je u glavi drugi plan. Znao je da će nečim morati da plati poklonjeni život.

— Oliver je pri sebi uvek imao dosta novca. Verovatno je mislio da time... — zaustila je Rebeka.

— Novac! Novac je dobar kad su u pitanju belci banditi, ali za Indijance ne znači ništa. Za Traubu je Oliver morao da nađe neku drugu valutu. — Holidej je malo počuo i dodao — i našao je.

— Šta? — zapitala je Rebeka.

— Nas. Ispričao je banditima koliko nas ima i kakvim naoružanjem raspolažemo. Mislio je da će time kupiti svoj život. — Holidej je uzdahnuo kratko. — Ali, prevario se, kao što vidite. Izdaja se ne isplati uvek, a naročito kad su u pitanju Apači ili mešanci Indijanaca, Meksikanaca i belaca kao što su Traubini banditi.

— Izgleda zaista da im je Stobi svašta ispričao — rekao je sveštenik. — Dobro je što smo ga videli i ponovo zatvorili kapiju. Izgleda da se spremaju za napad.

Dok je uzeo „vinčesterku”. — Oče — rekao je. — Ostanite ovde, sa ženama. Čekajte dok se ne približe, a tada pazite da svaki metač pogodi. Džonah i ja idemo do prednjeg zida.

Visoki revolveraš je proverio pušku, a zatim je pogledao prema obronku. Na vrhu se ocrtavala silueta glomaznog Traube koji je izdavao naredjenja i postrojavao svoje ljude. Grupa bandita je stajala i čekala.

— Mislim da je došlo vreme — rekao je Džonah ozbiljno. Glas mu je zvučao sasvim mirno, a po sve-

mu sudeći, on se zaista tako i ošeo. Borba je bila njegov zanat.

Banditi su silazili niz obronak u uređenoj liniji. Džonah i Holidej su u isto vreme podigli puške i stavili prst na obarač. Linija je prilazila sve bliže, i neki od bandita su počeli divlje da pucaju. Međi su udarali u kameni luk u španskom stilu koji se izdizao iznad dvojice revolveraša. Jedno je prozujalo pored Džonahovog uha i stari lovac je opsovao. Holidej se osvrnuo na drugu stranu i ugledao sveštenika kako šalje metak za metkom prema banditima. Jedan od Traubinih ljudi se mrtav skljojao na pesak, drugi se skljojao preko vrata svog konja, a zatim su i dvojica tragača osuli paljbu. Prerijom se razlegla zaglušujuća puščana kanonada, tek s vremena na vreme prosecana reškim praskom revolvera.

Uprkos ozbiljnim gubicima, banditi se nisu zaustavili. U prvom nalletu prošli su rastojanje od vrhova brežuljaka do zidina klikćući indijanske bojne poklike i pucajući iz pušaka. Stigavši do zidina, nasrnuh su kao divlje zveri, nastojeći da se preko retkih izbočina ili rupa u zidu uspnu do vrha. No, to im nije polazilo za rukom, jer su se branioci ogorčeno borili. Holidejev revolver se s vremena na vreme oglasio praskavim pucnjem, a pored njega, Džonah je ispaljivao metak za metkom. Stari Lovac je uzeo na nišan jednog mršavog meleza, ali ga je bandit preduhitrio i njegov metak ga je pogodio u rame. Revolveraš je zastenjao. Puška mu je ispala iz ruke, dok je zgrčenim prstima druge ruke pritisnuo ranu ne bi li zaustavio krv.

Dok je prestao da puca i priskočio Džonahu. Zgrabio je njegovu pušku i ispraznio je prema banditima. Nekoliko se bez glasa sručilo na zemlju.

Ipak, ostali su nezadrživo nadirali. Zgrčen na grudobranu Dok je mogao sasvim jasno da čuje tupe udarce tanadi po masivnoj kapiji. Banditi su sjahali s konja i Džonah je, ne obraćajući više pažnju na ranu, ponovo uzeo oružje. Rame uz rame, dva prijatelja su slali metak za metkom dole, i ubrzo su banditi počeli da se povlače uz padinu.

Kad se prašina slegla, branioci su mogli da vide rezultat svojih odbrambenih napora. Četiri izrešetana tela ležala su u okrvavljenom pesku ispod zidina. Jedan teško ranjen konj s mukom je pokušavao da se dignu sa zemlje. Bolno njištanje pratilo je svaki njegov uzaludni pokušaj. Iverke otkinute mecima sa vratnica i dovratka ležale su na ugaženom pesku.

Napadači su našli utočište iza prevoja, odakle su s vremena na vreme ispaljivali tek poneki hitac.

— Holideje! — odjeknuo je u tom trenutku uznemireni misionarev glas. Lokli je očigledno bio uplašen.

Holidej je pogledao u pravcu mesta gde su se u toku borbe nalazili Lokli i obe žene i hladna ruka smrti mu je stegla srce.

Branioci su, izgleda, platili visoku cenu za uspešno odbijen napad. Holideju je zastao dah kada je ugledao nepomično telo Hani En. Bivša kraljica saluna ležala je na uskoj platformi na vrhu zida, a iz rane na čelu niz obraz joj se sli-vao mlaz krvi. Bila je mrtvački

bleda i nepomična, a u ruci je i dalje čvrsto držala vojnički „karabin“. Pored nje je sedela Rebeka, a sveštenik je bezpomoćno klečao sklopljenih ruku.

Prizor je zaista bio težak. Holidej je učestvovao u mnogo bojeva i obračuna i pogled na smrt nije za njega bio ništa novo. Ali, dotada su uvek u pitanju bili muškarci. Prizor mrtve žene lecnuo ga je više nego svi dotada viđeni prizori. To je bilo nešto novo, nedoživljeno i mučno. Kako je on gledao na život, žene su rođene za nešto finije i plemenitije od smrti u okršaju sa razbojnicima. Ali, život je obilovao iznenađenjima i nepredviđenim obrtima i protiv toga se nije moglo ništa.

U nekoliko skokova Holidej je priskočio do mesta gde su se nalazili troje branilaca.

— Izgleda da je mrtva — rekao je sveštenik.

Holidej je znalačkim pokretom opipao Hanin puls, ali pod prstima nije osećao životvorno otkucavanje srca. Prislonio je uho na njene grudi i oslušnuo. Jedva čujno kucanje značilo je da u Hani En još ima života. Položio je na pod i pregledao ranu na čelu.

— Samo okrznuće. Ali, kontuzija je teška, biće u nesvetici verovatno nekoliko časova, a možda i dana.

— Šta da radimo? — zapitao je Lokli.

— Treba da je prenesemo dole i položimo je na krevet. Mirovanje i hladni oblozi na glavi biće dosta kao terapija.

Tek tada je Holidej pogledao Re-

beku i misionara. Rebekina haljina je na jednom mestu bila probušena, i mala tamnocrvena mrlja se širila po levoj strani grudi. Rumenilo njenog lica je počelo da blede.

— Ranjeni ste? — zapitao je Dok brižno.

— Da, tek sada vidim — rekla je Rebeka slabim glasom. — Nešto me je udarilo u rame, to me je zabolelo, ali nisam mislila...

— Ne govorite i marujte — rekao je Dok vadeći lovački nož iz kanije na čizmi. Počeo je da para haljinu na ramenu da bi otkrio ranu. U tom momentu ga je Rebeka čvrsto zgrabila za ruku.

— Boli? — zapitao je.

— Ne, ali se plašim — odgovorila je devojk.

— Ne bojte se, ne izgleda mi da je opasno. Ali, možda će vas malo boleti.

— Izdržaću. Prema onome što sam preživela, fizički bol je sitnica.

Holidej je iz džepa izvadio čistu maramicu i počeo da briše krv na ramenu. Rebeka se instinktivno nagla bliže ka njemu.

U sredini belog ramena video se mali okrugli otvor gde je pogodio metak.

— Nije duboko — rekao je Holidej blago. — Verovatno vas je zakačio, pošto se odbio od zida.

— Ja... biće sve u redu — s mukom je promucala devojk.

— Ako budemo imali vremena, izvadiću ga — rekao je Holidej.

— Mislim da bi trebalo da pogledamo kapiju — rekao je otac Lokli silazeći u dvorište.

Ostavljajući Džonaha sa Rebekom i Hani En, Dok se pridružio svešte-

niku. Sunce se klonilo zapadu i njihove izdužene senke su senčile pešćano tle.

— Bojim se da ne razvale vrata kad sledeći put budu došli — rekao je sa zebnjom u glasu otac Lokli.

— A to će se verovatno desiti za pola sata — rekao je Holidej. — U zalazak sunca.

— Lokli je prešao rukom preko masivne gvozdene rešetke. Kada vrata budu razvoljena, jedino će metalna rešetka stojati između bandita i kapele.

— Ima ih nekoliko mrtvih napolju — rekao je Holidej. — Zato mislim da će doći kad bude počelo da se smrkava. Tada će nam biti teže da ih pogodimo.

Lokli se prekrstio.

— I, kao što sam rekao, sledeći put će svakako razbiti kapiju.

— Znae šta, oče? — rekao je Holidej iznenada. — Ako već treba da uđu, kako bi bilo da im organizujemo dobrodošlicu?

— Kako?

— Setio sam se načina kako bismo mogli da njihovu pobedu pretvorimo u poraz — rekao je Holidej samozadovoljno. Za to mi je potrebna vaša pomoć.

— Recite samo. Ja vam stojim na raspolaganju.

— Najpre ćemo skloniti Rebeku i Hani En na sigurno mesto, a Džonah će se brinuti o njima. Za to je dovoljno snažan. Posle toga ćemo vi i ja spremiti „topao“ doček našim prijateljima.

Tišinu rane večeri poremetio je šum u vazduhu iznad njih. Podigli su pogled i ugledali jednog lešinara koji je kružio nisko na nebu. Njegova crna očerupana krila

zloslutno su podsećala na smrt koja im je pretila.

— Holideje — rekao je tiho otac Lokli. — Moram nešto da vam kažem. Uprkos vašim planovima, ja sam strašno uplašen.

XVII

Holidej je držao tane između palca i kažiprsta.

— Kako je Džonah? — upitala je Rebeka Doka.

Dok je zamočio platnenu krp u lonac sa toplom vodom. — On je ranjen kao i vi, jedino što mu je metak prošao skroz. Biće sasvim dobro. Moj prijatelj je čvrst kao bubalo. A Hani En je već bolje. Uskoro će doći sebi.

Rebeka se nasmešila. Posmatrala je kako joj pažljivo previja ranu. Gornji deo njene haljine bio je pocepan i video joj se deo grudi.

— Mister Holideje — rekla je tiho. Bilo je zaista grozno, zaista ponižavajući s Oliverom! Kada smo završili razgovor, prosto sam i sama počela da se osećam zaprljanom. Delovao je sugestivno na mene.

Dok joj je jodom premazao ranu.

— A sada? — upitao je.

Pogledala ga je pravo u oči. — Sećate li se onoga na putu? — rekla je tiho. — Sećate li se šta ste mi onda rekli?

Holidej se dobro sećao svakog trenutka njihovog uzbudljivog bekstva. Sećao se i svojih reči, ali nije hteo to da pokaže. Nije želeo da u devojci budi neka osećanja na ko-

ja ne bi mogao da odgovori. Zato je ćutke seo pored nje.

— Rekli ste da kad bi bila vaša verenica da biste me želeli uprkos toga što mi se dogodilo — podsećala ga je.

Ispružila je ruku i položila na njegovu mišicu. U tom dodiru bilo je nečeg moćelivog, skoro preključeg.

— Da, to sam rekao — priznao je Dok.

— Da li ste to ozbiljno mislili, mister Holidej?

Holidej je brz razmišljao. Nije hteo da bude neiskren, ali nije hteo ništa da kaže. Mislio je ozbiljno ono što je rekao, ali nije bilo nikakvog smisla govoriti o nečemu što je bilo neostvarljivo kao let na mesec. No, Rebekin dodir bio je tako slabšan, pogled tako očajnički molećiv da je Holidej nije mogao ostaviti u pustinji očaja. Učinio je jedino što je mogao učiniti. Nagnuo se i prislonio svoje usne na njene. Osetio je kako se devojka trgnula, a zatim su se njene usne pokorno otvorile. Osetio je da ga od toplog, vlažnog dodira prožima jeza.

— Zna li šta ste učinili? Zna li šta je ovo značilo za mene — šapnula je Rebeka.

Holidej se samo osmehnuo zagonetno.

— Kao da ste zbrisali sve ono što mi se poslednjih dana desilo. Osećam se opet isto kao nekada. Neduzna i čista. Dok, — nastavila je devojka užurbano, dok su joj oči sijale, a grudi se uzburkano nadimale — vi ste me spasili dva puta.

— Ne preterujte, Rebeka. Nema tu nikakve moje zasluge. Vi ste samo postali svesni stvarnosti. Shva-

tili ste da na vama nema nikakve krivice ni za šta, bez obzira na sve što se dogodilo. Do toga biste došli bio ja tu pored vas ili ne.

— Možda — obratila je Rebeka oči i uzdahnula — ali, vi ste to ubrzali. Kao da ste mahnuli čarobnim štapićem. Vratili ste mi veru u ljude... i u sebe samu. To vam nikada neću zaboraviti. Biću vam dužnik dokle god sam živa.

Holidej se osmehnuo i zaustio da nešto kaže, ali je ispred sebe začuo bat koraka. Na vratima se pojavio Džonah i kada je vidao da Holidej ustaje sa kreveta, njegovo lice je ozario zadovoljan osmeh. Bio je u pravu. Imaće dosta materijala da zadirkuje svog prijatelja, u dugim dosadnim časovima usamljenosti.

— Javljam se na dužnost — rekao je cereći se.

— Pazi na Rebeku i Hani En — rekao mu je Holidej. — Otac Lokli i ja imamo posla. Kada sve bude obavljeno, trebalo bi da ih izvedemo u podrum i da ti ostaneš tamo s njima. U odbrani nam ionako ne bi mnogo koristio.

Džonah je zaustio da nešto kaže, ali se Holidej okrenuo i pošao.

— Dok! — pozvala ga je devojka. Holidej je zastao na vratima — Dok — rekla je ozbiljno — hvala vam.

Revolveraš je izašao na dvorište i uputio se prema usamljenoj prilici koja je stajala pored zida. Otac Lokli se okrenuo kad mu je Holidej prišao. Sunce je uskoro trebalo da zađe i njegovi zraci su koso padali na misiju u Apači Velsu. Nepomična tela su ležala na mestu gde su pala, ali na vrhu obronka komešali su se ljudi i konji.

— Je li sve spremno za dobrodošlicu? — upitao je Holidej.

— Još malo — rekao je misionar. — Burence sa barutom sam izneo iz podruma. Sada samo treba da ga zakopamo i da postavimo fitilje. Hoćete li umeti to da uradite, Dok.

Holidej se setio epizode sa braćom Forester. — Nego šta — rekao je. — Znam da baratam dinamitom čak toliko dobro da mi je to u jednoj situaciji spaslo život. Imate li fitilj — zapitao je Loklija.

— Nemam. Nisam pretpostavljao da će mi i to zatrebati.

— Onda moramo da se pomognemo onim što imamo. Dajte nešto čime ćemo otvoriti čep na burencetu.

Lokli se užurbano i posle pola minuta vratio se s alatom. Holidej je oprezno izvadio čep iz otvora na dancetu i u jednu posudu istresao oko dve pregršti baruta. Zatim je na sredini dvorišta, odmah do ulaza iskopao rupu duboku dve stope, i u nju smestio burence. Pre nego što ga je pokrio peskom u otvor burenceta, je gurnuo komad trske napunjen barutnim prahom, čiji je drugi kraj jedva virio iz peska. Taj komad trske trebalo je da posluži kao primitivan upaljač. Zatim je od kraja trske koji je jedva izvirivao iz peska, nasuo tanak trag baruta do mesta u kapeli, gde je nameravao da sačeka upad bandita. Kada je to učinio, zastao je i pogledao misionara koji ga je sve vreme budno pratio.

— Spremni smo. Sada gospoda banditi mogu da dođu. Dočekaćemo ih kako to dolikuje.

Lokli ga je pogledao brižno. — Uzdajmo se u svevišnjeg.

— Oče — odgovorio je Holidej bez mnogo razmišljanja. — U ovakvim situacijama, ljudska hrabrost više pomaže od svevišnjeg.

Misionar je zakolutao očima, kao da očajava zbog Dokovih bezbožnih izjava, ali, nije rekao ništa. I sam je dobro znao da je Holidej u pravu.

XVIII

Pre nego što je noć spustila na zemlju svoja tamna krila, nastao je trenutak tišine. Vetar je prestao da duva, i odsjaji zalazećeg sunca su dopirali iza obronka. U misiji je zavladao mir koji je svojom potpunosti podsećao na tišinu smrti.

Ništa se nije pokretalo na zidovima, niti u dvorištu, i to mrtvilo je kao pakleni predznak carovalo na mestu gde je bilo zakopano burence sa barutom. Od tog mesta crneo se tanak trag barutnog praha, skoro nevidljiv u tami.

— Mislim — rekao je Holidej — da više nećemo morati dugo da čekamo.

Otac Lokli je iz džepa vadio poslednje metke i slagao ih ispred sebe.

— Da pođem i pogledam šta rađe? — upitao je sveštenik.

— Ne — rekao je Holidej — otačemo ovde, zajedno.

Sveštenik je klimnuo glavom. Nalazili su se unutar vrata kapele. Iza njih su se nalazili redovi klupa i rezbarijama ukrašeni oltar. Ispred njih je bilo dvorište u kome se nalazila smrtonosna zamka. Dokov pogled je kliznuo prema strani dvorišta. Pesak je pokrивao vrata pod-

ruma u kome su bili Džonah i dve žene.

— Mister Holideje — rekao je sveštenik ustežući se — nećete li se ljutiti ako vas nešto pitam?

Holidej nije odgovorio odman. Znao je šta Lokli ima na umu. — Naravno da neću.

— Vi ste ovamo došli kao najamnik? Hoću da kažem da ste Rebeču Donel oslobodili iz ruku bandita zato što ste za to plaćeni... drugom rečima zbog novca.

Holidej je izvadio tabakeru i zagledao se u zlatom ugravirane inicijale Dž. H. Vadeći iz nje tanku cigaru setio se svoje davne ljubavi i u tom momentu je zaustio da ocu Hokliju objasni koliko se vara. Ali, je zastao. Zar bi to nešto izmenilo. Misionar je ionako verovao u dobrotu ljudi i priča o želji da spase jednu nedužnu osobu zbog toga što je njena sudbina podsećala na sudbinu voljene žene, neće ništa izmeniti u njegovim pogledima na svet. Zbog toga je odgovorio.

— Pa, ne baš sasvim, iako na prvi pogled može da izgleda da je tako — osmehnuo se s izrazom gorčine na licu. — Veliki sam grešnik, oče, ali, nemojte mi držati propovedi — dodao je.

— Nisam to ni mislio — rekao je Lokli. — Samo sam razmišljao o čudnom savezu. Sveštenik i profesionalni revolveraš.

— Nije baš sveti savez?

— Daleko od toga — na sveštenikovom licu se pojavio osmeh, a zatim je odjednom postao ozbiljan. — Hteo sam nešto drugo da kažem. Ja sam i ranije sretao ljude kao što ste vi, Holideje. Dolazili su ovamo i svi su bili pravi đavoli. Suro-

vi, okrutni ljudi. Ali, vi ste drugačiji, sasvim drugačiji. Uopšte ne ličite na njih.

— Nesreća svakog čoveka se ogleda na drugačiji način — primetio je Holidej.

— U pravu ste — složio se misionar. — Možda su njihova grubost i surovost bile samo način da zbrišu unutrašnji jad koga možda nisu ni bili svesni.

Topot kopita u daljini prekinuo je misionareve reči. Odjeknuo je pucanj i zrno je udarilo u vrata samostana. Holidej je premestio pušku iz ruke u ruku.

— Ne zamerite oče — rekao je smešeći se — ali, i ja bih vam nešto rekao?

— Recite samo. Recite brzo.

— Kad malo bolje razmislim, ni vi niste kao ostali sveštenici.

Otac Lokli je ispružio ruku i Holidej je čvrsto stegao. Dva čoveka koji su pripadali različitim svetovima, znali su da su prijatelji.

Topot kopita je postao glasniji. Holidej je skoro sasvim zatvorio vrata kapele i dva čoveka su u tišini osluškivali tupe udarce po kapiji. Čuli su urlanje, prasak pušaka, i njištanje konja. Kapija je još uvek držala, ali, u tom času se začulo lomljenje drveta i teška vrata su se otvorila. Metalni okov je bio podignuti trenutak kasnije jahači su uleteli u dvorište. Iz zaklona u kapeli Holidej je posmatrao kako ulaze.

Većina od njih su bili melezi, ali u tom času je ušla i grupa koja je išla pod vođstvom „Dugog noža“. U početku su se banditi zadržavali pored kapije i njihove puške su sevale u svim pravcima. Kao da su

očekivali da im se pruži otpor. Sem Kening je naređivao svojim ljudima da smesta pronadu begunce i pobiju ih. Tri prozora na kapeli rasprsla su se pod udarima metaka. Ali, još uvek nije ni jedan metak nije bio ispaljen na bandite koji su počeli da prilaze sredini dvorišta.

Holidej je malo više otvorio vrata. Iz džepa svoje jakne je izvadio šibice. Plamen je blesnuo u tami kapele, a Dok je još malo otvorio vrata. Zatim je prineo plamen šibice tankom barutnom tragu.

Kao metak iz puške, plamen je šisteći potrčao duž barutnog traga. Konji su uplašeno zanjistali, a ljudi zagalamili kad se plameni trag ocrtao u tami noći. Tada je plamen nestao i u jednom deliću sekunde izgledalo je kao da se ugasio. A tada je tle zadrhtalo kao da se zemlja otvorila.

Izgledalo je kao da se svaka cigla u zidovima stare misije pomerila u svom ležištu. Ljudi i konji su neverovatnom silinom bili bačeni u vazduh. Raskomadana tela su udarala o zidove, a zatim su padala na pesak. Uurlanje bandita je bilo zaglušeno strahovitom eksplozijom, a dvojicu je progutao veliki krater koji se pojavio na mestu eksplozije. Skoro niko nije ostao na konju. Mrtvi banditi su ostale da leže na pesku, a oni koji ku ostali živi bauljali su na sve četiri kao ranjeni pauci. Glomazni poglavica Trauba pokušao je da svog umirućeg konja podigne na noge, a u tom času je Holidej podigao cev svoje puške. Odjeknuo je samo jedan pucanj i Trauba je kliznuo u krater.

Nije bilo drugog izlaza i hteo ili

ne, Dok nije smeo da ima milosti prema zlikovcu. Bez svog vođe, bandite će biti mnogo lakše savladati, a Holidej je iznad svega mrzeo prolivanje krvi. Oštar dim je pekao oči i nozdrve, i još uvek se dizao u visinu, kada se eho eksplozije odbio od okolnih brda nazad do samostana. Konačno se sve smirilo i Holidej je držeći pušku na gotovs izvirio kroz vrata kapele.

Tek što je promolio nos, metak je udario u zid pored revolveraša i podigao oblacić prašine od maltera. Dok je jasno video mutne senke koje su se kretale kod kapije. Sveštenik je prišao i stao pored njega.

— Oče — rekao je Dok. — Kada je nastala eksplozija ljudi iz bande „Dugog noža” su stajali kod kapije. Ne verujem da su ošamućeni kao ostali. Ostanite ovde i dobro pazite. Moraću malo da pogledam okolo.

Revolveraš je potrčao prema zapadnom zidu.

Dva pucnja su odjeknula i pogledavši u tom pravcu, Holidej je video tri bandita kako stoje pored kapije. Rajan se pojavio na čistini. Dok se pribio uz sam zid. Čuo je kako se banditi dogovaraju.

Pošao je napred. U blizini je čuo mećije teško disanje. Kako se okrenuo, našao se tačno ispred cevi revolvera. U tom času se začuo pucanj i bandit koji je nišanio na Holideja, stropoštao se. Otac Lokli se nasmešio stojeći na vratima kapele, a zatim se naglo uozbiljio i prekrstio.

— Dok! — čuo je tihi šapat iza sebe.

Okrenuo se i video Džonaha Džonsa koji se kao senka izvlačio iz podruma. Zavoj na ramenu sedokosog revolveraša bio je mokar od krvi kada je prišao i stao pored Holideja.

— Rebeka je dobro. I Hani En se osvestila — rekao je Džonah trepćući. — Ali, ja sam mislio da će ti biti potrebna pomoć da središ ove nitkove.

— Otac Lokli me pokriva sa vrata kapele — rekao je Holidej. — Ali, Keningova banda se nalazi ispod kamenog luka. Možda bi mogao da ih zabaviš nekoliko minuta. Mislim da je to sve što mi je potrebno.

— Šta si smislio?

— Da im zađem iza leđa — rekao je Holidej.

Džonah je nešto promrmljao, ali je kleknuo na jedno koleno i uperio pušku prema kamenom luku. Dva pucnja su odjeknula, a u tom času se Dok povukao u tamu.

Visoki revolveraš se vratio do kapele. Sada je već pala prava noć i više se nije video ni dim koji se još uvek dizao iz kratera napravljenog eksplozijom baruta.

Tama je progutala Doka Holideja kada je potrčao prema stepenicama koje su vodile na vrh zida. Jedan ranjeni bandit je pokušavao da se digne, a kada je Dok potrčao pored njega, strpoštao se nemoćno na zemlju.

Za tren oka je Holidej ustrčao uz stepenice i zastao na vrhu. Banditi su još uvek bili pod kamenim svodom, i kada je Džonah ponovo počeo da puca prema njima, Dok je izvukao svoj revolver iz futrole.

Pogledao je preko zida. Pustinja je bila mračna, tajanstvena, obasjana jedino slabim odsjajem sa zaspada. Dok je znao da će skok koji je nameravao da izvede biti opasan, ili je pesak dole bio mek. Uhvatio se za ivicu zida i opustio se dole. Zatim je noge prislonio uz zid i odgurnuo se.

Udario je u pesak tupim udarcem i pao na stranu. Rana koju je zadobio prilikom bekstva iz tvrđave zabolela ga je, ali je savladao bol i skočio na noge. Potrčao je prema uglu zidina i pogledao prema kamenom svodu. Džonah je još uvek pucao i čak i kad se Dok odmakao od zida i uputio u pustinju, čuo je kako meci udaraju po kamenu. Zašao je duboko u tamu praveći veliki krug koji je u povratku trebalo da ga dovede do ulaza. Video je jasno leđa bandita koji su bili priljubljeni uz zid. Tada je pucnjava prestala i Dok je pretpostavio da njegov kompanjon svakako puni pušku. Banditi su lagano počeli da se odmiču od zida. Orozi njihovih revolvera bili su zapeti. Kening im je nešto doviknuo.

U tom času im je Holidej prišao s leđa. U ruci je držao uperen zapet revolver.

— Predstava je gotova, gospodo — rekao je. Njegov glas je kao grom prolomio tišinu noći.

Trio se skamenio.

Keningovo lice se nije jasno videlo u noći, kada je Holidej prišao bliže.

— Kaži ko si! — U glasu „Dugog noža” još uvek se osećao napor da zvuči autoritativno.

— Dok Holidej. Ako želite još

malo da dišete, onda ostanite mirni i podignite ruke uvis.

Banditi su lagano podigli ruke i ostali nepokretni.

— Džonah! — pozvao je Holidej. — Ovi kojoti su sredi. Možeš da dođeš.

Sedokosi revolveraš je prišao i stao pored zida.

— U redu, momci — rekao je Holidej. — Evo šta ćete da uradite. Jedan po jedan otkopčaćete opasač sa revolverima i pušćete ih da padnu... prvi koji bude pokušao nešto, dobiće metak kroz glavu.

„Dugi nož” je žmirnuo očima. — A kad budemo odbacili oružje, Holideje?

— Odvešćemo vas u zatvor u Boulder Blafu — rekao je Dok. — A posle toga? Pa, mislim da će doći do brzog suđenja i još bržeg vešanja.

— Vaše revolvare — požurivao ih je Džonah.

U tom času se iz daljine začuo topot kopita i na Holidejevom licu se pojavio osmeh.

— Izgleda kao da Donel dolazi — rekao je. — A i grupa ljudi s njim.

Hladan strah je obuzeo bandite. Topot kopita je bio sve jači i za nekoliko trenutaka će jahači biti ovde, a tada će i poslednja nada nestati.

— Ne budite luđi — upozorio ih je Holidej shvativši o čemu razmišljaju. — Treba nam samo da povučemo obarače! Samo ostanite mirni i sačekajte dok Donelovi jahači stignu. Biće zaista interesantno kad stari otkrije da je „Dugi nož” u stvari njegov prijatelj i sused.

Znoj se sliivao Keningu u oči. To-

pot je postao sasvim jasan, tako da se razaznavao topot svakog konja.

— Ubijte tu kopilad! — vrisnuo je Kening glasom ludaka.

Džeb Rajan je prvi posegnuo za revolverom i Džonahov metak mu je u tom času razmrskao glavu. Kening i drugi bandit su se istovremeno mašili revolvera. Holidej je dozvolio Keningu da izvuče svoj „kolt”, a tada je povukao obarač. Začulo se muklo zaglušujući pucanj i metak se zario rančeru u grud. Bez ijedne reči Keningova šaka se otvorila, i revolver je pao na pesak. U sledećem trenutku i rančer se kao bezoblična masa srušio pored kuršumima izrešetanih vratnica.

— A ti? Šta je s tobom? — upitao je Holidej Dejmana držeći ga na nišanu.

Bandit je ponovo podigao ruke. U očima mu se pojavio strah kada je pogledao dvojicu koji su nepomično ležali pored njega. Setio se i Levisa koji je odleteo u vazduh kada je eksplodirao barut.

— Više bih voleo da odem na sud — rekao je.

— O-kej, onda budi miran i poslušan — naredio mu je Holidej.

U tom času su se jahači pojavili. Jedna prilika je skočila iz sedla i poletela prema njima.

— Mister Holideje! — to je bio Donelov glas. — Rebeka... gde je? Kako je?

— Živa je, mister Donele — rekao je Holidej. — Dobila je metak u rame, ali, sve je u redu. Ako neko od vaših momaka pripazi na ovu ptčicu, Džonah će je dovesti.

— Hvala bogu — rekao je rančer.

— I, mister Donele — nastavio je Holidej — ja ću vam se pridružiti za nekoliko minuta.

— Idete nekuda? Zašto? — zapitao je Donel.

— Imam da obavim mali posao — rekao je Dok, a zatim se okrenuo i pošao u noć.

Nije se okretao, ali je znao da će Donel smesta poći do svoje kćerke i da ga neće pratiti. Njegovi ljudi će se pobrinuti za bandite koji su još uvek bili živi. A njemu je ostala još jedna neprijatna dužnost. Holidej je zastao i osluškivao. Vetar je ponovo počeo da duva.

Nekoliko minuta je mogao da čuje samo zavijanje vetra.

U jednom trenutku se vetar stišao i drugi zvuk je dopro do njega. Nije bilo ni nalik na ljudski glas. To je bilo neko neartikulisano ječanje, i Holidej je hitro pošao u tom pravcu.

Ponovo je čuo ječanje koje je dolazilo sa leve strane. Holidej se okrenuo i pošao u tom pravcu. Posle nekoliko stotina pređenih koraka izbio je na vrh brežuljka i tu zastao. Oslušnuo je i ječanje se ponovilo.

Iako je vladala tama bez mesečine, na dvadesetak metara daleko ugledao je neko kupasto uzvišenje. Dok je odmah shvatio da je našao ono što je tražio. Bio je to mravinjak.

Zastao je, a zatim je ugledao nepomičnu priliku koja je bila vezana za kupasti mravinjak. Četiri kolca su bila zabijena u pesak, i noge i ruke Olivera Stobija su bile privezane za njih. Holidej je prišao bliže i stao iznad tela. Stobi je bio

svučen, ali Dok nije mogao da vidi njegovo telo.

Mravi su ga prekrivali kao crn pokrivač. Milili su po njemu u millionskom broju, radeći svoj posao, i ne obazirući se ni na šta. Grabili su po atomčić hrane i nosili ga u beskrajne hodnike u mravinjaku gde je trebalo da se izlegu i odgoje novi milioni mrava. A ta hrana bili su komadići Stobijevego tela.

Paklena kazna čak i za čoveka koji je izdao svoje prijatelje i ženu koju je trebalo da oženi. To nije mogao da podnese čak ni čovek čeličnih nerava kao što je bio Holidej. U prvom momentu okrenuo je glavu da ne gelda stravičan prizor.

No, savladao je osećaj užasa i prišao bliže čoveku za, koga je Rebeka trebalo da se uda. U tome trenutku mesec, koji se dotada digao iznad horizonta, izašao je iza oblaka i osvetlio bledom svetlošću užasnu sliku. Ono što je nekada bilo lice, sada je bilo živa otvorena rana po kojoj su milele hiljade mravi. Očne duplje su bile poluprazne, a iz njih je curila neka providna pihtijasta tečnost. Na mestu nosa već se belela oglodana nosna kost, a iz ojedjenih usta bez usana, dopiralo je ječanje koje se po stravičnosti nije moglo uporediti ni sa jednim zvukom koje je Holidej dotada čuo.

Kleknuo je pored Stobija i pozvao ga. — Stobi.

Usta puna mrava su se slabo pokrenula, ali se iz njih čulo samo glasnije ječanje.

Holidej je izvukao nož i presekao kožne remene koji su vezivali mučenika. Nekadašnji kicoš nije imao

snage ni da se pomeri. Ostao je da leži na mravinjaku baš isto tako kao da je vezan. U njegovim pojednim mišićima nije bilo ni trunke snage.

Holidej je stajao pored žrtve nekoliko trenutaka. Razmišljao je šta da radi. Oliveru Stobiju nije bilo spasa, ali, nije mu izgledalo moguće niti ljudski da pusti da ga mravi na taj užasan način dokrajče. U donošenju odluke pomogao mu je sam Stobi.

Skoro natčovečanskim naporom, Stobi je uspeo da promrmlja nekoliko nejasnih isprekidanih reči.

— U...ubij...me! Za ime-boga...ub...ij...me ... Ho...li...de...je!

Holidej se stresao. Da je Stobi bio životinja, on bi mu udovoljio želji i ubio bi ga. Koliko puta se desilo da je, da bi mu skratio muke, ubio konja koji je nesrećom slomio nogu ili se tako povredio da mu nije bilo pomoći. Ali, Oliver Stobi je bio ljudsko biće. To bi bilo ubistvo. Dok je on neodlučno stajao, Stobi je nastavio da vapije.

— Mol...lim...te! Pre...k...linjem!

Holidej je izvukao revolver iz opasača i odmerio ga u ruci. Ipak je možda postojalo rešenje. Nagnuo se nad Stobiju i rekao. — Jednom sam ti rekao da si kukavica. Možda sam se prevario. Daću ti priliku da dokažeš da nije tako.

Pružio je revolver i stavio ga u Stobiljevu mlitavu, polupojedenu šaku.

Zatim se uspravio i otišao u noć. Na mesečinom obasjanom pesku jasno se ocrtavala njegova vitka si-

lueta. Hladan vetar je duvao i mrsio mu pramenje kose koje mu je virilo uspod šešira zabačenog na potiljak. Vraćao se lagano ka samostanu. Kad je stigao do vrha brežuljka kroz noć odjeknuo pucanj. revolvera. U najtežem času Oliver Stobi je našao više hrabrosti nego što je imao u toku celog svog života.

XIX

U pocepanoj i izgužvanoj mantiji otac Lokli je stajao pored Holideja koji je sedlao konja.

— Gospod nam je bio milostiv, sačuvao nam je život — rekao je. — Ali, misija je strahovito oštećena. Proći će godine pre nego što sve opet dovedem u red. Za opravke je potrebno dosta novca koje nemam. Ali ipak, zadovoljan sam.

— Za novac neće biti teško, oče — rekao je Holidej dižući glavu sa kolana. — Ja ću vam pomoći.

— Kako?

— Lepo. Ridž Donel je ovde. Tražite da vam on da novac za opravku.

— Ali, ne znam na osnovu čega. Nije on pričinio štetu.

— Do štete ne bi došlo da niste štitili njegovu kćer. On to dobro zna, i uveren sam da neće praviti pitanje od nekoliko hiljada dolara. Uostalom, mislim da će vam on vrlo rado napisati ček.

— Mister Holideje, vi ste mudra glava. Ne samo što brzo potežete

revolver nego još brže donosite zaključke. Učiniću kao što kažete.

Holidej se osmehnuo zadovoljno. Dobri čovečuljak Lokli je našao rešenje za svoje probleme. A da li će on ikada naći rešenje za svoje? Lice mu se smračilo. Još jedna epizoda njegovog života je završena, ali pred sobom on nije imao jasnu sliku njegove suštine. Spasao je Rebeku, to je bilo tačno, ali, da li će ona biti srećna posle svega što je prepatila. Rekla je da će sve zaboraviti i da će se opet osećati kao pre, ali, da li će je to osećanje uvek držati. Biće, naravno, krize, no, treba verovati da će se oporaviti. Mlada je i zaboraviće.

Onda se setio Džonaha. I stari lovac je bio čovek drukčijeg kova nego on. Život je primao spontano, bez rezerve, bez strepnje, bez ideje o ukletosti. Nije ga grizla savest što je katkada skratio poneki ljudski život. To je bilo neumitno pravilo Divljeg zapada. Ali, Holideja je to grizlo. Mučan i težak mu je bio žig najboljeg revolveraša Divljeg zapada. Taj žig mu je donosio slavu, ali ga je stalno okruživao smrću.

Misli mu je prekinuo bat koraka. Prilazio mu je Džonah. Čim ga je ugledao, Holidej je zapazio na njemu nešto neobično. Nije znao šta je to, ali stari lovac mu nije izgledao isti kao pre. Kada je Džonah prišao Dok je digao glavu.

— Šta je s tobom? Zar si već sve spakovao.

Džonah je malo počutao. — Nisam.

Holidej je upitno digao obrve. — U čemu je stvar?

Stari lovac se promeškoltio s noge na nogu i najзад prevaljao preko usana. — Znaš, ja ne jašem s tobom.

Holidej se malo trgao. Da se Džonah nije naljutio na njega zbog njegovih slobodnih šala.

— Ljut si na mene? — zapitao je.

— Ne, ni govora.

— O-kej. Svako ima pravo da radi šta želi. Meni je bilo važno da znam da smo ostali prijatelji, a ako ti je moje društvo trenutno dosadno, tu nema pomoći. Razdvojićmo se i svako će poći na svoju stranu. Zamoliću Doneja da ti da ček za obavljeni posao. Je li to u redu?

Džonah je odmahnuo glavom. — Nije u tome stvar. Za ček ćemo lako.

— Ne razumem — sve više se čudio Dok.

— Znaš — s mukom je tražio reći Džonah — ja sam malo sit ovakvog načina života. Znaš i sam da to nije jednostavno i lako. Nikad krova nad glavom, nikada čist i odmoran.

Holideju je odjednom počelo da dolazi na um šta Džonah misli.

— Rešio sam da se skrasim — presekao je odjednom lovac.

Holidej je ćutke klimnuo glavom. Sada je sasvim dobro znao Džonahovu nameru i lice je počelo da mu zari šeretski smešak. — I? rekao je kratko.

— Šta, i? Pa, to što sam ti rekao. Skrasiću se na jednom mestu,

naseliću se, živeću kao svi ostali ljudi...

— Znam, znam — rekao je Holidej — i šta još?

— Šta još... — lovac je zastao, a onda je naglo prasnuo. — Pa, do đavola, kad baš hoćeš, oženiću se, eto šta ću još da uradim.

— To sam želeo da čujem — rekao je Holidej smeškajući se šetretski. — Mister Džonah Džons, bivši lovac, sadašnji rančer ili farmer ili trgovac ili ne znam već šta nameravaš da budeš, venčaće se toga i toga dana sa... — onda je malo zastao i upiljio u Džonaha — ... ne treba ni da pitam ko će biti nevesta.

— Pa šta, imaš li nešto protiv nje — nakostrešio se Džonah.

— Ni najmanje — Holidej se uozbiljio. — Nisam ja Stobi. Hani En može biti časna i poštovana supruga kao i svaka druga žena. Ali, imam malo protiv tebe.

— Šta? — Džonah je napravio začuđeno lice.

— Pitam se kako će stara skitnica, koji je skoro pola veka proveo među vucima i medvedima, pušio krdžu i pio najgori viski, kupao se samo kad pada kiša i čistu košulju oblačio samo kad se stara na njemu raspadne, postati uzoran suprug relativno mlade i još dosta lepe žene. Jesi li razmišljao o tome?

Džonah je uvukao rogove. Bio je zadovoljan što se Holidejeva kritika nije odnosila na njegovu izabranicu nego na njega. — Pa, to je tačno — rekao je — ali, ja nisam baš tako star kao što izgledam. Ova

seda kosa me čini starijim, ali sam inače u punoj snazi. Uostalom, Hani En je to videla i mogla je da oceni šta uzima. — Pri poslednjim rečima Džonah se čak malo isprsiio.

— Hm — progundao je Holidej — onda neka ti je sa srećom. A šta nameravaš da radiš.

— Eh, začudićeš se. Hani En ima nešto ušteđevine, a i ja nisam baš sasvim golja. Otvorićemo trgovinu u nekom gradiću na Zapadu. Već znamo otprilike i gde. Ona će prodavati ženske pomodne stvarčice, haljine i drugo, a ja mešovitu robu. Kako ti se ta ideja čini — zapitao je brižno.

— Sjajna, sjajna — rekao je Holidej iskreno zadovoljan. Kad je već tako — dodao je i mašio se za džep — primi od mene jedan mali venčani poklon. — Izvadio je ček na 10.000 dolara koji mu je Donel dao na ime nagrade za spasavanje Rebeke. — Moj deo nagrade će ti taman pomoći da počneš nov život.

— A ne, nikako — usprotivio se Džonah. — Ja imam dovoljno novca za...

— Nije stvar u novcu — prekinuo ga je Dok. — Zar bi mogao odbiti poklon dobrog druga sa kojim si delio dobro i zlo. Sigurno ne. E, pa, onda uzmi ovaj ček i neka ti taj novac donese sreću. Meni u svakom slučaju ne bi ništa koristilo.

Džonah se rastužio. — Ne govori tako ili ću se rasplakati, pa neću moći da ti kažem drugu stvar.

— Koju?

— Želim da mi budeš kum na venčanju.

NOVO !

**SVAKOG 19.
U MESECU**

**EDICIJA
AKCIONIH
ROMANA**

**TEO
Kodžak**

— Još i to! Pa, polaskan sam čašću, koju mi ukazujete. Ali, to znači da ne mogu danas da otputujem — rekao je Holidej. — A ti znaš da kad čovek nešto naumi ne valja menjati plan.

— Nećeš ga menjati. Hani En i ja ćemo se venčati ovde za pola časa. Venčaće nas otac Lokli.

— Oh, onda je sve u redu — rekao je Holidej i namignuo Džonahu. Moram ti priznati da nisam ni slutio da si takav laf. Brzo si je zbario.

— Eh, još bi ti imao da učiš od mene — isprasio se Džonah. — Ali sada je s tim svršeno.

XX

Dva časa kasnije, Holidej je stajao pored svog Miga i rukovao se sa misionarom. Iza njega stajali su Hani En i Džonah kojima su Donel i Holidej kao kumovi pomogli da uđu u novi život. Odmah posle ob-

reda venčanja, Donel je bio otišao da se spremi za put.

Sveštenik je poslednji put stisnuo Holidejevu ruku. — Kada ćemo se ponovo videti?

Holidej se osmehnuo. — Oče, vi dobro znate da su neispitani putevi nebeski. Kad sledeći put budem prolazio ovuda, svratiću da vidim šta ste uradili sa Donelovim novcem.

— Čuda se događaju, pa će se valjda i to desiti — rekao je sveštenik.

— U stvari, svratiću sigurno, jer me interesuje da čujem propoved sveštenika koji tako dobro barata oružjem — rekao je Holidej prijateljski.

Trenutak kasnije jahao je preko dvorišta ka razvaljenim vratnicama. Pre nego što je dojahao do izlaza, začuo je nečiji zvonak glas.

— Mister Holideje!

U senci kamenog svoda čekala ga je Rebeka Donel. Holidej je zaustavio konja i sačekao da devojka priđe. Došavši do konjanika Rebeka je digla glavu. Pogledi su im se sreli.

— Htela bih da vam još jednom zahvalim za sve — rekla je.

Holidej je samo klimnuo glavom i nasmešio se.

— I još nešto — dodala je stav-

ljajući mu ruku na koleno. — Htela bih da vam i drukčije izrazim svoju zahvalnost... — zastala je. — Razgovarala sam sa ocem i on... on je star čovek i traži ozbiljnog, veštog i mudrog predradnika... Ne znam da li biste vi... kasnije biste mogli postati i ortak u poslu. A i ja bih želela... da budete u blizini.

U njenim očima ogledali su se ljubav i obećanje. U tom trenutku svaki drugi čovek bi sjahao i zagrlio je... ali ne i Dok Holidej. On je samo blago pomilovao devojku po ruci i setno se osmehnuo.

— Ne Rebeka, ta ponuda je velikodušna, ali ne mogu da je prihvatim. Ja ne donosim sreću, verujte mi. Ja sam revolveraš kome je smrt svakog trenutka za vratom. A vi ne biste mogli da živite pod senkom smrti. Ja ne mogu više da se izmenim, jer mi to ljudi neće dati. Dovoljno je samo da se čuje da je Dok Holidej na Donelovom ranču i stotine revolveraša željnih slave doći će da me potraže. To vi ne biste mogli podneti. Zato je bolje da odem, iako priznajem da ste mi dragi i da me vaš pogled greje životnom radošću. No, sudbina hoće drukčije.

Sagnuo se u sedlu i poljubio je u obraz. — Zbogom Rebeka!

Rebekine oči su bile vlažne. — Hoćete li se ikada vratiti.

— Možda, Rebeka.

Poterao je svog konja u kas i za kratko vreme našao se na vrhu brežuljka. Tamo se okrenuo i još jednom mahnio rukom.

Ona mu je odmahnula. Suznih očiju gledala je kako njegova visoka, vitka silueta nestaje iza obronka. Znala je da ga više nikada neće videti.

KRAJ

Naslov originala:
COLE SHELTON
„TWE GUNS TO APACHE
WELLS”

Prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Štampa: 1. XII 1979.
Tržište: 7. XII 1979.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad. V.
Mišića 1; Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ; Sva prava pridr-
žava NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT; Oslobođeno osnovnog po-
reza na promet mišljenjem Pokrajine kod sekretarijata za obrazovanje nau-
ku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73 od 10. maja 1973. godine.

čitajte sledeći broj DOKA HOLIDEJA

BROJ 92

izlazi 7. januara 1980.

IZDAJE I STAMPA NIP FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD, V. MIŠIĆA 1
